

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LETOŠNJE DRUGO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE SLOVENIJE

Turizem, gostinstvo in družbena prehrana so bili poglavitna tema včerajšnjih razprav

Na ločenih sejah sta oba zbora sprejela zakon o delovnih razmerjih kmetijskih delavcev v zasebnih gospodarstvih

LJUBLJANA, 29. febr. Na današnjem zasedanju Ljudske skupščine Slovenije so bili poglavitna tema stanje in problemi turizma, gostinstva in družbene prehrane v republiki. Na skupni seji, ki jo je vodil predsednik skupščine Miha Marinko, so najprej razpravljali o poročilu Izvršnega sveta za leto 1959 in sprejeli resolucijo, v kateri so Izvršnemu svetu izrazili priznanje za njegova lanska prizadevanja in mu priporočili, da v svojem nadaljnjem delu upošteva mnenja in predloge skupščinskih odborov.

Pred skupno sejo sta oba zbora na ločenih sejah razpravljala o predlogu zakona o delovnih razmerjih kmetijskih delavcev v zasebnih kmetijskih gospodarstvih in ga po obrazložitvi članov Izvršnega sveta Mirana Košmelja v Republiškem zboru in Jožeta Ingoliča v Zboru proizvajalcev, sprejeli. V Republiškem zboru so sprejeli in še vzklonili ukinitve občin Maribor - Košaki in Ruše, ki se vključita v občino Maribor - Center in deloma v občino Maribor - Tezno.

Na skupni seji obeh zborov je še pred prehodom na dnevni red poslanec Tine Remškar zastavil Izvršnemu svetu vprašanje, kdaj bodo modernizirali železniško progo Jesenice-Sežana. Opozoril je na velik gospodarski pomen te proge tudi za mednarodni tovorni promet. Odgovor na to vprašanje je bil napovedan za prihodnje zasedanje skupščine.

Potem je imel dr. Marjan Dermastia referat o problemih gostinstva, turizma in družbene prehrane, dodatne referate k temu pa v imenu republiškega sveta Zveze sindikatov Leopold Krese, v imenu Turistične zveze Albert Jakopič, v imenu republiške gostinske zbornice Vinko Šumrada in v imenu republiškega zavoda za napred gospodinjstva Živa Beltram.

Med odmorom ob včerajšnjem zasedanju Ljudske skupščine Slovenije (Foto: M. Svabič)

Referat dr. Marjana Dermastie

V začetku je dr. Marjan Dermastia poudaril, da imajo naši gospodarski uspehi velik vpliv na ves družbeni razvoj, in dejal, da se hkrati odpirajo številni novi problemi na raznih področjih, med katerimi je turizem nedvomno eno najpomembnejših. Glede tega je Slovenija še zlasti občutljiva, saj ima poseben zemljepisni položaj, številne naravne lepote, kjer je moč hkrati razvijati morski in gorski turizem. To ustvarja ogromne možnosti za skladen razvoj vseh turističnih in gostinskih dejavnosti, hkrati pa odpira tudi številne možnosti za rekreacijo telesnih in umskih sposobnosti naših delovnih ljudi.

Prav v zadnjih letih smo dosegli velik turistični promet. Lani je bilo pri nas dvakrat več nočitev kot leta 1958, čeprav se hotelske zmogljivosti niso bistveno povečale. V politiki povečevanja teh zmogljivosti bodo potrebna velika prizadevanja in treba bo vlagati nova sredstva predvsem tam,

kjer bo to najkoristnejše. Potem je dr. Dermastia dejal:

Naše razmere nam že ne dopuščajo, da bi na področju turizma poenotili napore za domači in inozemski turizem. Izhajajoč iz te ugotovitve moramo z izkoriščanjem vseh možnosti, ki nam jih nudi naša socialistična zakonodaja, reševati predvsem vprašanje dnevnih potreb in oddiha našega delovnega človeka in zato smo dimo, da je sestavni del borbe za napred na turističnem področju tudi hitrejši in uspešnejši urejanje problemov počitniških domov, izletišč in objektov družbene prehrane, ki naj omogočijo našemu delovnemu človeku zadovoljitev njegovih potreb v skladu z njegovimi možnostmi. Ustvaritev takih predpogojev bo omogočila, da gremo na področju komercialnega turizma predvsem s stališča neposrednih ekonomskih interesov delovnega kolektiva in komune v skladu z načeli, da terja kvalitetnejša usluga tudi večje plačilo.

Čeprav je bilo število nočitev v poslednjih letih izredno

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

veliko, pa odpade na inozemske turiste znatno manjši del, pa čeprav je splošno znano, da je deviza, zaslužena s turizmom, 100% cenejša od devize, zaslužene z izvozom blaga. Te ugotovitve nam jasno kažejo, da še nismo dosegli velikega pomena inozemskega turizma kot močnega sredstva za izravnano naše plačilne bilance. Primerjava z drugimi državami, posebno s sosednjimi, ki nimajo nič boljših naravnih pogojev kakor naša, nam kaže, da le-te ta faktor močno upoštevajo. Tako je Italija s turizmom v letu 1957 krila 50,5% negativnega salda svoje plačilne bilance, Avstrija pa si s turizmom ustvarja presežek. Nasprotno pa smo mi v tistem letu s turizmom krili samo 2,3% našega negativnega salda. Če ta podatek jasno kaže, da so v Jugoslaviji še ogromne možnosti in da ima Slovenija, ki leži na neposrednem vstopu v našo državo in ima zelo razvit obmojni promet, še posebno mesto. Da bi te možnosti izkoristili, pa je nujno usmeriti vse napore v to, da prilagodimo način dela in gospodarjenja naših delovnih kolektivov in komun temu cilju.

Zasedba kapacitet in višina turističnega prometa v glavnih

mesecih turistične sezone nam jasno govorita, da smo v tem dosegli maksimalno stopnjo in da je nadaljnji razvoj turizma odvisen od sistematične in temeljite zgraditve materialne osnove. Dosedanja sredstva so sicer pripomogla k bistvenemu izboljšanju predvzgojnih stanja, niso pa bila zadostna. (Nadaljevanje na 2. strani)

Danes začetek del na avtomobilski cesti

LJUBLJANA, 29. febr. Davi so odpotovali na avtomobilsko cesto "Bratstva in enotnosti" tri mladinske delovne brigade: 11. gorenska "Staneza Zagorja", 1. mariborska "Alfonza Sarha" in 1. celjska "Mladi traktorist", ki štejejo 313 mladincev iz vrst delavskih in kmečkih mladine. Na gradbišču bodo ostale dva meseca.

Niš, 29. febr. V mladinskih naseljih na odseku Demir Kapija-Djevdjelija se je že danes nastanilo 12 brigad s kakimi 1500 mladinci in mladinkami, ki so se udeležili slovesnosti v Djevdjeliji ob začetku

letošnjih del na avtomobilski cesti. Jutri bo prišlo na odsek Maloše-Han se 26 mladinskih delovnih brigad s kakimi 3000 graditelji.

Glavni štab mladinskih delovnih brigad in investitorska skupina direktije za graditev avtomobilske ceste skozi Srbijo sta pripravila vse potrebno za za

Z večerajšnjega zasedanja Centralnega odbora sindikata kovinarjev Jugoslavije v Ljubljani

LETOŠNJE DRUGO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE SLOVENIJE

Turizem, gostinstvo in družbena prehrana

(Nadaljevanje s 1. strani)

da bi dosegli raven srednje razviten turistični dežel. Ko pa razpravljamo o investicijah, moramo imeti neprestano pred očmi sledeča dejstva: na en milijon vloženih sredstev zapošljuje turizem 1,08 oseb, dočim industrija in rudarstvo samo 0,49, v turizmu znaša investicija na enega zaposlenega 924.956 din, v industriji in rudarstvu pa 2.029.615, na vsakih 1000 din investicij ustvarja turizem 531,1 din narodnega dohodka, industrija pa le 417,9 din. Če torej temu dejstvu dodamo še vrednost v turističnem prometu ustvarjene devize, lahko trdimo, da investicije v turizmu dajejo najboljše gospodarske rezultate v primerjavi z drugimi gospodarskimi panogami. S temi dejstvi bodo morale komune računati pri sestavljanju svojih gospodarskih načrtov, predvsem pa pri sestavi bo-

dočega perspektivnega programa.

Sirjenje materialne osnove pa ni samo v zgraditvi novih kapacitet. Relativno slabo izkoriščanje dosedanjih kapacitet v turizmu v teku vsega leta nas navede na razmišljanje o ukrepih, ki bi omogočili daljšo turistično sezono in s tem večji dohodek iz sedanjih kapacitet. Pestrost našega področja in klimatske razmere, ki zdaj ovirajo podaljšanje sezone, lahko postanejo s primernimi organizacijskimi ukrepi nov vir dohodka. Verjetno bi bilo mogoče s primernim načinom združevanja posameznih turističnih organizacij na osnovi njihovega lastnega interesa doseči v tem marsikaj. Jasno pa je, da je za daljšo turistično sezono potrebna predvsem kvalitetnejša usluga in iznajdljivost v popostritvi dodatnih uslug in prireditiv, ki bi postale privlačne za turiste tudi izven sezone.

V vzgoji kadrov in turistični propagandi zaostajamo

Vzporedno z graditvijo materialne osnove turizma moramo reševati tudi ostale preece probleme, ki omogočajo pravi razvoj te gospodarske važne panoge. Predvsem je tu vzgoja strokovnih in vodilnih kadrov v turističnih gospodarskih organizacijah. Dosedanji način te vzgoje je pomanjkljiv, počasn in ne ustreza potrebam stroke. Zato se tudi dogaja, da odhaja ta kader po šolanju drugam in je tako načrtno izpolnjevanje stroke težavno. Prav tako je tudi plačilni sistem vprašanje, ki terja hitro reševanje, ker bomo samo s pravilnim načinom nagraditve po storitvi lahko večali storilnost in, kar je v tej stroki še važnejše, kvaliteto. Neposredno s tem je povezana delitev dohodka, ki pri sedanjih instrumentalnih ne dopušta možnosti, da bi turistične gospodarske organizacije ustvarjale zadostne lastne sklade, ki bi omogočili normalen, z ozirom na zaostlatost tudi hitrejši razvoj. Kvalitete storitev ne bomo mogli zboljšati samo s temi prijemi, temveč bomo morali razmisлити tudi o ukrepih, ki naj bi zagotovili primerno preskrbo gostinskih obratov s kvalitetnim blagom, predvsem s prehranskimi proizvodi in pižami. V skladu z ugotovitvami, da je deviza, pridobljena s turističnimi uslugami, najcenejša, bo treba poskrbeti, da se bodo ti proizvodi namesto v direktnem izvozu, vnovčevali preko turizma, kjer bomo poleg cene blaga lahko devizo ovrednotili tudi dodatno delo. Posebne organizacijske ukrepe bo zahtevala proizvodnja zadostnih količin tistih predmetov, ki so za turiste interesantni in ki omo-

gočajo večjo potrošnjo v turizmu. To proizvodnjo bo treba razvijati ne samo kot povsem industrijsko in obrtniško proizvodno, temveč predvsem kot neposredno možnost izvenzonskega zaposlovanja turističnih delavcev v sezonskih turističnih krajih. Komune, predvsem pa turistični sveti komun bi morali v neposredni bodočnosti vsem tem vprašanjem posvetiti veliko pozornost za ureditev teh problemov pa za zainteresirati ljudski odbor kot celoto, pravtako pa tudi vse ostale družbene organizacije na svojem področju.

Do sedaj nismo trošili velikih sredstev za turistično propagando, kljub temu pa tu ugotavljamo, da se je turizem močno razvil ne glede na slabost propagande. S tem seveda da ni rečeno, da turistična propaganda ni potrebna, posebno za turizem iz tujine, toda dejstvo, da interes kljub slabi propagandi obstaja, nas mora navajati k razmišljanju o posebnih oblikah turistične propagande in propagandnih uslug, ki naj bi pridobile nove turiste iz oddaljenih dežel in vsem turistom omogočale, da dobe res kvalitetne propagandne usluge. To bomo dosegli samo, če bo skrb za propagando ne toliko stvar posameznih institucij, temveč predvsem turističnih gospodarskih organizacij. Menimo, da bi nastala v tem učinkovita sprememba, če bi tako kakor za vzgojo kadrov turistične gospodarske organizacije v najširšem smislu prispevale del svojega dohodka v sklad, namenjen propagandi, v okviru komune ali pa v okviru zato posebej formiranega združenja.

Več skrbi za organizacijo družbene prehrane

Izvršni svet je smatral za potrebno, da vzporedno z razpravo o turizmu razpravljamo tudi o bodočih nalogah na področju družbene prehrane. Družbena prehrana je sicer predvsem področje neposredne skrbi za našega delovnega človeka in za razbremenitev žene v družini, da se lahko posveča s spremembo odnosov v turizmu, ker na tak način lahko hitreje rešujemo oba problema. Res je, da je treba enako obravnavati tudi odnose med komercialnim turizmom in počinjskimi domovi, toda dejstva govore, da smo na tem področju dobro krenili naprej, dočim smo na področju družbene prehrane šele v prvih začetkih. Zaostajanje v tem nas je navedlo na to, da nam vprašanje osvetljuje večjo pozornost in tako prispevamo k hitrejšemu reševanju tega zdaj. Menimo, da je na tem področju zelo pereče vprašanje ročju nujno usmeriti naše napore v okviru novoustalovljenih stanovanjskih skupnosti,

ker na njihovem področju lahko družbeno prehrano urejamo s širšega vidika in zato tudi ekonomsko uspešneje. Zato bomo morale komune skupaj s stanovanjskimi skupnostmi poskrbeti za najširšo mobilizacijo sredstev predvsem gospodarskih organizacij, katerih člani živijo na tem področju, da na tak način omogočijo uspešen razvoj obratov družbene prehrane. Če hočemo, da se bodo tako obrati družbene prehrane kakor tudi počinjski domovi uspešno razvijali, moramo vnaprejšnje poskrbeti za njihov samostojni gospodarski račun, ki bo ustvaril tudi potrebne temelje za družbeno upravljanje. Dotacije in druge vrste pomoči gospodarskih organizacij in komun pa naj bi bile v sorazmerju s številom interesentov, ki pripadajo posameznim organizacijam. Po takem načelu bi seveda ne bilo težav, da bi naloge družbene prehrane na tistih področjih, kjer trenutno ni materialnih možnosti za organiziranje po-

sebne obrata družbene prehrane, prevzelo tudi komercialno gostinstvo, kajti zgrešeno so poizkusili posameznih komun, ki z administrativnim pritiskom zahtevajo od komercialnega gostinstva, da na račun že tako pičlih lastnih skladov opravljajo naloge družbene prehrane.

Po dosedanjih izkušnjah se za probleme družbene prehrane gostinske zbornice niso kdovekakaj interesirale. Tak odnos je seveda napake, ker povzroča nezainteresiranost gostinskih zbornic za ta tako važna vprašanja njim samim in njihovim članom nepotrebnih težav. Gostinske zbornice bi morale biti neposredni pomočniki komun in gospodarskih organizacij v reševanju

teh problemov, ker je pravilno usmerjanje in razvijanje družbene prehrane tudi v njihovem interesu.

Posebno vprašanje družbene prehrane je kvaliteta storitev, od katerih je odvisen tudi interes prebivalcev za te ustanove. Težko si je zamisliti, da bi zaprtost teh obratov omogočila dovoljno stimulacijo za delovni kolektiv družbene prehrane, da se ne prebistano bori za izboljšanje kvalitete storitev. Z uveljavljenjem načela gospodarskega računa v teh obratih gremo lahko na obrate odprtega tipa, kjer bo kvaliteta storitev omogočila dotok novih gostov in s tem tudi ugodnejši razvoj samega obrata.

Razprava z dobrimi predlogi

Po referatu člana Izvršnega sveta Slovenije dr. Marjana Darmastie so prebrali svoja poročila v imenu Republiškega sveta Zveze sindikatov še LEOPOLD KRESE, v imenu Turistične zveze Slovenije ALBERT JAKOPIČ, v imenu republiške Gostinske zbornice VINKO SUMARDA in v imenu republiškega zavoda za napredek gospodinstva ZIVA BELTRAM. Povzetek iz njihovih poročil bomo objavili v jutrišnji številki.

Prvi, ki se je oglašil v razpravi po vseh poročilih, je bil poslanec DAVORIN FERLIGOJ, ki je uvodoma poudaril, da se strinja s smernicami, ki so bile predlagane. Dejal je, da doslej ni bilo dovolj razumevanja za razvoj te gospodarske panoge, kot jo predstavljajo gostinstvo, turizem in družbena prehrana. Mnogi so namreč menili, da ni primerno vlagati sredstev v to panogo, češ da je mnogo donosnejše vlaganje za razvoj drugih gospodarskih dejavnosti.

Zatem je govoril še o nekaterih problemih turizma, ki so značilni za občine, kakršna je piranska. Pri tem je poudaril, da je z razvojem turizma tesno povezan razvoj drugih gospodarskih panog in sicer na tistih območjih, kjer je turizem pomembna gospodarska dejavnost. Tako se v piranski občini številno prebivalstva v turistični sezoni več kot podvoji, kar občutno poveča potrebo po raznih uslugah trgovine, obrti, prometa in podobno. V svojem nadaljnjem izjavljanju je govoril tudi o domačem turizmu, zlasti o problemih, ki nastajajo z ustanavljanjem številnih počinjskih domov. Izkoriščanje teh domov se omejuje le na dva sezonska meseca, kar nedvomno ustvarja preec problem boljše izkoriščanja letih. Razen tega ustanavljanje teh domov odpira številne komunalne in podobne probleme, za katere ureditev pa bi morala prispevati skupnost, ker zadeva to rekreacijo delovnih ljudi s širšega območja, kot pa je območje teritorialne enote, na katerem so domovi.

Turizem in prometni problemi

Po tem je govoril JOŽE GERBEC o stanju prometa. Uvodoma je poudaril, da smo dosegli v zadnjem času lepe uspehe v razvoju cestnega in tudi poštne prometa. Vendar pa ostaja še nadalje zelo pereč problem stanje našega železniškega prometa, kar med drugim vpliva tudi na turistično gospodarstvo. Pri tem je navedel nekaj zanimivih podatkov. Tako je največja brzina motornih vlakov 54 km, brzih vlakov 51 km, potniških vlakov pa samo 38 kilometrov na uro. To kajpak terja, da čimprej resno presodimo položaj naših železnic in tudi sprejmemo ustrezne sklepe.

O avtobusnem prometu pa je menil, da je mnogo boljše kot železniški in se tudi čedalje bolj povečuje. Vendar nastajajo pri tem problemi, kot n. pr. občutno pomanjkanje avtobusnih postaj in pod. Mnogo slabše je z letalskim prometom, saj praktično v Sloveniji nimamo nobenega primerne letališča. Če hočemo povečati obiske tujih turistov, bomo morali prav gotovo čim prej urediti tudi vprašanje gradnje ustreznih letališč za mednarodne letalske zveze. Zlasti pomembna bi bila gradnja letališč v bližini Ljubljane in pa v Portorožu, kamor zahaja zelo mnogo tujih turistov.

V zvezi z razvojem turizma je nedvomno pomembna tudi skrb za ustanavljanje in vzdrževanje planinskih postojank, o čemer je govoril poslanec IVO JANŽEKOVIC. Med drugim je povedal, da se strinja s predlogom za spremembo nekaterih planinskih postojank, ki so ob prometnih zvezah, v planinska gostišča. Seveda pa bi morale druge planinske postojanke še nadalje uživati olajšave, kot jih imajo doslej. Na koncu je predlagal, da bi občinski ljudski

odbori oddelili več sredstev za graditev novih planinskih domov, v katerih si delovni ljudje nabirajo novih moči.

Poslanec BENO ZUPANČIČ je razpravljaj predvsem o odnosih do tujih turistov, ki včasih niso ravno primerni. V teh odnosih naj bi predvsem skrbeli za posredovanje tistih pozitivnih lastnosti tujcem, ki so značilne za naše ljudstvo.

Zakon o delovnih razmerjih delavcev v zasebnih kmetijskih gospodarstvih

V Republiškem zboru je ob razloži predlog zakona o delovnih razmerjih kmetijskih delavcev v zasebnih kmetijskih gospodarstvih član Izvršnega sveta Miran Košmelj, ki je v svojem poročilu poudaril nekatere posebnosti tega zakona. Zakonska določila so namreč usmerjena predvsem na čim boljše pravno in dejansko zaščito delavcev, ki prav tako neposredno proizvajajo kmetijski proizvodni kot delavci na socialističnih kmetijskih posestvih, ni majo pa pravice do sodelovanja v upravljanju proizvodnje. Teh delavcev je v Sloveniji sicer sorazmerno malo, vendar pa so čisto izkoriščani, ker njihova delovna razmerja niso urejena.

Res je, da je bila z omejitvijo zasebnih zemljiških posesti po agrarni reformi možnost za izkoriščanje omejena, vendar pa ni bila docela odpravljena. Razen tega zavzema na drugi strani čedalje večji obseg podružbljanje kmetijske proizvodnje, in tudi s predpisi se čedalje bolj pospešuje smotrna obdelava zemljiških površin, kar nedvomno vpliva

čilnosti dela SZDL, na skrb za ljudi in plodno sodelovanje z vsemi družbenimi in gospodarskimi organizacijami. V Novem Beogradu so organizacije vplivale na izpolnjevanje družbene upravljanja. V Voždovcu so skrbele posebno za napredek stanovanjskih skupnosti.

Tudi v okraju Sisku so bile včeraj zadnje občinske konference SZDL. Na njih so opozarjali na prispevek ljudi k nadaljnjemu razvoju komun. Na prostovoljnem delu je bilo nad 40.000 članov SZDL. Opravili so pol milijona ur dela, vrednega nad 55 milijonov din. V okraju Vinkovci se je število članov po zadnjem kongresu povečalo od 8900 na 17.000. O tem so govorili tudi na včerajšnjih občinskih konferencah. Ondotne organizacije so se močno zavzele za večjo kmetijsko in industrijsko proizvodnjo.

Tudi v banjaškem okraju so se včeraj končale vse občinske konference. Iz okraja pojde na kongres 26 delegatov, ki bodo zastopali 123.000 članov SZDL.

Razvoj kooperacije v kmetijstvu je bil poglavitni predmet razprav na konferencah v Čakovcu, Vrbovskem, Slavonskem Brodu, Varaždinu in Ogulinu. O vlogi SZDL v delavskem

upravljanju so govorili na konferenci v Prilepu.

Tudi v vseh 73 občinah Makedonije so zaključili volitve delegatov za kongres. Nad 430.000 članov bo na njem zastopalo 90 delegatov. Na konferencah po vaseh so obravnavali zlasti modernizacijo kmetijstva in prostovoljno delo za zgraditev cest in šol za elektrifikacijo itd.

V večjih mestih so poudarjali vlogo organizacije SZDL v zboljšanju preskrbe.

Zasedanje Ljudske skupščine BiH

SARAJEVO, 29. februarja (Tanjug). Pod predsedstvom Djure Pucarja se je danes začela skupna seja obeh zborov Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine, na kateri obravnavajo osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev, ki bo zajel približno 1,8 milijona kmečkega prebivalstva. — Ekspozice o tem zakonskem osnutku je podal član republiškega izvršnega sveta in sekretar za delo Nikola Kotle.

Skupščinski zbor sta sprejela še več zakonskih osnutkov in odlokov.

Posvet o morskem ribištvu

Split, 29. febr. (Tanjug). Problemi morskega ribištva, zaštoj v tej gospodarski panogi in perspektive njenega napredka so bili predmet današnjega posveta v Splitu, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik Izvršnega sveta Hrvatske Marin Cetinčić.

Kot pozitivni primer so poudarili industrijo za predelavo rib, ki je zadnja leta modernizirala svoje obrate in razširila trge v tujini. Prav pričo zastaja v ribolovu pa dela ta industrija z zmanjšano zmogljivostjo, saj je morala lani uvoziti 4.200 ton rib v vrednosti 1,2 milijona dolarjev. Kot izhod iz takšnega položaja so poudarili predvsem, da bi morali naši ribiči začeti loviti v Sredozemskem morju in Atlantskem oceanu. Za takšen ribolov pa je treba zgraditi sodobne ribiške ladje.

Podpredsednik Izvršnega sveta Hrvatske Marin Cetinčić je dejal, da mora dobiti naše morskoro ribištvo v prihodnjem obdobju tisto mesto v našem gospodarstvu, ki mu gre. Naša

država ni več nerazvita, ker je po narodnem dohodku prehitela že celo vrsto drugih držav. Pri nas lahko govorimo samo še o nerazvisti posameznih krajev ali nekaterih gospodarskih panog. Oboje velja za morskoro ribištvo in za del jadranskega področja. Skupnost bo v prihodnjem petletnem planu skušala močnejše upoštevati ribiško gospodarstvo.

Redna trgovinska pogajanja z Italijo

Beograd, 29. febr. (Tanjug). V Beogradu so se danes začela redna letna trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Italijo, na katerih analizirajo uspehe medsebojne blagovne menjave in obravnavajo ukrepe za zagotovitev nemotenega gibanja trgovine. Jugoslovansko delegacijo vodi načelnik oddelka v komiteju za zunanjo trgovino dr. Petar Tomić, italijansko pa pooblaščen minister v zunanjem ministrstvu dr. Luigi Alvera.

NAGRADE ZA NAJVEČJE PRIDELKE

Beograd, 29. febr. (Tanjug). Tukaj so podelili nagrade kmetijskim organizacijam, ki so lani dosegle najboljše rezultate v pridelovanju kmetijskih kultur in proizvodnji mleka. Nagradjenih je 47 proizvajalnih organizacij v skupnem znesku 204 milijone din.

Na tekmovalnih parcelah posameznih gospodarstev so pridelali nad 100 metrskih stožev pšenice ali koruze, na večjih površinah pa so nekatere organizacije prav tako dosegle velik pridelek. Tako je kolektiv kmetijsko-industrijskega kombinata »Belje«, ki je prejel nagrad v znesku nad 36 milijonov din, pridelal na površini 50 ha povprečno 82 metrske stotov na ha. Posameznik na gospodarstvu so prejela nagrade za visok pridelek grozdja, ki je znašal tudi nad

17.000 kg na ha, in drugega sadja.

Med kmetijskimi organizacijami v Sloveniji je dobilo kmetijsko posestvo »Pštata« v Mengšu nagrado v skupnem znesku 10 milijonov din, kmetijsko posestvo »Crnci« v Apačah 8 milijonov, kmetijsko posestvo »Založec« v Sempetru 4 milijone, kmetijsko posestvo »Kočevje« 2 milijona, kmetijsko posestvo »Haloze« v Ptuju 960.000, zadružno vinarstvo »Brda« v Dobrovetu 724.000 in vinarsko gospodarstvo »Jeruzalem« v Ormožu 530.000 din.

Smrtna nesreča

TRZIC, 28. febr. Včeraj popoldne okrog 5. ure se je smrtno ponesrečil 55-letni Jazek Gorenc v Stari vasi št. 2. Pokojnik Gorenc se je odpravil v hlev, da bi nakrmil živino. Ko je svisli metal krmo, pa je padel skozi odprto vrata in je dobl tako hude poškodbe, da je zaradi njih umrl.

Z OBČINSKIH

Samoiniciativnost osnovnih organizacij

Na nedeljski občinski konferenci SZDL v Medvodah, ki sta se je udeležila tudi predstavnik Glavnega odbora SZDL Ziva Beltram in zvezni ljudski poslanec Lojze Koder, so delegati najprej poslušali poročilo predsednika občinskega odbora SZDL Medvode Toneta Plešca. Poročilo je pokazalo, da je SZDL v občini dosegla pomembne uspehe tako na področju politične vzgoje kot tudi ekonomske rasti občine in izboljševanja standarda. Ko je govoril o nalogah SZDL v letošnjem letu in prihodnjih letih, se je tov. Plešec zaustavil predvsem ob kmetijstvu in investicijah za nove gradnje. Opozoril je na prednost združevanja sredstev pri investicijah za nove gradnje. To bo potrebno predvsem ob rekonstrukciji tovarne celuloze in pri ustanavljanju večjih servisnih delavnic, za zdaj najprej mehanice. Obširen del poročila je govoril o vzgoji ljudi za opravljanje družbenih nalog in o delu odborov osnovnih organizacij SZDL. Poudaril je, da so ti odbori zavezani le tam, kjer so začeli konkretno urejati problematiko svojega kraja. Zato bo v prihodnji treba razvijati predvsem del teh odborov.

V razpravi sta sodelovala tudi Ziva Beltram in Lojze Koder. Tov. Beltramova je govorila o zaposlovanju žensk v ustreznih službah, o ustanavljanju servisnih služb in varstveno vzgojnih ustanov ter o razvijanju stanovanjskih skupnosti. Tovariš Koder pa je poudaril, da je pri težnji za večje gospodarske uspehe podjetij treba v prvi vrsti skrbeti za izobrazbo ljudi. Opozoril je tudi na pomen turizma v občini Medvode. Na konferenci so izvolili tovariša Franja Beča za svojega zastopnika na V. kongresu SZDL. J. S.

Največ za napredek kmetijstva

Dobrovo, 29. febr. Občinske konference socialistične zveze, ki je bila včeraj v Medani v Brdih sta se udeležila tudi član predsedstva Glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Lubej in član Glavnega odbora SZDL inž. Jože Levstik. Na konferenci so razpravljali predvsem o kmetijstvu, ki je poglavitna gospodarska panoga te občine. Iz poročila tajnika občinskega odbora SZDL Mihaela Gomboca je bilo videti, da je v Goriških Brdih še mnogo težej po primitivnem obdelovanju zemlje. Prvi uspehi kooperacije v lanskem letu — neprimerno večji hektarski donos na sobodno obdelanih njivah in mnogo manjši stroški — pa so že močno zagotovilo za obratun s starim. Socialistična zveza v Goriških Brdih si je zadala kot glavno nalogo skrb za nadaljnji napredek kmetijske proizvodnje. Pet kmetijskih združenj bo združil v dve, in sicer v Kojskem in Dobrovetu.

Na prvem mestu živinoreja

Tolmin, 29. febr. Včerajšnje občinske konference SZDL v Tolminu sta se udeležila tudi član predsedstva Glavnega odbora SZDL Slovenije France Bevk in predsednik okrajnega odbora SZDL France Skok. Po obširnem poročilu predsednika občinskega odbora SZDL Lojze Zeta Cerkevnik so delegati malone vsi razpravo posvetili gospodarski problematiki, zlasti kmetijstvu. Se pred razpravo je France Bevk priporočil, naj oblikuje SZDL najboljše odnose tudi do ljudske prosvete in kulture sploh, zakaj prav izobrazba in znanje sta osnovni pogoji za gospodarski napredek. Ob zaključku so delegati izvolili za delegata na V. kongresu SZDL ljudskega poslanca tovariša Skoka.

Socialistična zveza je s svojimi politično vlogo dajala doslej na vseh področjih pobudo za splošni razvoj in napredek v tolminski komun. Narasčajoči narodni dohodek priča o njeni stalni ekonomski krepitvi. Gospodarski napredek pa bi utegnil biti znatno večji, če bi se tudi kmetijstvo kot osnovna panoga hitreje preusmerjalo v napredno in rentabilnejšo proizvodnjo. In tu bo zdaj Socialistična zveza še intenzivneje zastavila svojo politično vlogo in vpliv na to, da bo to ekonomsko neogibno preusmerjanje kmetijstva začelo potekati v hitrejšem tempu. Tolminska ima vse pogoje predvsem za intenzivno živinorejo. Kontrola molznosti na primer že kaže pri naprednejših proizvajalcih velik napredek. Njihove krave že dajejo do 2300 kg mleka na leto, medtem ko znaša v občini povprečna molznost komaj 1500 kilogramov. Tisti, ki v kooperaciji s kmetijskimi združenji izboljšujejo travnike in pašnike, že rade na 1 ha 2 do 3 govedi. Toda gre za to, da to preusmerjanje kmetijstva zajame vsa komun. (—)

KONFERENC SZDL SLOVENIJE Znaten napredek gospodarstva

Bovec, 29. febr. V soboto je bila v Bovecu občinska predkongresna konferenca SZDL, katere so se udeležili tudi organizacijski sekretar Glavnega odbora SZDL Slovenije Mirko Zlatnar ter člana okrajnega odbora SZDL Gorice Franc Bajc in Stefan Cigoj. Na konferenci so izvolili za delegata na V. kongresu SZDL Adolfa Gašperšiča. Na konferenci so sklenili organizirati med osnovnimi organizacijami SZDL predkongresno tekmovanje.

Iz poročila predsednika občinskega odbora SZDL Andreja Hosmerja je bila razvidno, da so se organizacije SZDL udeležile in da se vedno bolj uveljavljajo. Izvoljeno se je tudi delo osnovnih organizacij, čeprav so tu in tam še pomanjkljivosti. Pomemben uspeh so dosegli v gospodarstvu, saj so v novih proizvodnih obratih zaposlili v glavnem vsa razpoložljiva delovna sila. Tudi dobiček delavcev je letos nameravajo povečati zaradi povečanja narodni dohodek na prebivalca za več kot 100 odstotkov v primerjavi z letom 1957.

Zivahna razprava je osvetlila

vsje probleme gospodarskega in družbenega razvoja komun. Kmetijstvo na Bovškem v dosedanjih oblikah ni več rentabilno. Rešitev je mogoče dosegati z ustanavljanjem živinorejskih centrov in farm, za kar ima Bovška dobre pogoje.

Neskladno se razvijajo tudi druge gospodarske panoge, kot so trgovina, gostinstvo in uslužnostna dejavnost. Temu bodo morali posvetiti v bodoče več skrb, skladno z ekonomsko rastjo, predvsem pa naj bi skrbeli za nadaljnji razvoj proizvodnih obratov in turizma.

Tovariš Mirko Zlatnar je podaril, da uspehi na Bovškem niso slučajni, temveč nujna posledica splošnega gospodarskega razvoja pri nas in tamkajšnjih subjektivnih sil, ki so usmerjale dosedanj razvoj. Tej prvi razvojni etapi sledi novi problem. Zato je nujno potrebno združevati sile in finančna sredstva za nadaljnji gospodarski napredek in reševanje najbolj perečih problemov občine, pri čemer ne smemo pozabiti na delovnega človeka ter njegovo splošno in strokovno izobrazbo.

SZDL – politični voditelj v občini

Konferenca Socialistične zveze občine Grosuplje, ki je bila v nedeljo, se je udeležilo 157 delegatov, ki so zastopali 31 osnovnih organizacij. Med gosti je bil tudi predsednik Glavnega odbora zveze Slovenije Jože Ingolič.

Kot povzemamo iz poročila iz razprave, so se v sedanjih občinskih Grosupljah, ki so ji lani priključili tudi bivšo občino Dobropolje, organizacije SZDL močno okrepile. Čeprav je bila bivša občina Dobropolje po številu članstva zadnja v ljubljanskem okraju, jim je lani, zlasti med volivci novih vodstev osnovnih organizacij, uspelo število članstva povečati, tako da je sedaj dve tretjini volivcev v članstvih v Socialistično zvezo.

Občina Grosuplje je v glavnem kmetijska občina. Zato je občinski odbor posvečal največ skrb kmetijstvu in so dosegli posebno lepe uspehe v organizaciji kooperacijske proizvodnje, za budočo pa se najbolj zavzemajo za melioracijo 1300 hektarjev zamočvirjenih površin, da čimbolj povečajo kmetijsko proizvodnjo zlasti za potrebe nagle se razvijajoče živinoreje. Razumljivo je, da je Socialistična zveza spremljala tudi vse probleme političnega in gospodarskega življenja. V industriji so že dosegli zabeležili lepe uspehe, zdaj pa rekonstruirajo skoraj vsa podjetja, ki imajo zastarel strojni park.

V občini Grosuplje imajo vse pogoje za poživitev turizma, zato bodo poskušali za izboljšanje gos inške in trgovinske mreže. Posebno skrb pa bodo morali posvetiti izobraževanju in tudi drugim organizacijam ter društvom kakor tudi aktivnosti mladih združenj v boju za Socialistično zvezo bolj pomagati. V razpravi so se vsebej poudarili, da je nujno, da pokažejo organizacije SZDL večjo samoiniciativno ter da se okrepi povezava med organizacijami.

cljani in občinskimi ljudskimi odborom.

Na koncu je posegel v besede tudi predsednik Glavnega odbora zveze Jože Ingolič, ki je govoril o socialistični politiki v kmetijstvu in o tem, da postaja Socialistična zveza tista sila, ki usmerja in vpliva na celoten družbeni in gospodarski razvoj.

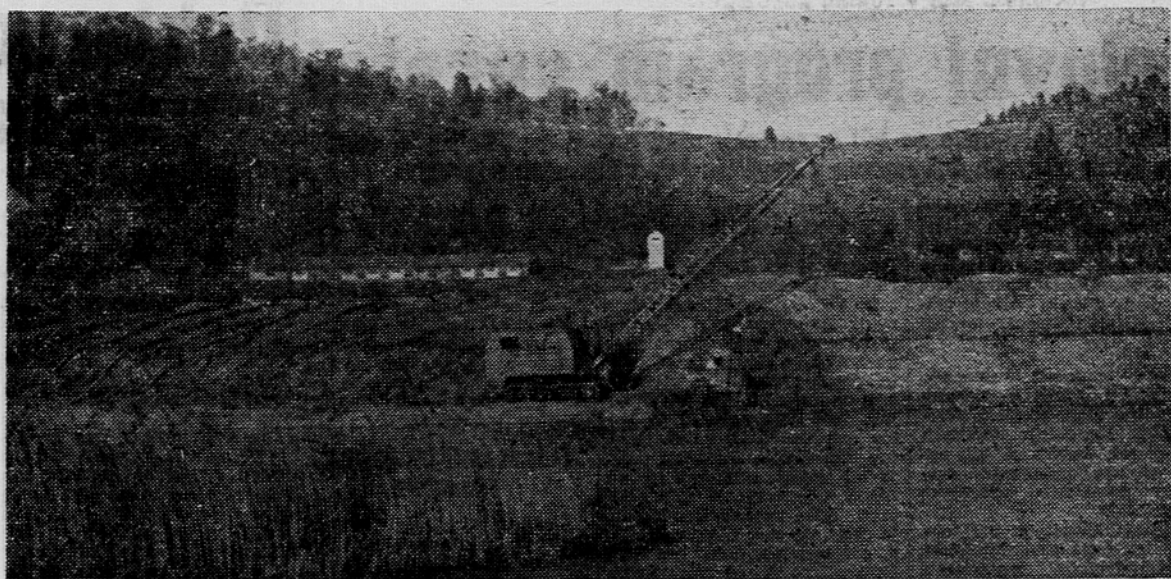
M. R.

Več življenja v družini in organizacijah

V središču pozornosti nedeljske občinske konference SZDL v Laškem je bilo gospodarstvo v občini, ki se mu obeta precejšnji napredek. Večji obrati kot pivovarna, tekstilna tovarna »Volna« in rudnik premoga zaradi zastarelosti ne morejo dosegati zadovoljive stopnje proizvodnje. Prav zato so rekonstrukcije in razširitev obratov gospodarska nujnost. Tako pripravljajo modernizacijo premovalnika, ki se vse bolj širi proti Hrastniku, ter rekonstrukcijo obeh omenjenih tovarn. Pomembna bo predvsem nova skladišna in pivovarna, ki bo po proizvodnji za 100 odstotkov prekašala potrebe podjetja, kar pomeni, da bo dovolj sladu za pivovarniško industrijo v Sloveniji.

Konferenca je pokazala, da se je članstvo SZDL v zadnjem času okrepilo, organizacija pa postala močan cinitelj v gospodarskem in političnem življenju. Ne gre prezreti, da na področju laške občine dejavnost kulturnih, prosvetnih in športnih društev ni zadovoljiva, kar je pokazala tudi razprava.

Član Glavnega odbora SZDL, tovariš Sergej Kraigher, ki se je udeležil konference, je v svoji razpravi poudaril, da je enoten in jassen program dela SZDL največ prispeval k njegovi popularnosti in moči. Tisti

Začela so se pripravljala dela za gradnjo hidrocentrale Hajdoše. (Foto: Koe)

Uvajanje nagrajevanja po učinku v Črni gori

TITOGRAĐ, februarja. Precej kasneje kot v drugih republikah so gospodarske organizacije v Črni gori nedavno začele priprave za uvajanje novega sistema nagrajevanja. Ker delovni kolektivi v Črni gori niso imeli priložnosti, da bi sami občutili prednosti novega stimulativnega načina nagrajevanja, je bilo potrebno, da so se vsi činitelji od sindikalnih podružnic in partijskih organizacij do ljudskih odborov sezave za nov način nagrajevanja. Od septembra lani, ko se je ta akcija začela, pa do danes, je bilo v vsej republiki več posvetovanj, v Nikšiću, Kotoru in Titogradu pa so bili seminarji, na katerih so obravnavali izkušnje drugih republik.

Resnica je, da je že pred septembrom začelo nekaj gospodarskih organizacij uvajati nov način nagrajevanja. Takrat jih je bilo samo šest. Ob koncu prvega tromesečja letos se je njih število povečalo na 57. Glede na to, da se bo tudi v prihodnjem obdobju uvajanje novega načina nagrajevanja v gospodarske organizacije hitro širilo, lahko pričakujemo, da bo do oktobra prihodnjega leta ta način uveden v vseh gospodarskih organizacijah v tej republiki. Sodi, da bi bilo zelo nesmotno, če bi glede tega vztrajali na nekom določenem roku, do katerega bi moral biti ta način nagrajevanja uveden, saj bi nedvomno imelo za posledico slabše rezultate kot pa če bi začeli delo po sistematičnih in kakovostnih pripravah.

Te dni je bil nov način nagrajevanja uveden še v 17 podjetjih, izmed katerih je pet industrijskih. Nekatere izmed novih oblik nagrajevanja so uvedla industrijska podjetja »Suplja Stijena«, cetinjski »Obod«, ki je uvedel nov način samo v obratu, kjer izdelujejo hladilnike, podjetje »Jadrans«, ki izdeluje konfekcije iz Perasta, opekarna »Plevlja« in »Breznik« iz Plevlje.

Gradbeno podjetje »Prvoborac«, ki je eno izmed najmočnejših gradbenih podjetij v Črni gori, je uvedlo nagrajevanje po akordnem sistemu, medtem ko so nagrajevanje po enotni proizvodni uvedla štiri trgovinska podjetja iz Nikšića.

Največje število podjetij, ki so uvedli nov način nagrajevanja po učinku, je trgovinskih. Tudi v prihodnjem tromesečju bo med podjetji, ki bodo uvedla ta način nagrajevanja, največ trgovinskih. Trgovinskim podjetjem sledi industrijska, prometna, gostinska in gradbena. To dejstvo priča, da so uvedla nov način nagrajevanja najprej tista podjetja, v katerih je bilo to možno, glede na tehnološki proces proizvodnje in organizacije poslovanja, opraviti z najmanj pripravami.

Do konca tega tromesečja bo nov način nagrajevanja uvedlo še približno 40 gospodarskih organizacij. Med industrijskimi podjetji bo na prvem mestu Železarna »Boris Kidrič« v Nikšiću, kateri bodo sledila tri podjetja iz Nikšića ter tri iz Titograda, rudnik premoga v Plevlju in tovarna mila v Kotoru. Poleg teh bosta nov način nagrajevanja uvedla tudi Splošno-gradbeno podjetje iz Titograda in »Crna gora« iz Nikšića. Izmed štirih prometnih podjetij »Preizkušnja« Avtotransportno iz Titograda že od 1. januarja nov pravilnik nagrajevanja, medtem ko so v Avto-remonu v Titogradu in Kotoru ter v podjetju Avtotransport v Plevlju priprave skoraj že zaključene. Na uvedbo novega načina nagrajevanja se pripravljajo te dni tudi približno 20 trgovinskih in gostinskih podjetij ter manjše število kmetijskih posestev.

Prvi podatki o rezultatih no-

vih oblik nagrajevanja, ki jih prav sedaj pristojni organi pazljivo proučujejo, pričajo, da so dosegli dosegli na tem področju najpomembnejše uspehe v Nikšiću, Plevlju in Titogradu.

Le-tam, vendar pa samo po izkušnjah iz enega trgovinskega podjetja, slede Kotor, Hercegnovi, Cetinje, Ulcinj, Andrijevica, Ivograd in Bijelo polje. Kosta Čakić

Z ODBORNIKI OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA ČRNOMELJ V BELTU

Specializacija za proizvodnjo avtomobilskih delov

Odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora Črnomelj, ki so si po seji 19. februarja ogledali tovarno BELT, niso našli prijetnega presenečenja nad tem, kar so videli. Podjetje se namreč naglo razvija in osvaja proizvodnjo vedno bolj kompliciranih proizvodov, ki jih na trgu manjka, ali jih sploh ni.

Vsega proizvajajo v tej tovarni okoli 120 vrst izdelkov. V livarni odlivajo sedaj že številne izdelke zlasti za avtomobilsko industrijo, industrijo živalnih strojev, razne dele za vagoni in drugo. Med izdelki za avtomobilsko industrijo prednjačijo zavorni bobni, odlivajo pa tudi že karterje za avtomobilске motorje in podobno.

V kovinskem oddelku so do kraja osvojili proizvodnjo cevovodnih grelcev, pekačev za meso in podobnih električnih pripomočkov. Električne sušilnice za les izdelujejo že delj časa, mimo teh pa še mešalce za malto, pričeli pa so tudi s proizvodnjo mešalcev betona. Med nove izdelke tovarne spadajo tudi železni kolesni obrabi za gumijevke in še veliko drugih izdelkov.

Za Beltovo polizdelke avtomobilске industrije se že zanimajo tuči v tujini, kjer so ocenili njihove proizvode kot zelo dobre.

Perspektivni razvoj Belta kaže na specializacijo proizvodnje avtomobilskih delov. Osnovna organizacija Zveze komunistov v podjetju, ki je proučevala

budoči razvoj podjetja, je predlagala izdelavo 10-letnega perspektivnega načrta. Pri tem naj bi upoštevali razvoj avtomobilске industrije ter se naj bi podjetje vključilo v Zdrženje avtomobilске industrije. Za te proizvodne naloge naj bi se tudi izpopolnjevala oprema, vključno z avtomatizacijo. Ob enem je osnovna organizacija

Novi vinogradi v Valandovem

Valandovo in vsa okolica tega majhnega mesteca na skrajnem jugu naše države sta pod vplivom sredozemske klime in uspevajo zato tukaj pomaranče, limone in smokve. Največ pogojev pa je za gojitve vinske trte. Zato so po osvoboditvi ukrenili vse potrebno, da bi zasadili čimveč vinogradov in sicer s trtami, ki dajejo najboljše namizno grozdje. Letos bodo te površine povečali še za 210 hektarjev. Razširili bodo tudi površine, zasejane s malinami, smokvami, kikirikijem, mandljinami in breskvami. Te površine bodo povečevali z vsakim letom, tako da bo valandovski okoli postal v doglednem času kraj vinogradov, smokv, mandljevcev in oranž.

Prvi delavski svet v Rakotincih

Občina Rakotinci v okolici Skornja je kmetijski kraj, ki ni imel doslej nobenega podjetja. Vso skrb za oskrbovanje naselja so imele zadruge. Prvi delavski svet so ustanovili pred nekaj dnevi v novem podjetju za vinogradništvo in sadjarstvo »Četiri putevi« in je bila zato prva njegova seja poseben dogodek v vsej občini.

10.000 hladilnikov tovarne v Bitolju

Po proizvodnem načrtu bo tovarna hladilnikov v Bitolju izdelala letos 10.000 hladilnikov raznih velikosti. Kolektiv te tovarne skuša znižati cene nekaterih vrst hladilnikov za 10%. Bruto-produkt te tovarne bo letos 2 milijardi in 300.000 milijonov dinarjev.

Ali poznate svoje pravice in dolžnosti?

Pravice iz podnajemniškega razmerja

Skupina podnajemnikov se zanimala za svoje pravice. Enemu je stanodajalec odpovedal pogodbo brez razlogov, drugi meni, da je pridobil svojstvo nosilca stanovanjske pravice, tretji pa bi rad ostal v stanovanju tudi po preteku v pogodbi določenega časa.

Nečelno je podnajemniško razmerje čisto pogodbeno razmerje in se more odpovedati brez navedbe razlogov. Podnajemnik ima pravico uporabljati stanovanjske prostore v mejah in na način, kakor določa pogodba.

Podnajemniška pogodba se sklepa za določen ali nedoločen čas. V prvem primeru preneha pogodba s pretekom v pogodbi

določenega časa, v drugem primeru pa na podlagi odpovedi, ki jo lahko poda vsaka pogodbeni stranka. Odpovedni rok je enomesečni, če ni dogovorjen v pogodbi daljši odpovedni rok.

Kdor je bil na dan uveljavitve zakona o stanovanjskih razmerjih podnajemnik in je na podlagi odločbe stanovanjskega organa uporabljal z enim ali več člani svoje družine stanovanjske prostore v skupnem stanovanju, ali je uporabljal stanovanjske prostore s svojim pohištvom in plačeval najemnino neposredno hišnemu svetu ali lastniku hiše, mu je mogoče odpovedati stanovanjsko pogodbo le ob pogojih, ki veljajo za nosilce stanovanjske pravice.

5

Pred Dnevom žena

Iz boja slovenske delavske žene za ekonomske in politične pravice

Ivka Križnar:

Partija v Kranju in delavci v tovarnah, kjer je že bila stavka, so dobro razumeli, da morajo, če hočejo uspeti, stavko razširiti še na druge kranjske tovarne, pa tudi na Škofjo Loko, Trzin in Ljubljano. Ze popoldne prvega dne je skupina iz Jugobrane in Jugočeske odšla v Sirčevo tovarno in tam nagovorila delavce, da so tudi ti prenehali delati. Naslednje jutro pa so prav na enak način odšli ustavit delo tudi v tovarno Prah, k Božiču in v Tekstilindus. Isto dopoldne sta odšli dve skupini kranjskih delavcev tudi v Škofjo Loko. Na poziv Kranjčanov so takoj prenehali delati v Predilnici in pri Brumen & Thaller. Popoldne pa je prišla v Škofjo Loko zopet skupina delavk, ki je pomagala Škofjelocanom organizirati pomanjko in življenje v zasedeni tovarni. To popol-

dne je prišlo v škofjelocni Predilnici tudi do spopada z orožniki, ki so hoteli delavcem odvzeti ključke. Delavke so se uprle.

Dve sta bili ranjeni, da so ju morali odpeljati v zdravniku; orožniki pa ključke niso dobili.

Isto popoldne sta odšli dve skupini – ženske z vlakom, moški s kolesi – tudi v Trzin, da bi tudi tam organizirali stavko. V Trzinu pa jih je čakal okoli stavke kordon orožnikov, ki jih je podjetje poklicalo iz bližnjih žandarmerij.

Kranjčani so na nekem mestu prodrli kordon in šestorici je uspelo zlesti čez zid v tovarno, ostali so napadali orožnike s kamenjem. Srečni načelnik je poslal tedaj iz Kranja kranjske delavske zaupnike, ki so imeli nalogo pomiriti kranjske delavce. Tudi njih so napadli. Vendar ta dan niso uspeli. V Trzinu pogoji za stavko še niso dozoreli.

Dne 24. avgusta zjutraj se je začela stavka tudi pri Eiffelju v Ljubljani. Tudi tu je stavko pripravila Partija. Posebno revolucionarne pa so bile ženske. Pol ure po začetku stavke so vrgle iz tovarne osorvarjenega mojstra Dejmeke in 10 tovarnarjevih podretnikov.

V tovarni Beer & Hibernik v Vižmarju so bile odpuščene v tem času 4 delavke, zato so tudi tu sklenili, da stopijo v stavko. Podjetnik je hotel tu prepričati stavko tako, da je dal vsem delavcem plačan dopust do 24. avgusta. Že 22. avgusta je odšlo 9 delavk v Kranj gledat, kako imajo tam organizirano stavko. 23. avgu-

sta so imeli sestanek in sklenili, da stopijo naslednji dan v stavko. Zopet je skupina delavk z nameščenko Ravniharjevo, ki je tudi stavkalka, odšla v Kranj z namenom, da se dogovorijo s kranjskim stavkovnim odborom. Dva delavca pa so poslali v Trzin, da vidijo razpoloženje tudi tam. S skupino, ki je odšla v Kranj, se je vrnila tudi Režka Južina. 24. avgusta zjutraj so se zbrali delavci obeh izmen pred tovarno. Uprava je objavila, da podaljšuje dopust do 27. avgusta. Tedaj so delavke pod vodstvom Južinove vdrle v tovarno in jo zasedle. Tako se je tudi tu začela stavka. Južinova je ostala tu tri dni in pomagala organizirati življenje stavkajočih.

Tudi v tovarni Stora v Gamelnjah so prenehali delati na poziv skupine delavcev iz Kranja.

V trziški predilnici pa se je 25. avgusta raznesla vest, da misli uprava delavce zapreti. Zato so sklenili še isti dan ob koncu prve izmene stopiti v stavko. Uprava je to nekako zvedela in je izklopila sireno. Ko pa so hoteli zakleniti vrata, da popoldanska izmena ne bi mogla v tovarno, so to preprečile delavke. S silo so odprle vrata in izrinile v orožnike, ki je hotel vrata zakleniti. Borbeni govor je ob tem imela delavka Mici Pavlin.

V času, ko se je stavka razširila po Gorenjski in v Ljubljano, so se stavke

odrekli ljubljanski vodje vseh treh strokovnih organizacij. Spoznali so namreč, da stavko vodijo komunisti, ki jim množica sledi. Pogajanja z oblastjo in industrijci so se razbila. PK KP je tedaj dal direktivo mariborski partijski organizaciji, da organizira stavko tudi v Mariboru. Tu je bilo težje pripraviti delavce v stavko, ker so že imeli približno enake pogoje, kot jih je predvidevala kolektivna pogodba za tekstilno delavstvo. Toda mariborska partijska organizacija je uspela prepričati delavce, da stopijo v solidarnostno stavko. 1. septembra zjutraj so stopili v stavko delavci v tovarni Thoma na Po-brežju, od 13. do 14. ure pa še po vseh drugih tekstilnih tovarnah razen pri Huttru. Delavci v tovarni Thoma so bili zaklenjeni v tovarni. Orožniki so hoteli preplezati zid in jih razgnati. Prva se je znašla delavka Slavka Likovičeva in pograbila kol. Ostale delavke so jo posnemale in kol odbale napad. Posebno težko je bilo strahiti v tovarni Erlich, kjer ni bilo okoli tovarne zidu. Orožniki so jih večkrat napadli, pa so bili vedno odbiti.

Isti dan so stopili v stavko tudi delavci v tovarni Cosmanos v Preboldu. Tako je sedaj stavkalo v Sloveniji 8500 tekstilnih delavcev. Delavci po tovarnah so bili izredno solidarni – ne glede na politična in strokovna gledanja – v tej stavki se je kovala prava delavska enotnost. S pri-spevki pa so pomagali tudi delavci drugih podjetij, kmetje, obrtniki in celo trgovci. Redek je bil primer, da so bile skupine delavcev, ki so pobirale prispevke in hrano, zavrnjene. Večkrat pa so kmetje tudi kar sami od sebe pripeljali hrano.

Oblast se je zavedala, kaj pomeni taka enotnost delavcev in njih povezava s kmeti in meščani, zato je sklenila zatreti stavko s silo. Dne 5. septembra je izšla tako imenovana banova naredba. Z njo so bili postavljeni stavkajoči v zasedeni tovar-nah izven zakona. To je bila velika grožnja in stakajoči so začeli omahovati. (Nadaljevanje sledi.)

Oel stavkovnega odbora v Trziški predilnici v tekstilni stavki leta 1936.

OB ROBU
DOGODKOVRealizem
brez akcije

V nobenem izmed številnih govorov, ki jih je imel predsednik de Gaulle na štiridnevni potovanju po južni Franciji, ni pozabil goniti o alžirskem in o atomskem problemu. Kar zadeva atomsko bombo, je francoski predsednik prvič napovedal, da je Francija pripravljena odgovoriti se svoji atomski bombi, če se bodo svojim bombam odrekli tudi tisti, ki jih že imajo. To je vsekakor pozitivna izjava in pomemben prispevek k boljšemu vzdušju na ženevskih pogajanjih za preprečevanje atomskih poskusov z jedrskim orožjem.

Kar zadeva alžirsko vprašanje, bi v izjavah predsednika de Gaulle težko našli kakšno bistveno novo izjavo, ki bi kazala, da je Francija že pripravljena narediti korak naprej v smislu uresničevanja načela po samoodločbi, ki ga je de Gaulle priznal že lani 16. septembra. V enem izmed svojih govorov je de Gaulle med drugim poudaril: »Alžirija ne more več biti, ni treba da bi bila, in ne bo to, kar naj bi bila nekdo. Bo to, kar naj bi bila na podlagi svobodno izražene volje svojih otrok. Francija pri tem nima kaj izgubiti...« In če k temu dodamo še de Gaulleove izjave, da je samoodločba Alžircev edini izhod iz »neumne vojne« ter da je treba skleniti sporazum o prenehanju ognja, vidimo v vsem tem bolj realno oceno položaja in sploh gibanja, ki je zajelo Afriko. To kaže, da je predsednik de Gaulle prišel do prepričanja, da v Afriki ni več mogoče potisniti s silo koto zgodovine nazaj.

Logično bi bilo pričakovati, da bodo taki realistični oceni sledile tudi v alžirski politiki pete Republike ustrezne pobude in predlogi. Tega pa doslej ni opaziti tudi v najnovejših de Gaulleovih govorih. De Gaulle še vedno vztraja pri ponudbi za premirje in v glavnem pri doslej že znanih načelih. Razlika od prejšnjih stališč je na primer vprašanje roka, ki naj bi potekel od prenehanja oboroženega boja in med referendumom o samoodločbi alžirskega prebivalstva, na katerem sedaj ni vztrajal. (Pred tem je zahteval rok štirih let.) Francoski predsednik se ni razločil, kako misli uresničiti načelo samoodločbe in kakšna jamstva bodo dobili Alžirci, da bodo spoštovali njihovo voljo itd.

Z najnovejšo deklaracijo začasne alžirske vlade, v kateri je rečeno, da sprejema načelo samoodločbe in se je takoj pripravljena razgovarjati o uresničitvi tega načela, je alžirski narodnoosvobodilni gibanje dalo novo pobudo, da bi prišlo čimprej do konkretnih razgovorov.

Po likvidaciji ultrakolonialističnega upora na Forumu (glavni trg v mestu Alžir), po aretaciji nekaterih voditeljev tega upora, pogajanja, ki potekajo med francosko vlado ter predstavniki federacije Mali in Madagaskarja za dosede neodvisnosti, vse to kaže, da so nastopili pogoji tudi za treznejše reševanje alžirskega problema.

Res je, da so razlike med stališči vodstva alžirskega narodnoosvobodilnega gibanja še velike, zlasti kar zadeva kako uresničiti načelo samoodločbe. Navzlic vsemu pa so možnosti, da bi se začeli razgovori o načinih uresničevanja tega načela, ki na obe strani sprejemata kot podlago za razgovore.

Začasni alžirski vladi je treba priznati, da je dala doslej že mnogo konstruktivnih predlogov, s katerimi je skušala ustvariti boljše vzdušje za razgovore in pokazala tudi razumevanje za de Gaullovo položaj. Na vrsti je Francija, da naredi korak na poti realističnega reševanja alžirskega problema, kajti sam realizem brez akcije je premal.

Sič

Akcija za bojko
južnoafriškega blaga

London, 29. febr. (Reuter) Na Trafalgar Squaru se je sinoči zbralo nad 10.000 ljudi, ki so izrazili podporo akciji Laburistične stranke za enomesečno bojkotiranje južnoafriškega blaga, v protest proti rasistični politiki vlade Južnoafriške unije. Manifestacija se je udeležili tudi voditelji britanskih laburistov Hugh Gaitskell, ki je prišel na zborovanje na čelu sprejema, v katerem je bilo nad 4000 ljudi. Ko je začel govoriti predsednik zborovanja, laburist Huddleston, so skušali zvozniki nered pristiati Oswald Mosleya, predvojnega britanskega fašističnega voditelja in sedanjega vodje sindikalnega gibanja desnih ekstremistov. Vmets je posegla londonska policija.

SANACIJA
tržaškega gospodarstva

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

TRST, 29. februarja. — Ali se kriza tržaškega gospodarstva bliža koncu? Tako vprašanje si v najnovejšem času zastavlja marsikdo, ki spremlja razvoj tukajšnjega gospodarstva, predvsem pa nekatere najnovejše ukrepe za ureditev dosedanjih kritičnih razmer. Vprašanje je vsekakor zelo zanimivo, odgovor pa toliko težji, kolikor globlji so vzroki, ki so spravili Trst in njegovo gospodarstvo v stisko.

Zadnja leta so bila glavna žarišča krize tržaškega gospodarstva pristaniški promet, ladjedelništvo in sploh težka industrija pod državno upravo. Zaostajanje teh osnovnih gospodarskih panog Trsta pa je spremljalo tudi postopno hiranje male industrije in obrti. Brezposelnost je celo preselila italijansko povprečje in prinesla dotlej za Trst neznan pojav, izseljevanje.

Take razmere se niso dosti popravile kljub nekaterim ukrepom, ki jih je rimska vlada priznala Trstu. Tržačani so se predvsem potegovali, da jim vlada zaradi novih političnih in mejnih izrednih položajev ne bi priznala izredne položaja in se trdili, da je mesto sposobno živeti samo od sebe. Zaradi takih zahtev so se odnosi med Rimom in Trstom dokaj ohladili. Nekateri opozicijski krogi so celo trdili, da je Italija žrtvovala Trst in ga prepustila gospodarskemu propadu.

Sele letos so sprejeli nekatere novosti. Predvsem so v Rimu omogočili sklenitev sporazuma Trsta s Češkoslovaško glede njenega tranzita preko tržaškega pristanišča. Sporazum sicer še ne prinaša rešitve pristaniškemu prometu; to da za zdaj je mogoče važnejše dejstvo, da se z njim odpira pot za podobne dogovore z vzhodnoevropskimi državami.

Sovjetsko zvezo in celo Kitajsko. To je bilo še pred kratkim v obdobju hladne vojne povsem nemogoče. Nič manjše pozornosti ne posvečajo tržaški gospodarstvi krogi stikom z bližnjim Vzhodom in deželami jugovzhodne Azije. Iz Bejruta se je pravkar vrnil tržaški župan dr. Franzil, ki je vzpostavil dobre

zveze z gospodarskimi činitelji Bližnjega Vzhoda. Za dežele jugovzhodne Azije pa sodijo v Trstu, da se obetajo z njimi važni dogovori kot na primer ustanovitve indonezijskega skladišča za kavo, burmanskega za tikov les, vietnamskega za riž. Verjetno bodo skoraj uresničili tudi zamisel za skladišče egiptovskega bombaža v Trstu. Take in podobne pobude lahko prinesejo Trstu nove dohodke, predvsem pa lahko vplivajo na povečanje pristaniškega prometa.

Januarja meseca se je dosedanje že skoraj tradicionalno nazadovanje pristaniškega prometa v Trstu ustavilo in prvič po dolgem času so dosegli 438.193 ton prometa. To je za 83.777 ton več kot decembra in 127.858 več kot lani v istem času. Zaradi sestave tega prometa, kjer je prednjačila surova nafta za rafinerije, je sicer še prezgodaj govoriti o izboljšanju v pristanišču kot posledici omenjenih naporov trgovskih gospodarskih krogov. Toda kljub temu upajo tukaj, da bo prva lastovka vendarle naznanila pomlad.

Druga nič manj važna postavka tržaškega gospodarstva so ladjedelnice, ki so dobile v zadnjem času več važnih naročil, tako da znašajo vsa naročila skupaj skoraj 90 milijard lir. Pa pa jim zagotavlja polno zaposlitev najmanj za tri leta. Če so torej krizo naročil v glavnem prebrskali, pa ostaja delo ladjedelnice še vedno odprto vprašanje njihove modernizacije in razširitve. Tukaj omenjajo celo možnost, da bi gradili ladje na atomski pogon, vendar brez večjih investicij ladjedelnice ne bo

mogoče vzdržati konkurence v bližnji prihodnosti.

Velike investicije so bile te dni določene v okviru razvoja italijanske metalurške industrije škedenjski železarni. 13 milijard 700 milijonov lir, določenih za njeno modernizacijo, ne bo samo ohranilo pri življenju to ključno postavko tržaške težke industrije, temveč jo bo tudi dvignilo na raven najsodobnejših italijanskih obratov te vrste.

Letos bo v okviru 45 milijard lir, določenih za Trst na osnovi zakona iz leta 1958, uporabljen največji del za gradnjo sedmega pomola v novem pristanišču. Zanj bodo v štirih letih investirali 13 milijard lir, za novo obkrožno progo pa bodo porabili iz istih virov nadaljnjih 7 milijard lir. Tudi ta sredstva bodo važen vir za tržaško gospodarstvo.

Največ pa si Tržačani obetajo od proste industrijske cone v žavelskem pristanišču. Dotok tujih kapitalov v višini več deset milijard lir in razvoj nove dodatne industrije bosta verjetno že v kratkem zelo važni postavki tržaškega gospodarskega razvoja.

Vse to so v glavnem področja, kjer se kažejo določena izboljšanja in napredek. Nekaterim tržaškim činiteljem že zadošča, da začnejo govoriti o skorajšnjem koncu tržaške gospodarske krize. Verjetno so take sodebe še preuranjene. Najnovejši ukrepi so za zdaj bolj urejanje nekaterih kritičnih postavk tržaškega gospodarstva in še ne pomenijo organskega reševanja tržaške krize kot celote. Vendar kljub temu ni mogoče zanikati, da so taki ukrepi lahko osnova za novo politiko do Trsta in da so lahko tudi osnova za končno rešitev tržaške krize. Če je tako, bo bližnja prihodnost skoraj morala potrditi tako smer in odgovoriti na vprašanje, ali se kriza tržaškega gospodarstva res bliža svojemu koncu.

Dušan Fortič

Kongres ZDA in »hladna vojna«

POSEBEN DOPIS TANJUGA IZ WASHINGTONA

WASHINGTON, 29. febr. — Medtem ko se v ameriškem Kongresu nadaljujejo zasliševanja na javnih in zaprtih sejah o obrambni politiki, je močno odjeknila anketa o starih platih nacionalne politike v »hladni vojni, ki so jo izvedli prejšnji tedni.

Če človek bere kongresna poročila o izjavah politikov obeh strank, vojaških osebnosti in vodilnih ameriških poslovnih ljudi v anketi, vzbujata strah številni argumentov, ki govorijo za to, da bi bilo treba povečati napore, vložiti nova denarna sredstva, zboljšati organizacijo vlade in poostrižiti nacionalno disciplino, da bi bile ZDA v daljši perspektivi sposobne čimbolje odgovoriti na »izzivanje hladne vojne«. Pri tem je »hladna

vojna« v glavnih vplivnih Američanov obdržala svoj prejšnji mrki obraz in smisel, kakor da se v mednarodnih odnosih ni nič zgodilo za zboljšanje vzdušja.

Zanimive dvogovore je bilo slišati o »mehanizmu nacionalne politike« v senatnem pododboru, ki je po tridenem zasiedanju pravkar končal prvi del ankete.

Po besedah senatorja Jacksona, predsednika tega pododboru, je namen zasliševanja ta, da bi ugotovili, ali je ameriška vlada »najbolje organizirana, da bi se uspešno spopadla z nevarnostmi hladne vojne«. Povzetek dosedanjih izjav daje na to vprašanje negativni odgovor. Thomas Watson, predsednik korporacije »International Business Machines« in eden izmed vodilnih poslovnih ljudi v republikanski stranki, je poudaril, da morajo ZDA okrepi obrambni program in program vse-mirskih raziskovanj ter povečati vojaško pomoč tujini, »da bi si zagotovile obstoj«.

Watson se je pridružil zboru kritikov vladne politike in predlagal povečanje davkov, večjo koncentracijo finančnega kapitala za obrambo in jačanje vladnega nadzorstva.

Mnogo večjo pozornost političnih krogov je vzbudilo pričanje republikanica Roberta Lovetta, bivšega podsekretarja v ameriškem zunanjem ministrstvu in sekretarja za obrambo v Trumanovi vladi. Njegova analiza vladnih ustanov, ki so odgovorne za planiranje nacionalne politike, je dosegla, da delo Jacksonovega pododboru ocenjujejo v Washingtonu kot eno izmed najpomembnejših kongresnih prizadevanj.

Nekdanji vplivni član vlade in zdaj newyorški bančnik Lovett je opozoril na več pomankljivosti organizacijske narave v vladnem aparatu in zameril državnim politikom, da nima jasno definiranih nacionalnih ciljev. On trdi, da ZDA delajo manj, kot bi mogle, in izgubljajo mednarodni ugled.

Vladni aparat je preveč zapleten in prepleten z odbori, ki jih je kakih sto. To zavira proces odločanja o politiki. V dolgovetnih razgovorih in vsklajevanju nasprotujočih si gledišč sprejemajo odbori, ki

so posebno številni v Pentagonu, samo kompromisna priporočila in jih — kakor poudarja Lovett — često uporabljajo, da bi preprečili kak sklep. Aparat je treba poenostaviti ali okrepiti vodilno vlogo predsedniškega kabineta, da ne bi sam predsednik postal žrtev pretirano birokratiziranega postopka.

Vojaška politika in strategija se morata vsklajevati s predhodno formulirano nacionalno politiko. Glede ministrstva za obrambo Lovett priporoča, da bi vojaškim in civilnim funkcionarjem, ki delajo v obrambi, prepovedali govoriti in dajanja političnih izjav na zborovanjih. Funkcionarji ministrstva za obrambo morajo ostati »izven strank in politike«.

Lovett ima za nesrečno okoliščino to, da vladni urad za proračun čedalje bolj vpliva na politične odločitve. Za okrepitev zaupanja v prihod-

nost države je potrebna večja pripravljenost vseh, da bi »danes žrtvovali nekaj več za zagotovitev jutrišnjega dne«. Tej Lovettovi izjavi so posvečili nenavadno pozornost. Zamislil nekdanjega ministra bodo vsekakor ostale glavni predmet političnih razmisljanj.

Ta anketa je bila organizirana v sporazumu s predsednikom Eisenhowerjem, toda s pogojem, da bi občutljiva vprašanja nacionalne varnosti preučevali na zaprtih sejah. Eisenhowerjeva vlada bo končala svoj mandat konec leta. Zaradi predvolilne kampanje bodo Kongres razpustili v začetku julija. Zelo malo je upanja, da bi dotlej Kongres ratificiral kakršenkoli morebitni sporazum o pomembnejših vprašanjih v mednarodnih odnosih. Jacksonov pododbor potemakem pripravlja analizo vprašanj za prihodno vlado.

Luka Majić

Prvi plan Indonezije

POSEBEN DOPIS TANJUGA IZ DJAKARTE

DJAKARTA, 29. febr. — Predlog prvega petletnega plana splošnega razvoja Indonezije, odkar je država sklenila iti po poti dirigirane demokracije in gospodarstva z namenom vzpostaviti indonezijsko socialistično družbeno ureditev, bo končan sredi tega leta in računajo, da ga bodo začeli izvajati v začetku prihodnjega leta. O tem predlogu še zelo razpravljajo in trenutno so znane samo nekatere njegove splošne postavke.

Glavna pozornost bo posvečena oskrbi prebivalstva z zadostnimi količinami hrane in tekstila. To je tudi poglavitna točka v programu vlade predsednika Sukarna. Trudili se bodo, da bodo te težave prebrskali v dveh do treh letih, vsekakor pa v petih letih.

Drugi dve glavni nalogi plana sta distribucija in transport. Predsednik Sukarno je postavil nacionalnemu planskemu svetu nalogo, naj pri izdelavi osnutka načrta upošteva, da distribucija življenjsko važnih dobrin v Indoneziji ne more ostati v zasebnih rokah. Za zasebni kapital bo še vedno mesto, toda ne v distribuciji, ampak predvsem v proizvodnji glavnih proizvodnih dobrin. Distribucija življenjsko važnih dobrin bo v rokah države ali družbenega sektorja.

Po dosedanjih zamislih naj bi plan izdelali tako, da bi bil ves transport, ki je nacionalnega pomena, v rokah države. Tran-

sport med posameznimi pokrajinskimi bi bil v rokah pokrajinske uprave oziroma, če ne bi bilo drugega izhoda, tudi v rokah zasebnih podjetij. Zasebnim podjetjem bodo nudili možnost za delovanje na posameznih področjih.

Izvoz in uvoz sta že zdaj pretežno nadzorovana ali sta v rokah državnih podjetij. Na koncu petletnega plana bo to pomembno področje narodnega gospodarstva »popolnoma pod nadzorstvom in v rokah države«.

Pri oskrbi prebivalstva z zadostnimi količinami hrane bodo posvečali posebno pozornost kmetijski proizvodnji. Računajo, da se bo Indonezija v treh letih popolnoma osamosvojila glede preskrbe z rižem, ki je glavna hrana države. To bodo dosegli z namakanjem intenzivnejšim obdelovanjem zemlje in mehanizacijo kmetijske proizvodnje.

V drugem petletnem planu

bodo vse pozornost posvetili industrializaciji. To pa ne pomeni, da temu vprašanju ne bodo posvečali določene pozornosti tudi v vsem petletnem planu, toda to bo predvsem v okvirih potreb za izpolnitev najpomembnejših nalog — oskrbe prebivalstva s hrano in tekstilom. Sledilo, da bodo tako postavljene temelji za poznejše, popolno koncentriranje na industrializacijo. Zato posveča indonezijska vlada čedalje večjo pozornost tudi šolanju kadrov, katerih pomanjkanje je zdaj največji problem.

Skoro pri vsakem malo bolj strokovnem delu je čutili — manjkanje kadrov ker je minilo malo časa od osvoboditve Indonezije. Prej pa kolonialna oblast niso nudila Indonezijcem možnost za šolanje. Po osvoboditvi pa je bil vendarle na tem poprišču storjen velik korak naprej, čeprav ni bilo mogoče še nadoknaditi zamujenega v preteklosti. Plan bo tudi določil pospešeno šolanje na visokih, srednjih in osnovnih šolah. Prvi petletni plan že določa popolno odpravo nepismenosti. Zdal je v Indoneziji neopismenih kakih 44% prebivalcev.

Eden izmed zelo pomembnih problemov je problem prenaše-

skega jezika, temveč so uporabljali francoski, angleški, italijanski jezik ali pa vse tri. Takih je precej in njihova največja sposobnost je nekaj besed navadnega pogovornega jezika, brati in pisati arabsko pa je zanje prav tak problem kakor za najbolj navadnega tučja.

Otroci teh bogatih družin, »zlasti mladina«, ki se zbira v dragih klubih Kaira, Maadija, Heliopolisa in Aleksandrije, — govorijo navadno med seboj francosko ali angleško, toda za razliko od svojih staršev se morajo sedaj v šolah naučiti tudi arabščine, brez katere ne gre več. Nepoznavanje lastnega jezika je za te ljudi tako značilno, da se je v egiptovski sodobni književnosti pojavilo več ostrih satir.

Daljša preteklost je zapustila še en problem: razliko med klasičnim pisanjem in sodobnim živim jezikom. Vsem Arabcem je skupen klasični pisani jezik, ki se v bistvu ni izpremenil od seldžških osvajanj. Medtem pa je vsaka izmed arabskih dežel razvijala svoje »narečje«, ki se pogosto zelo razlikuje od sosednjega. Kakor je potoval čas, tako je tudi življenje čedalje bolj kazalo nepopolnost in neustreznost starega klasičnega jezika, ki se je čedalje bolj razlikoval od živega.

In kakor se navadno dogaja, sta se spopadli dve generaciji, dve dobi. Mladi zahtevajo vse državljanske pravice za resnični jezik, ki ga govori ljudstvo, medtem ko nastopajo stari ostro proti kakršni koli izpremembi in vztrajno trdijo, da je arabski jezik samo tisti, ki ga govorijo teološki spisi Al Ahara.

Ziviljenje daje vsekakor prav mladim. Čeprav problem ni v celoti rešen, kaže vendarle vsakdanja praksa od tiska in radia pa do kratkih pripovedi in poezije, da staro ne more iti vzporedno z novim in da se mora staro ukloniti.

Faik Dizdarević

ljenosti otoka Jave ter na splošno hiter porast prebivalstva v državi. Indonezija ima zdaj kakih 90 milijonov prebivalcev, računajo pa, da jih bo imela leta 1980 že 138 milijonov in bo verjetno postala peta država na svetu po številu prebivalstva. Ta problem nameravajo deloma reševati s preseljevanjem prebivalstva s preoblikovane Jave na druge indonezijske otoke, kjer so ogromna in skoraj nenaseljena področja. Temu vprašanju bo plan posvetil veliko pozornost.

Davor Holjević

Poskusne podzemne eksplozije v ZDA

Vanefield, 29. febr. (AP) Ameriška atomska komisija je v zadnjem času opravila osem podzemskih eksplozij s klasičnim razstrelivom. Namen teh eksplozij je bil, ugotoviti, ali je moč prikriti eksplozije atomskih bomb. Uporabili so velike količine razstreliva. Za poskus, ki so ga opravili v soboto, so ga na primer uporabili eno tona. Predstavniki komisije je izjavil, da bodo opravili še dve podobni eksploziji, potem pa bodo objavili sporočilo o rezultatih teh poskusov.

Damask: predsednik Združene arabske republike Gamal Abdel Naser je ob drugi obletnici ZAR obiskal severno provinco Sirijo, kjer ga je prebivalstvo sprejelo z manifestacijami, kot kaže slika iz Damaska, kjer je bila velika vojaška parada

„Arabizacija“ v ZAR

POSEBEN DOPIS TANJUGA IZ KAIRA

KAIRO, februarja. — Kdor je te dni pozorno opazoval kairske ulice, je lahko opazil nenavadno in naglo izpremembo. Skoraj čez noč se tisoči napisov in neonskih reklam na trgovinah, hotelih, restavracijah in barih niso več bleščali v angleščini in francoski ali sploh v latinici, temveč so se pojavili v arabščini in napisani z arabsko pisavo. V trgovinah so trgovci začeli izdajati račune ni več v evropskih jezikih, temveč v arabščini. Tudi poslovna korespondenca je nenadoma prešla na arabski jezik.

Zakon o obveznem uporabljanju arabščine v poslovnih korespondencah in napisih, ki je bil sprejet pred več kot letom dni, se je uresničil šele sedaj.

Dobro mislečemu tuvcu, ki ima tak zakon za najbolj naravno zadevo na svetu, se zdi neverjetno, da je postal na primer šele po dveh letih in pol arabski jezik obavezen v vseh egiptovskih šolah. Dotlej

so bile številne zasebne šole, ki so jih vzdrževala evropske misije, cerkvene redovi ali evropske kolonije v Egiptu, v resnici države in državi in le zakon je lahko prinesel vanje obavezen pouk arabskega jezika in primerno izpremembo učnega programa.

S tem pa še ni povsem izčrpan boj proti preteklosti in jezikovnemu področju. Letošnje šolsko leto je začelo veljati pravilo, po katerem morajo na vseh univerzah v ZAR poučevati v arabskem jeziku. Doslej je bil pouk na celih vrstih tehniških in medicinskih fakultet izključno v evropskih jezikih. Seveda se je pokazalo, da je nemogoče kar na mah uporabljati novo pravilo, ker niti vsi temeljni priročniki in tise področij niso prevedeni v arabščino. Čeprav imajo domače univerzitetne predavatelje, je bilo v arabščini objavljenih zelo malo originalnih del ne samo s področja eksaktnih, temveč tudi družbenih ved. Zato je razumljivo, da bo proces izprememb trajal dlje.

Nič manj ni neverjetno, da žive v Egiptu Egipčani, ki ne znajo svojega materinskega jezika. Ne gre za navadno nepismenost, temveč za pravi analfabetizem, ki zajema del tako imenovane »visoke« aristokratsko-meštanske družbe, ki je vedno živela v senci vsiljenih evropskih »idolov«. V tem sloju ljudi so nekdanji tujci, ki so se naselili pred nekaj rodovi v Egiptu, in pravi Egipčani. Rojeni v Egiptu, z egiptovskimi starši, egiptovskimi osebnimi izkznicami in potnimi listi, se ti ljudje niso nikdar naučili svojega materin-

skega jezika, temveč so uporabljali francoski, angleški, italijanski jezik ali pa vse tri. Takih je precej in njihova največja sposobnost je nekaj besed navadnega pogovornega jezika, brati in pisati arabsko pa je zanje prav tak problem kakor za najbolj navadnega tučja.

Otroci teh bogatih družin, »zlasti mladina«, ki se zbira v dragih klubih Kaira, Maadija, Heliopolisa in Aleksandrije, — govorijo navadno med seboj francosko ali angleško, toda za razliko od svojih staršev se morajo sedaj v šolah naučiti tudi arabščine, brez katere ne gre več. Nepoznavanje lastnega jezika je za te ljudi tako značilno, da se je v egiptovski sodobni književnosti pojavilo več ostrih satir.

Daljša preteklost je zapustila še en problem: razliko med klasičnim pisanjem in sodobnim živim jezikom. Vsem Arabcem je skupen klasični pisani jezik, ki se v bistvu ni izpremenil od seldžških osvajanj. Medtem pa je vsaka izmed arabskih dežel razvijala svoje »narečje«, ki se pogosto zelo razlikuje od sosednjega. Kakor je potoval čas, tako je tudi življenje čedalje bolj kazalo nepopolnost in neustreznost starega klasičnega jezika, ki se je čedalje bolj razlikoval od živega.

PREMIERA
REMČEVE
DRAME V
MARIBORU

MRTVI KURENT

Drama v treh dejanjih, Remčev Mrtvi kurent, je lani na natečaju Delavskega odra delila drugo in tretjo nagrado. V soboto, 27. februarja, jo je mariborska Drama uprizorila kot drugo krstno predstavlo domačega avtorja na svojem odru — komaj teden dni po prvi. Režiser je Kislinger, scenograf in kostumograf Kavčič, avtor scene glasbe Golob, lektor Hartman. Drama je običajno dobro sprejeta. To je brez dvoma delo s pristno dramsko substanco. Podobnosti z že precej dolgo znanim lepim Miholčevim motivom so le zunanje. Remčev Mrtvi kurent obravnava dramo silaškega gruntarja Mihola in — delno — dramo propadajočega gruntarstva nasploh. Stari gospodar brez dediča se na predpustno soboto v Zabovcih kakor v mladih letih odpravi na kurentovanje in nejasni želji, da bi našel naslednika svoje krvi. V hiši Boštjana, nekdanjega tekmeča, izve za žalostno usodo nekake ljubljene dekleta in njenega ter svojega otroka. V blodnji se napoti v Ptuj, vendar in teži opravi onemogel omahne ter umre.

Povezava motiva gruntarstva in kurentovanja daje dramo rahlo grozljivo, pisano ozadje. Avtor dobro pozna psihologijo svojih oseb, skrbi in vesela vaše srenje. Neke prednost pomeni tudi neprisiljeno, poetično vnašanje lokalnih motivov. Zmeraj spet slišimo o Dravi, da jo končno neke v ozadju občutimo kot usodno elementarno silo. Zasnova dela pa je močnejša kakor doganost. Motiv gruntarstva v začetku razvzani kot dovolj močan akord, potem se izgublja v zelo žalostnem, melodramatičnem, nič nenavadnem, neštetokrat objavljen motivu zavrženega otroka, ob katerem Mihol ni gruntar, temveč preprosto kmet, žrtev avstrijske vojašine. Mihol omahne brez določene tragedije krivde (saj ni ljubil iz preračunosti) in brez vidnega tragičnega upora za nekaj zastarele, pa mogoče — po svoje — dragocene. Mladi Boštjan, ki se upre očetu in noče prevzeti posesti, pa tudi ne najde »odrešujoče besede«, zato se vse nekako konča bolj dramsko nakazano, baladno, v žalosti in grozljivem mraku. Remčev delo pa vendar kaže izvirno ustvarjalno silo, ki je lep obet.

Vprašanje: ali je režija še nekoliko potencirala »zemsko težo« drame, ali bi lahko z večjimi poudarki splošno-človeškega in nerealnega (pa vendar zelo stvarno potrebne) iskanja življenjskih osnov dala večjo tehtnost tej nedvomno poetični drami? Na to je težko odgovoriti. Gotovo je le to, da se je realistični stil Igranja mestoma kosal s fan-

tastično ali samo domišljeno vsebino spominov.

Mihola Vegana je zaigral Tovornik močno in zveneče. Lepi so bili nenadni prehodi med trdoto, celo surovostjo njegovih besed odraslim in mehko prijaznih besed spremljevalcu »Piceku«, otroku v pustni maski, neboljleni pošastici, ki ves čas igre ne pokazuje obraza (dobro ga je odigral Leskovec). Treza Vegan je bila Zakrajškova, pristna kmečka postava. Na nekem mestu je prešla v nekakšno melodijo domačega »naricanja«, ki je zvenela presenetljivo pristno. Mnogo večjo vlogo Jere, razočarane, obenem nore in zelo razumne kmetice, je podala Gorinškova. Jera je psihološko dobro zasnovana, v tekstu večkrat po avtorjevi krivdi prehaja v melodramo in patetiko. Gorinškova je vlogo rešila brez kmečkih posebnosti, vendar mogoče z najboljšim znanjem za tako vlogo spletkarke. (Ta Jera z nekakšno naslado kmetom riše »strah« popolne kolektivizacije — spet brez protiteži upa in človeške sprejemljivosti.) Boštjan je bil Vičar, pristna kmečka postava, resnično močan in srečanju z (že poraženim) Miholom — Tovornikom. Verono, njegovo ženo, je igrala Godinova, ne kmečko, pač pa izrazito. Janja, Boštjanov sin (Hočevar) je menda nehoti prepričal kot še ne čisto zaveden delavec in že ne več kmet, vmesna postava, ki bi kljub dobri, solidni igri mogoče sodila bolj v komedijo. Jankova je v vlogi gruntarskega dekleta Nežike bila prepričljiva, privlačna, sramežljiva in vroča mlada kmetica. Mencejeva in Purglija sta bili — prva manj, druga pa bolj izrazito — v kmetici preobčutljivi čedni gospodinjici. Ostali so dobro statirali.

Povezava motiva gruntarstva in kurentovanja daje dramo rahlo grozljivo, pisano ozadje. Avtor dobro pozna psihologijo svojih oseb, skrbi in vesela vaše srenje. Neke prednost pomeni tudi neprisiljeno, poetično vnašanje lokalnih motivov. Zmeraj spet slišimo o Dravi, da jo končno neke v ozadju občutimo kot usodno elementarno silo. Zasnova dela pa je močnejša kakor doganost. Motiv gruntarstva v začetku razvzani kot dovolj močan akord, potem se izgublja v zelo žalostnem, melodramatičnem, nič nenavadnem, neštetokrat objavljen motivu zavrženega otroka, ob katerem Mihol ni gruntar, temveč preprosto kmet, žrtev avstrijske vojašine. Mihol omahne brez določene tragedije krivde (saj ni ljubil iz preračunosti) in brez vidnega tragičnega upora za nekaj zastarele, pa mogoče — po svoje — dragocene. Mladi Boštjan, ki se upre očetu in noče prevzeti posesti, pa tudi ne najde »odrešujoče besede«, zato se vse nekako konča bolj dramsko nakazano, baladno, v žalosti in grozljivem mraku. Remčev delo pa vendar kaže izvirno ustvarjalno silo, ki je lep obet.

»Arca film« je snemal v koprodukciji s Francozi »Noč v Monte Carlu«. Tehnične usluge (ob snemanju v piranskih ateljeih) je nudilo jugoslovansko podjetje »Film-servis«. Na sliki je prizor iz filma z glavnima igralcema Marion Michel in Edijem Constantinom. V piranskih ateljeih bodo spomlad snemali še Italijani (celovečerni film in 20 televizijskih filmov), Nemci in kajpak domači filmski ustvarjalci. Tako bo Kavčič snemal »Akcije«, Babič »Veselič« in Čap ateljejske prizore iz filma »Vohun X«

Brez dvoma je bil za igralce poseben problem jezik igre, ki je zelo izrazito literarni, brez prizadevanja za ljudsko lokalno barvo. Kurenti in ostale maske so prepričale, Kavčičeva scena je izvrstna, zelo praktična, v izrazu pa malo nerealna in grozljiva kakor pristoji tej igri. Uspeh in lep začetek? Lahko upamo. Branko Rudolf

Prva samostojna razstava Krsta Hegedušića

V letošnji bogati in kontinuirani razstavi sezoni predstavljajo izredno pomemben dogodek razstava znanega hrvatskega mojstra Krsta Hegedušića v galeriji Doma JLA. Na tej svoji prvi samostojni razstavi v domovini je umetnik predstavil dvajset platen, značilnih za njegovo povojno ustvarjalno obdobje. Velike slike v oljni temperi tehnički ustvarjajo izredno močan vtis s svojimi tematskimi panoramami in slikarsko dramatičnimi repozitami iz vsakdanjega življenja.

Krsto Hegedušić slovi po svojih obeh solah — prva je v njegovi mojstrski delavnici v Zagrebu, druga pa je Hlebinska sol naivnih slikarjev. V njegovi zagrebški delavnici, slikarski specialci, se je v desetih letih delovanja izoblikovala večja skupina mladih talentov, njeni sodelavci pa predstavljajo jedro povojnega hrvatskega slikarstva. Zanj so v zadnjem času zanimajo tudi mladi inozemski slikarji in bi radi v

Kmalu bomo videli v naših kinematografih odlični ameriški film »Obtožujem!«, ustvarjen po znani Dreyfusovi zadevi, v katero je posegel tudi Zola. Obtoženega Dreyfusa igra José Ferrer, njegovo ženo pa Viveca Lindfors

njej nadaljevali svoj študij. Mojstrovu ime slovi tudi v tujini, poleg tega pa je eden izmed njegovih učencev, Petlevski, na zadnjem biennalu v Parizu prejel eno najvišjih nagrad.

Hlebinska sol naivnih slikarjev je drugi plod umetniškega pedagoškega dela. Ime je dobila po vasi Hlebini, kjer je leta 1930 Hegedušić kmečkimi slikarjem pomagal razviti njihovo smer, iz katere je izšel najbolj znani slikar skupine, Ivan Generalić.

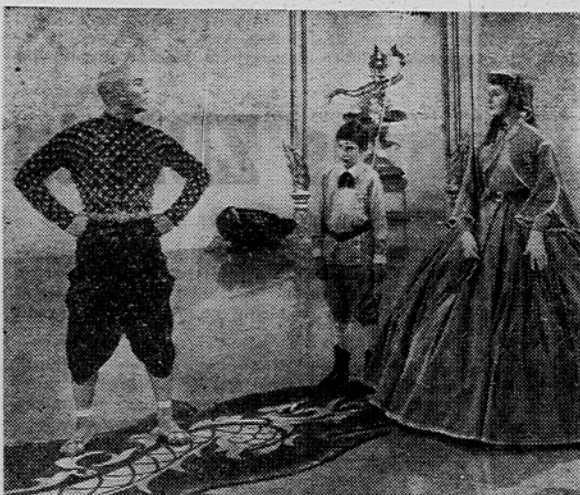
V svojem umetniškem delu je Krsto Hegedušić posegel tudi na področje esejistike, likovne kritike in publicistike. Njegovo predvno delo je povezano z ustanovitvijo napredne umetniške skupine »Zemlja«, ki se je morala po šestih letih neprestanih nesoglasij s tedanjimi razmerami raziti z organizacijo delavskega slikarskega krožka v okviru sindikata gradbeniških delavcev v Zagrebu. Izdal je tudi mapo risb »Podravske Motilje«, v kateri je Miroslav Krleža, v uvodu odklonil teorijo socialističnega realizma. Poleg tega je vodil štolico na Umetnostni akademiji v Zagrebu.

Beograjska razstava je opozorila še na druga področja iz umetniškega plodnega dela. Doslej je sodeloval na osemdesetih skupinskih razstavah doma in v inozemstvu. Prejel je veliko priznanj za slikarstvo in grafično umetnost — med njimi sta Zvezna nagrada za sliko »Bitka pri Stubici« ter nagrada Sao Paula za sliko »Nepravilna« in »Mrtve vode«. Ze od mladih let se ukvarja s slikarstvom; v šestindvajsetem letu starosti je že razstavljal v znamenem pariškem Salonu D'Aubonne. Med njegovimi zadnjimi umetniškimi manifestacijami v tujini sta bili samostojni razstavi v Bruslju in na benškem biennalu.

Krsto Hegedušić, ki je ena izmed najbolj markantnih osebnosti naše umetnosti v zadnjih desetletjih, posveča vso pozornost tudi pedagoškemu delu in

daje svojim učencem vso svobodo v njihovem umetniškem oblikovanju. »Naše slikarstvo«, je dejal, »je izredno raznovrstno in dinamično, z močnimi individualnimi težnjami v vseh likovnih središčih. Mladi vnašajo svežino. Podirajo pregrade preteklosti. Mnogo jih govori v jeziku, ki nima nič skupnega s slikarstvom ali kiparstvom, ki sta prevladovala v našem predvojnem obdobju. Drugače gledajo na zakonitosti kompozicije, na barvo, perspektivo, svetlobo, prostor in prostornost. Pedagoško nalogo pojmuje tako, da omogočam mladim ureditve individualne osebnosti, ne pa da bi vzgajal iz njih imitatorje že doseženih rezultatov likovne umetnosti. To potrjuje dejstvo, da se slikarstvo mojih učencev bistveno razlikuje od mojega lastnega. Nikoli ne smemo pozabiti na to, da moramo v mladih razvijati osebni izraz in skrbeti za razvoj tiste notranje vrednosti v njih, kateri pravimo skrita nadarjenost.«

R. Radović

Prizor iz ameriškega filma »Kralj in jaza«, ki ga pravkar kažejo v naših kinematografih. Glavna vloga: Yul Brynner, režija: Walter Lang

Pred realizacijo

Beograjsko filmsko pismo

Spet so oživil beograjski filmski ateljeji. Veljko Bulajić, režiser »Vojne«, je zbral vseh 64 interpretatorjev glavnih in epizodnih vlog (in tako le en sam filmski lik še vedno čaka svojega kreatorja); padla je tudi odločitev: glavno moško vlogo bo igral Tonči Vrdoljak (in ne Crnković). Sklenil se je širok krog producentov za glavno žensko vlogo: če je ne bo igrala Tatjana Samojlova, jo bo kreirala mlada poljska igralka Ewa Krzyzanowska. Lepa Poljanija, ki smo jo doslej videli le v njenem edinem, a uspešnem filmskem debutu v Wajdinem filmu »Pepele in diament«, je že dopotovala v Beograd. Končana so tudi že prva poskusna snemanja.

In dokler tečejo v ateljejih »Avala film« zadnje priprave za snemanje »Vojne« in »zaseda« v priložju Bulajićeva filmska ekipa, se je sestel nadstropje više umetniški svet tega proizvodnega podjetja, da bi sklenil, katera dva umetniška filma prideta prva na vrsto in bosta v letošnjem repertoarju tudi najprej realizirana. Tako za zdaj končani izbor še ni znan, vendar vse kaže, da bodo odobrili scenarij Aleksandra Vučića, ki pripoveduje o življenju dveh beograjskih študentov in ima naslov »Priznik«. Tema o ljubezni iz študentskih klopi preraste v socialno-psihološko dramo.

Drugi scenarij je najprej pripravil širši krog »entuziastov«: humoristov, režiserjev in igralcev. Ti so želeli ustvariti film lahkega žanra, ki bi imel izrazito zabavni značaj. Pozneje se je krog ustvarjalcev zreduciral na dve imeni — to sta režiser Ljuba Radičević in snemalec Nenad Jovićić. Radičevića poznamo po filmu »Čevlji na asfaltu«, Jovićića pa po številnih uspešnih filmih. Snemal je »Papa Ciro in popa Spiro«, film »Dolež je sonce« in puljskega reprezentanta »Veter je ponehal

ob zori«. Kot vse kaže, je večina za snemanje. Tako bomo torej le dobili zabavni film. Zanj je značilno, da sta avtorja že vnaprej napisala vse glavne vloge neposredno za znane beograjske komike Mijo Aleksića — Rafa, Miodraga Petrovića Kalkjo in druge.

Kot vemo, je medtem žirija tudi že pregledala 94 domačih dokumentarnih in kratkometražnih filmov, ki jih bomo videli na festivalu kratkih filmov v Beogradu prve dni marca. Hkrati izvršujejo referenti in koreferenti zadnje redakcije tekstov, o katerih bodo raz-

Mlada poljska igralka Ewa Krzyzanowska, fotografirana v ateljeju »Avala film« po prihodu v Beograd

pravljali filmski delavci in kritiki za okroglo mizo v festivalskih dnevi. Tako bo petega marca, oziroma prvega dne po svečani otvoritvi, razgovor o temi »Kratkometražni film in občinstvo«, 7. in 8. marca pa razprava o estetskih problemih v zvezi z dokumentarici. Pričakujejo, da bosta oba razgovora doprinesla k bogatejšim pogledom na naš kratkometražni film, pa tudi k uspešnejši praksi. Zato predvidevajo, da bodo v razgovoru, ki zadeva prvo temo, sodelovala tudi distribucijska podjetja oziroma njihovi predstavniki ter zastopniki kinematografskih podjetij, pa proizvajalci, režiserji in filmski kritiki.

Do zdaj so že predvidene naslednje festivalske nagrade: zlata plaketa društva »Nikola Tesla«, nagrada Centra za poučni in kulturno-prosvetni film in denarna nagrada Komisije otrok in film (oziroma zlata Kekčeva statua). Prav tako bo podelila nagrado tudi Turistična zveza za film, ki bo najboljše propagiral domači turizem.

Izven konkurence bodo pokazale po en film Burma, Belgija, Anglija, Kanada, ZDA, Vzhodna Nemčija, Norveška, Poljska, Švedska, Bolgarija in Indija. R.

POT K SOSEDU

(VTISI
S FILMSKEGA
FESTIVALA
V OBERHAUSNU)

Iz megle ljubljanske kotline v zadimljeno revirsko področje Porurja se vozi z vlakom dobrih dvaindvajset ur. Nočni pogled skozi okno vlaka ti kaže skoro nepretrgano verigo naselij in tovarnih vrh barvah brziga vate ostra neonska luč. Za gledanje nad 200 kratkometražnih filmov pa je treba imeti spočite oči in duha.

Devizo VI. filmskega festivala v Oberhausnu si lahko

»Sola« je naslov kratkega eksperimentalnega filma, ustvarjenega v studiu Valeria-na Boro-vczuka.

prebral na vsakem platinu in prospektu, zapisano z belim na platu: Weg zum Nachbarn (Pot k sosedu). V znamenju te devize se je zbrala v tem industrijskem mestu pisana množica filmskih ustvarjalcev, novinarjev, proizvajalcev, amaterjev, znanstvenikov in častilcev filma z vseh koncev sveta. V uradni žiriji so bili zastopniki Francije, Zahodne Nemčije, ZSSR, Belgije, Romunije, Poljske, ZDA in Jugoslavije. V novinarski žiriji pa so bile poleg omenjenih držav zastopane še Svica, Ni-zozemska, Anglija, Španija, Italija, Švedska, Danska, Avstrija in Brazilija. Festivala se je poleg omenjenih držav udeležila še vrsta drugih, bodisi s svojimi uradnimi zastopniki ali opazovalci.

Festival v Oberhausnu je

študijskega značaja: že pred začetkom so se tri dni vrstila predavanja in filmi pod skupnim naslovom »Film in službi državljanke vzgoje«. Med samim festivalom je bila vrsta predavanj, ugodnih govorov k posameznim programom in diskusijskih večerov, ki so se jih udeleževali kritiki, znanstveniki in producenti. Program filmov pa je obsegal tri glavne enote: prvi večer, 22. februarja, so bili predvajani kratkometražni filmi petnajstih držav kot uvodni akord k festivalu, nadalje pa so se

tu (35 mm) pa v drugem kinematografu. Glavna dvorana je grajena v obliki nepravilne šestkotne prizemne prizme. Galerija se spušča od levega konca dvorane v ozadju skoraj izpod stropa v nekaj terasah posevno navzdol, prav do parterja na desni. Brezhibna projekcija, osvetljava in zatemnjevanje potekata v odličnih akustičnih razmerah.

Oberhausenskemu festivalu je bil letos s strani Mednarodnega združenja kinematografov (FIPRECI) podeljena nagrada za najboljši film. Medtem ko je bil letos s strani Mednarodnega združenja kinematografov (FIPRECI) podeljena nagrada za najboljši film. Medtem ko je bil letos s strani Mednarodnega združenja kinematografov (FIPRECI) podeljena nagrada za najboljši film.

Vsak dan je steklo preko filmskih platen dveh kinematografov po štiri do pet programov, en dopoldanski in trije popoldanski. Projekcije ozkega filma (šestnajst milimetrov) so teklo v enem, projekcije na normalnem forma-

tu (35 mm) pa v drugem kinematografu. Glavna dvorana je grajena v obliki nepravilne šestkotne prizemne prizme. Galerija se spušča od levega konca dvorane v ozadju skoraj izpod stropa v nekaj terasah posevno navzdol, prav do parterja na desni. Brezhibna projekcija, osvetljava in zatemnjevanje potekata v odličnih akustičnih razmerah.

Oberhausenskemu festivalu je bil letos s strani Mednarodnega združenja kinematografov (FIPRECI) podeljena nagrada za najboljši film. Medtem ko je bil letos s strani Mednarodnega združenja kinematografov (FIPRECI) podeljena nagrada za najboljši film.

Kader iz uspešnega filma Nor-mana Mc Larena, v katerem so se odlično obnesli filmski triki

rodnega združenja producentov v Parizu uradno priznan značaj mednarodnega festivala. To priznanje si je festival zaslužil, tako po kvantiteti,

kakor po kvaliteti predvajanih filmov. Že drugo leto predseduje žiriji dr. John Grierson, utemeljitelj slavne angleške šole dokumentarnega filma, med člani žirije in predavatelji pa srečamo poleg drugih dr. Jerzija Topića, rektorja poljske filmske akademije in predsednika Zveze mednarodnih filmskih arhivov (FIAPF).

Festival podpira vrsta zahodnonemških javnih organizacij, od pedagoških, znanstvenih, novinarskih in producentov, pa do kulturnih in političnih. Otvoritveni govor in pokroviteljstvo je prevzel minister za kulturo Werner Schütz.

Udeležence in goste festivala vabijo prireditelji, producenti in predstavniki drž oblasti na sprejeme in diskusije, kjer se spoznavajo ustvarjalci filmov z vseh koncev sveta in navezujejo stike s proizvajalci in filmskimi trgovci.

Zahodnonemško distribucijsko podjetje »DFD« predvaja in reklamira mnogo filmov, ki so bili odkupljeni, bodisi letos tik pred začetkom festivala, bodisi prejšnjega leta. Med temi smo videli vrsto čeških, poljskih in jugoslovanskih. Vsa ta dejstva kažejo, kakšen velik pomen pripisujejo kratkometražnemu filmu razvite države.

NAJVEČJI AVPLAVZ
IN NAGRADA JUGO-SLOVANSKEMU FILMU

Prvi večer je bila kot tretji film na sporedu naša risanka

»Piccolo«. Režiser in glavni risar Duško Vukotić je navdušil izbrano publiko z izvirno podano zgodbo o dveh sodih. Ko kupi eden od njih malo ustno harmoniko, je harmonija dobrega sosedstva porušena. Sosed odgovarja sosedu z drugim, močnejšim instrumentom. Oba sosed se na kraju maščevalno motita z vojsko instrumentov, dokler oba domova ne zletita v zrak. Končno sosed le proda ustno harmoniko — zaradi ljubeza miru. Zgodbica je nedolžna le na prvi pogled. Specifično filmska likovna in zvokna izrazna sredstva so prignala nasprotja med sosedoma do absurdov, ki izzivajo viharje smeha in

Kratke risane pripovedi W Nehrebecke, ki ga dolgo vzbujajo občudovanje gledalcev.

aplavze že med predvajanjem. Film dobesedno, sočno in krepko izraža osnovno misel festivala. Nagrado je res zaslužil.

Filmov, ki podajajo to osnovno geslo festivala, je bilo več. Tak je bil prav tako nagrajeni poljski film režiserja Andreja Munka, »Sprehod po starem mestu«. Deklica od-

haja z violino iz šole domov. Doživljamo njeno muzikalno, boljše slušno občutljivost. Sredi lepega potepanja naleti na otroke, ki se igrajo vojno. Njihov bojni kriki so v rezkem nasprotju z bogatim otrokovim notranjim svetom, ki ga izražajo pesmi, odmevi in vrsta večje vključenega zvoknega in slikovnega gradiva.

Miroslubno, antifašistično miselnost podajajo še mnogi filmi: v Cannesu nagrajeni češki film »Kjer ne letajo metulji« režiserja Mira Bernata prikazuje otroške risbe po zidovih in v risankah otrok iz koncentracijskih taborišč. Otroci, žrtev vojne, ni več, njihove velike, očarljive fantazije pa živijo dalje. Poleg napovedovalskih besed poslušamo tudi besedila iz otroških pisem tistega časa.

Tudi belgijski režiser Patrick Ledoux protestira v filmu »En, dva, tri, kdo lovi?« zoper nasilja in grozote vojne. Deček piše deklici v drugem mestu, ona pa njemu. Deček je doživel vojno v vojnem muzeju, deklica pa na vojaškem pokopališču. Njunega otroštva je konec.

Taki sta še češki risanki »Bombomani« Brekislava Pojara (učenec slavnega Trnke) in »Prostor na soncu« Františka Vystřila. — Prva solsko nazorno pokaže, kako je začel solar doma v strahu pred preizkušeni eksploziv. Nazadnje pa smo priča tragični igri, ki nosi strašno ime — atomska bomba. A te igre se udeležujejo odrasli.

Druga risanka je po zasnovi podobna naši risanki »Piccolo«. Dva človeka se borita za prostor na soncu in drug drugega iz dolgega časa začnejo potiskati v senco, se za tem borita med seboj in po hudih mukah spoznata, da je sonca dovolj za oba. Elegančna, ekonomična in duhovita risba in animacija po-

John Grierson, predsednik žirije, in Curt Oertel.

dajata misel s kristalno jasnostjo. Publiko je film sprejela z navdušenim odobravanjem.

Tudi Anglež Richard Williams se poda na samotni otok in z ostro, duhovito risbo oživi nesmisel človeške nevoščljivosti in nestrpnosti. Izraelc Yoram Gross v kratkem, štirinajstminutnem filmu »Nikoli ne bodo umrli« s samo obdelavo motiva goreče sreče ustvari močan, filmsko bogato in čisto izražen protest zoper nasilje in smrt.

Danec Bent Barford se ponorčuje iz človeške nestrpnosti in pogoltnosti in kratkem triminutnem barvnem filmu »Jabolko spora«.

Moral bi se naštevati, da bi izčrpel teme, ki so izražale miroljubno, protivnojo razpoloženje človeka naše dobe. Omejil sem se na te, ki so svojo misel podali izrazito in na nov način.

Starši in otroška ustanova

Potrebam današnje družine najbolj ustrezajo kombinirane varstveno-vzgojne ustanove

Nekotere stanovanjske skupnosti so že ustanovile take otroške ustanove ali pa so se po nekoč že razvile iz vrtcev ali jasli, ker so jih narekovala potrebe terena.

Kombinirane ustanove sprejemajo otroke od 2. do 15. leta, predvsem otroke zaposlenih staršev. V skupni igri, delu in vzgoji se povezujejo torej otroci različnih starosti, tudi vsi otroci ene družine. Otroci ostajajo v ustanovi ves dan ali pol dneva, odvisno pa od tega, koliko so starši zaposleni. Delovni čas ustanove se prilagaja potrebam zaposlene družine. V ustanovi dobijo varovanci tudi opoldanski obrok in malice.

V vsej svoji dejavnosti se bojujejo torej kombinirane ustanove čim bolj približati družini in ji pomagati. S tem pa se tudi utrjuje in raste povezava ustanove z družino. Starši postajajo odgovornejši za njeno delo, tesneje se morajo navezati nanjo, ji pomagati in jo šteti na svojo ustanovo.

Danes že nastopajo v stanovanjskih skupnostih starši kot pobudniki, sodelavci in organizatorji otroških ustanov. Družba pa jim pomaga ustvariti materialne pogoje. V zadnjem času imamo že precej primerov, da so starši sodelovali pri ustanavljanju kombiniranih usta-

nov. Uredili so Dom igre in dela v Zupančičevi ulici v Ljubljani, v stanovanjski skupnosti v Rožni dolini, Vodovodni stolp v Kranju itd. Manj primerov pa je, da starši tudi posebej ustanovi pomagajo in jo neposredno vodijo.

Ustanove za otroke ustanavljajo starši čim boljše svojemu domu. Majhna oddaljenost ustanove od stanovanja družine omogoča aktivnejše delo staršev v ustanovi. Soudeležba staršev v ustanovi pa ustvarja pri otrocih vtis domačnosti v velikega kolektiva, velike družine.

Dom igre in dela v Zupančičevi ulici v Ljubljani pa je verjetno še vedno osamljen primer, da starši ustanovo tudi vodijo. Upravni odbor Doma igre in dela sestavljajo starši. Predsednica upravnega odbora je mati, ki ima otroke v varstvu ustanove. Starši se neposredno vključujejo v delo ustanove. Eden vodi knjigovodstvo, drugi se uveljavlja kot organizator ali vodja krožkov, starši opravljajo popoldansko dežurstvo. Vse te naloge opravljajo starši seveda brezplačno. Ustanovo vzdržujejo namreč starši sami, razen strokovne moči, ki jo plačuje ljudski odbor. In stanarine, ki se plačuje iz stanovanjskega sklada.

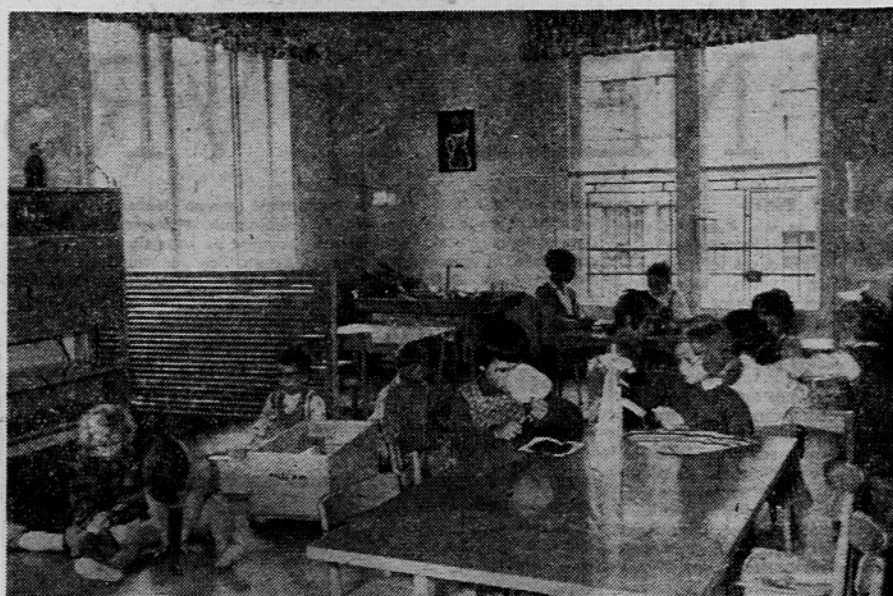
Aktivno delo staršev pri ustanovi (knjigovodja, vodje krožkov, dežurstvo staršev itd.) so pripomogli k večji gospodarnosti, k boljшему vzgojnemu ravnanju staršev doma, k družinskemu vzdušju v ustanovi ter k resničnemu povezovanju družinske in družbene vzgoje. Starši sami neposredno upravljajo ustanovo in so zainteresirani, da le-ta čim bolj ekonomično gospodari. Delo staršev v ustanovi pa tudi pomenjuje oskrbnost.

Kaj so torej naloge staršev? — V čimvečjem številu naj sodelujejo v družbenem upravljanju varstveno-vzgojnih ustanov. Družbeni organ družinske ustanove, torej upravni odbor, bi morali voliti starši, ki ustanovo uporabljajo iz svojih vrst, pa tudi iz vrst drugih državljanov in družbenih organizacij. Naloga tega organa ni samo razpravljanje in sklepanje o delu in problemih, ki v ustanovi kdaj pa kdaj nastajajo, ampak aktivno delo v ustanovi. Starši se lahko vključujejo v delo ustanove po svojih sposobnostih. Nekdo bo sposoben popraviti kakšno okvaro v prostorih ustanove, drugi bodo odlični krožki, knjigovodstvo itd. Marsikateri mati pa se bo rada ponovno zaposlila kot laična moč za varstvo in vzgojo otrok.

v ustanovah ali na igriščih, kuhinji itd. Tudi dobro voljo drugih državljanov, ki nimajo otrok v ustanovi, bo treba izkoristiti in pritegniti še mladino, saj bo stalno nameščenega v družini v ustanovi razmeroma malo. K uvajanju gospodarnosti v ustanovi bodo starši gotovo veliko pripomogli, saj bo od tega odvisna tudi višina oskrbnine za otroke.

Z večjim vključevanjem staršev v delo kombiniranih ustanov že nastajajo pogoji za vsklajevanje družinske in družbene vzgoje. Zato bomo take ustanove v stanovanjski skupnosti upravičeno lahko imenovali družinske ustanove za otroke.

A. Č.

V otroški ustanovi stanovanjske skupnosti v Zupančičevi ulici je otrokom zares lepo v svetlih, prijetnih prostorih. (Foto: Svabič)

MLEKO VAŽNA SESTAVINA PREHRANE

Blstvo sodobne prehrane je v tem, da dobimo v dnevni obroki hranilne snovi v takih količinah, kot jih naš organizem nujno potrebuje za razvoj, obzoi in krepitev zdravja. V naši prehrani predvsem primanjkujejo polnovredne beljakovine, vitamini in rudninske snovi.

Mleko je eno najbolj popolnih in zdravih živil, ki vsebuje vse tiste snovi, katere v naši prehrani primanjkujejo. Nujno je potrebno človeku v vseh njegovih obdobjih, posebno pa v doraščajočemu otroku, nasečnici, doječi materi in starim ljudem. Tudi za težkega delavca je mleko nujno potrebno, ker mu ohranja neokrnjeno delovno zmogljivost. Mora ga pa uživati redno.

Mleko se po sestavi odlikuje pred drugimi žili po tem, da vsebuje vse telesu potrebne snovi. Mlečne beljakovine so polnovredne in tudi najcenejše. Maščoba plava v mleku v obliki kroglic, ki jih prebavni sokovi hitro razgrajajo. Vsebuje tudi precej vitamina A, v manjši meri B, C in D. Razen tega je bogato tudi mineralnih snovi. Posebno važen je kalcij, ki služi za gradnjo kosti in zobovja ter ga naše telo iz mleka bolje izkoristi kot iz drugih živil. Razen tega vsebuje mleko tudi nekaj železa in joda. Tudi vsi mlečni izdelki so bogati s temi snovmi.

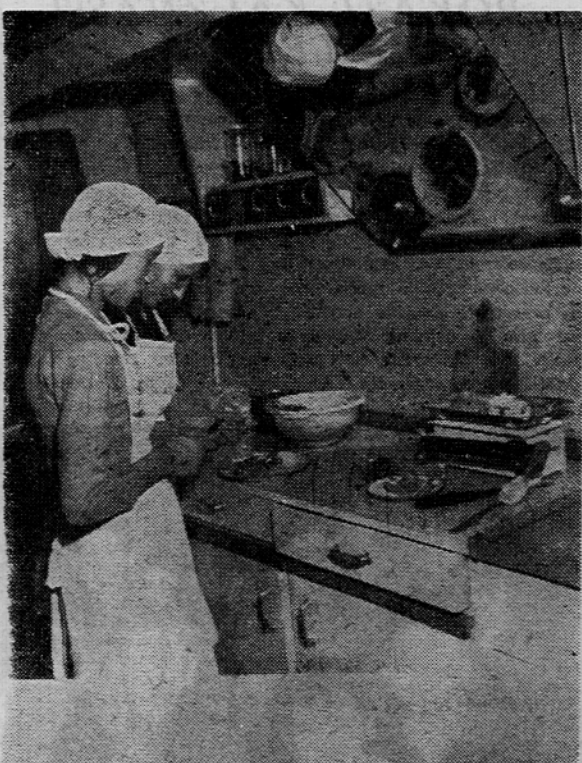
Mleko je hitro pokvarljivo živilo, zato moramo pri pripravi in hranjenju z njim pravilno ravnati. Zavreli ga moramo takoj, ko ga prinesemo domov. V vsakem gospodinjstvu moramo imeti za mleko posebej določeno posodo, v kateri ne kuhamo nič drugega. Preden zlijemo vanj mleko, to oplaknemo z mrzlo vodo, da se nam mleko pri kuhanju ne prisoedi. Mle-

ko naj vre 3 minute. Počasno vrenje je za mleko zelo nevarno, ker je temperatura med 24 do 40 stopinj Celzija najbolj ugodna za razvoj bakterij, ki povzročajo mlečne spremembe. Kuhano mleko moramo na hitro ohladiti pod 24 stop. Celzija in ga tako ves dan hraniti. Zato ga poleti postavimo v hladilnik ali vsaj v mrzlo vodo, ki jo moramo večkrat zamenjati s svežo. Mleko se rado navzame tujih vonjav, zato ga po mliži takoj odnesemo iz hleva in ga hranimo ločeno od močne in ščilih snovi.

V mlečnih izdelkih moramo ob zbiranju velikih količin pasterizirati; s tem uničimo škodljive klice. Segrejejo ga na 85 stop. Celzija (1 min.) nato ga hitro ohladimo. V državah, kjer je čistota mleka na višji, lahko uživajo odrasli in otroci nesterilizirano mleko, ne da bi ga prej prevreli. Pri nas pa je splošna čistota pri ravnanju z mlekom na nizki stopnji, zato pripravljamo mleko pred zaužitjem prevreči, posebno če ga damo otrokom. To pa ne bo treba takrat, ko bodo proizvajalci mleka pazili na čistočo hlevov, živine, mlečne posode, rok in obleke in bo sanitarni inšpektorat izvajal skrbno kontrolo nad čistoto mleka.

Ker je mleko tako hitro pokvarljivo živilo, ga za daljšo dobo ohranimo in lažji transport predelamo v mlečni prah. To dosežemo z izparitvijo vode. Mleko v prahu torej ni umetno, kot napačno pojmujejo nekateri ljudje, ampak je naravno mleko, ki ga z dodatkom enake količine vode, kot smo jo odvzeli, spremenimo v zdravno in naravno tekoče mleko.

Če imamo mleko v prahu, smo neodvisni od neenakomernega pritekanja mleka v mesto (posebno pozimi). Z njim si pomagamo tudi poleti, ko se mleko rado kvari. Dobro nam služi na izletih in taboriščih, pa tudi za prehrano dojenčkov. Priprava je preprosta: 12 dkg mlečnega prahu raztopimo v majhni količini mrzle vode in ga zakuhamo v 1 litru vrele vode. Dobro prevremo in ves čas mešamo, da se ne prisoedi. Mleko iz mlečnega prahu uporabimo povsod tam, kjer bi sicer uporabili sveže mleko. Centralni zavod za napredek gospodinjstva je izdal knjžico »Mlečne in še kaj«, v kateri so najrazličnejši recepti za uporabo tega mleka. Poslužujejo se ga predvsem šole, ki so ga dobile.

Gospodinjstvi pouk se uveljavlja v vseh šolah. Na sliki: Učenke ene izmed osemletk pri praktičnem gospodinjstvem pouku

vale od mednarodne pomoči. S pomočjo te organizacije smo v Jugoslaviji zgradili tovarne, ki proizvajajo mleko v prahu. Ena izmed njih je v Murski Soboti.

Mleko ima precej kislih klic, ki povzročajo, da se neprevrto mleko skisla. Kislo mleko je osvežujoča jed, zlasti v poletnih mesecih, dobro vpliva tudi na prebavo. Za kisanje uporabljamo mleko zdrave krave, s kmetije, kjer skrbje za čistočo. Mleko iz naših mlekarn je pasterizirano in ga navadno ne kisamo. Pasterizirano mleko se skisla le, če mu dodamo žlico kislega mleka.

Enako osvežujoča jed je tudi jogurt, ki ga pripravimo iz prekuhanega ali pasteriziranega mleka z dodatkom jogurtovega bacila.

Jogurt lahko pripravimo tudi doma: 1 liter mleka zavremo, ga ohladimo na 40 do 45 stop. Celzija, mu dodamo 2 žlici jogurta iz mlekarnice in posodo zavijemo v odejo, da obdrži mleko isto temperaturo 2 do 3 ure. Nato ga hitro ohladimo, da se ne skisla še naprej. Jogurt s čokolado, z orehi, limono ali drugim sadjem in s sladkorjem je izvrstna malica ali dodatek k glavnemu obroku.

Skuta je važno živilo, zlasti zato, ker jo lahko uporabimo na najrazličnejše načine. Je najcenejši vir kalcija in pol-

novrednih beljakovin. Pridobimo jo iz kislega mleka ali iz sladkega s pomočjo sirišča. Pri nas pa skuto še premalo poznamo in cenimo.

Smetana in surovo maslo sta najlažje prebavljivi maščobi, ki ju uspešno uporabljamo v dietni prehrani in prehrani otrok. Maslo vsebuje tudi vitamine, ki so topljivi v maščobi, predvsem A in D.

Pri pridobivanju masla ostane piščanec, ki je podoben posnetemu mleku in ima izredno prijeten vonj in okus. Ker vsebuje precejšnjo količino vode, sladkorja in mlečne kisline, je osvežujoča pijača za vroče dni. Se bolj kot mlečna kislina in sladkor je pomemben jecelin, ki je važen za nemoteno delovanje živčevja in vpliva tudi na izkoriščanje druge hrane in celoten proces presnavljanja.

Mlečni izdelek je tudi sir. Poznamo ga zelo veliko vrst in ga v prehrani s pridom uporabljamo, kot samostojno jed ali dodatek k drugim jedem.

Iz vsega navedenega je razumljivo, da je nujno dati mleku in mlečnim izdelkom pravilno mesto v naši prehrani. Eno teh živil naj bo zastopano v vsakem dnevnem obroku; sad damo z mlekom in mlečnimi izdelki družini polnovredne beljakovine, rudninske snovi in vitamine.

Pariške modne smernice

Ne bomo vam opisovali, kako se je predstavljal ta ali oni modni diktator, marveč vas bomo seznanili le z glavnimi točkami pariške mode.

Tudi pariški modni diktatorji so se izrekli za nagubana in pleširana krila, navadna pa se proti robu vedno širijo. Navdušujejo se tudi za obleke, ki so s pomočjo vstikov oblikovane po životu. Spomladanska moda postavlja na vidno mesto kostum z daljšo jopo-kazako. O dolžini jop pa si modni kreatorji niso enotni. Diorjeva hiša še vedno proučuje kratke jope. Podloga jope pa je skoro vedno iz enakega blaga kot bluz. Nove tipične bluze za vse dni so dolge in jih nosijo brez krila. Ovrtniki, žepi in

Diakavost obraza in vratu zdravimo (le na mastni koži) tako: žlico medu močno razgrejemo, zmešamo s sokom polovice limone in nanesemo kolikor mogoče vroče na obraz. Ta mešanica se more na obrazu posušiti in šele potem jo s prsti odluščimo. Če tudi to večkrat ponovimo, ostane koža prožna. Zatem obraz umijemo z milo in nato nanesemo z mastno kremo.

Bolečina od pika insektov bo prenehala, če na boleče mesto takoj kanemo nekaj kapije stearina.

spodnji del so čisto okrašeni z resicami. Tovrstne bluze se najdeče zapenjajo zadaj. Mnoge bluze so brez rokavov. To pri bluzah ni nobena posebnost, a je vpadljiva pri jopah, zlasti pa pri plaščih.

Čevlji so še vedno šilasti, le da je peta nekoliko nižja. V Diorjevi kolekciji so našli mesto čevlji v kombinaciji dveh barv, tako sivo-rjavi, modro-bele, belge-rjavi itd. Trdijo tudi, da so veliko odobravanja želi čevlji iz vzorčastega blaga.

Iz Diorjeve hiše prihaja zamisel novih zapeljiv, ki jih nosijo nad komolcem, oziroma tik pod njim. Propagirajo tudi večkratne ogrlice iz različnega materiala in različne izdelave. Take ogrlice se ovijajo okrog vratu 14 in celo večkrat. Tudi ostali so si ogrlice zamislili vsak po svoje in tako vrgli v svet različne modele, kot ogrlice iz zelo debelih biserov, ki se spenjajo z rožo, večbarvne ogrlice in celo rožaste. Letošnji okrasni so res svojevrstni; mnogi spominjajo na ciganske. Broške so izredno velike iz svetilkajočih se ploščic in kamenčkov. Najpogostejši okras pa so pentlje in cvetje.

Večerne obleke dopolnjujejo šole iz shantunga. Nosijo jih v glavnem k dolgim oblekam. Jope dvodelnih večernih oblek

so okrašene z vezeninami iz kamenčkov. Veliko večernih oblek je preprostejša kroja, gornji del se tesno oprilema života, krilo pa je nagubano. Lahko ima taka obleka živovet z ozkimi naramnicami. Glavni okras pa je cvetje.

Razstava »Stanovanjska skupnost« že v 15 mestih

Zvezni organizacijski odbor »Družina in gospodinjstvo« je pripravil potujočo razstavo »Stanovanjska skupnost«, ki so jo doslej videli v 14 mestih, kjer je precej prispevala k urejanju številnih problemov iz tega področja. Zanimiva razstava, ki jo bodo do konca aprila letos videli še v desetih mestih seznanja obiskovalce z idealno stanovanjsko skupnostjo za 5 tisoč prebivalcev.

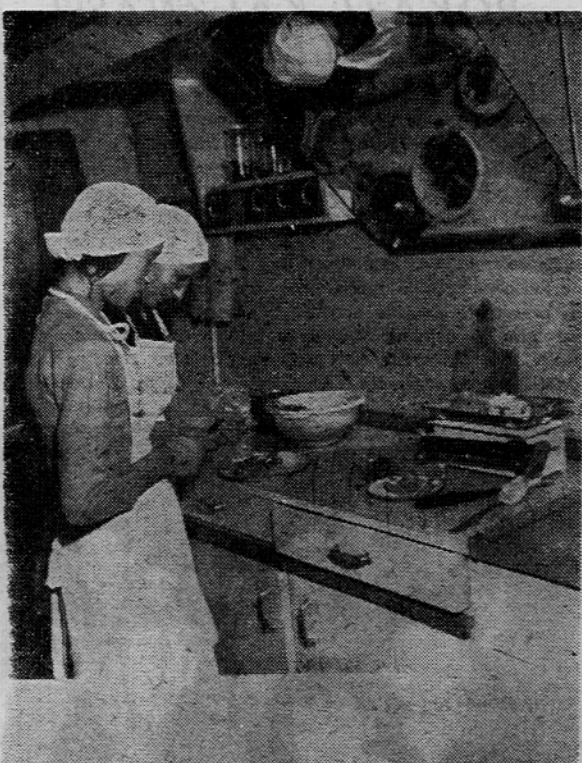
V prvem delu razstave je s pomočjo fotografij in grafičnih slik prikazan razvoj urbanizma v svetu in pri nas. V drugem delu seznanja obiskovalca s konkretnimi rešitvami stanovanjskega prostora v tej skupnosti, z njeno organizacijsko shemo in servisi. Tu so razen drugih prikazani servisi za čiščenje, pranje in krpanje perila, servisi za pripravljanje stanovanj in drugih prostorov, za najemanje aparatov in naprav za gospodinjstvo, servisi, kjer so na razpolago napoli pripravljena ali gotova jedila, servisi za varstvo otrok itd.

Na drugih panojih prikazuje slike en dan iz življenja 4-članske družine, ki se poslužuje vseh prednosti stanovanjske skupnosti.

Ta stanovanjska skupnost — dokumentirana, tehnično in ekonomsko obdelana, ki je za sedaj še idealna, podčrtuje vlogo takih institucij pri razbremenitvi družin, kjer sta oba roditelja zaposlena, oziroma pri podpiranju gospodinjstev. Neposredno koristi take pomoči je opaziti pri povečevanju storilnosti na delovnem mestu, v večji aktivnosti prebivalcev ter v sodobnejšem načinu življenja. Največje zanimanje prebivalcev vzbujajo fotografije in makete bodočih mikroseselij — stanovanjskih naselij, ki jih

grade v Zagrebu, Sarajevu in drugih večjih mestih.

Razstava je velikega pomena za nadaljnji razvoj sedanjih stanovanjskih skupnosti, to tembolj, ker jo spremlja strokovna ekipa, ki konkretno svetuje mestom, kjer bodo take skupnosti ustanovili ali pa so že ustanovljene. (Pres - servis)

Gospodinjstvi pouk se uveljavlja v vseh šolah. Na sliki: Učenke ene izmed osemletk pri praktičnem gospodinjstvem pouku

Masaža lasišča

Dnevno masiranje glave okrepi slabe lasne korenine, lepo lasišče pa jih ohranja zdrave. Zato vsak dan: — s konci prstov vtremo lasno vodo v kožo s tem, da pritisčemo prste v kožo; — upremo obe roki na komol-

ce, s hitrimi gibi pa masirajmo lasišče od čela mimo ušes do zatilja. Ko imamo občutek, da se premika in »oživlja« koža, smo zrahljali postopoma vse lenivo kožo na glavi.

— Izza zatilja se vrnimo na vrh glave, tokrat 2 cm bolj globoko in ponovimo prejšnje gibe. Ponavljamo, dokler ne pridemo na sam vrh glave, kjer prenehamo masirati.

— Končno še skratčimo vse lasišče z dobro krtačo za lase, a vedno tako, da krtačimo lase proč od glave. Zato držimo glavo močno naprej ali nazaj. Zelo mastnih las ne krtačimo čisto pri lasnih koreninah, da preveč ne dražimo lojnice.

Ko smo si uredile frizuro, se čistimo spet sveže.

JEDILNIKI

KOSILO

Porova juha.

Sirovi cmoki s parmezanom. Motovilec, mleko.

VEČERJA

Krompirjeva juha s slanino. Kruh.

Porova juha

Potrebujemo: 2 dkg masti, 1 dkg moke, 2 dkg slanine, kostno juho ali vodo, zelen peteršilj, 4 pore, slan krop, 25 dkg krompirja, hrenovko.

Iz masti in moka napravimo prežganje, pridenemo na kocke zrezano slanino in jo ta nekoliko zarumeni, vse skupaj zalijemo in prevremo. Osnaženi por prežemo na siroke rezance in skuhamo v slanem kropu, sku. j. s krompirjem. Kuhano pretlačimo, zmešamo s prežganjem in zalijemo s juho. Izboljšamo s hrenovko, zrezano na kolutarje in s sesekljanim zelenim peteršiljem.

Sirovi cmoki s parmezanom

Potrebujemo: 5 dkg masla, 1 jajce, 40 dkg skute, 10 dkg drobtin, sol, moko po potrebi, slano vodo, zabelo, nariban parmezan.

Maslo penasto umešamo, damo jajce, pretlačeno skuto in drobtine, osolimo ter dodamo še toliko moke, da dobimo gostoto testo. Iz testa naredimo poljubno velike cmoke, ki jih skuhamo v slanem kropu, zabelimo in po vrhu potrosimo z naribanim parmezanom.

KOSILO

Svinjska šara.

Zdrobov praženec. Kompot.

VEČERJA

Krompirjev zvitek.

Kisla repa ali solata.

Svinjska šara

Potrebujemo: 40 dkg rumene kolerabe, 40 dkg bele sladke repe, 40 dkg krompirja, 40 dkg sveže ali prekajene svinjske glave (lahko tudi parkelci ali rep). 1 dkg masti, sol, poper.

Kolerabo, repo in krompir zrežemo na kocke ali listke in to skuhamo z mesom. Kuhano meso odločimo od kosti in zrežemo na kocke. Kolerabo, repo in krompir zmešamo kar v posodi, v kateri se je

kuhalo, pridenemo meso, solimo in popramo. Zabelimo, če pa je meso mastno, lahko za belo opustimo.

Krompirjev zvitek

Potrebujemo: krompirjevo testo iz »Kroka« moke, 4 dkg masti, 10 dkg drobtin, zelen peteršilj, za zabelo pa ocvirke.

Krompirjevo testo razvaljamo v pravokotnik, ki ga namočemo s prepraženimi drobtinami in sesekljanim zelenim peteršiljem, zvijemo in zavijemo v prtič ter kuhamo zvitek v slani vodi približno 30 minut.

KOSILO

Argo gobova juha. Ometni mesni narastek. Motovilec v solati.

VEČERJA

Por s smetano.

Krompir v kosih s sirom.

Ometni mesni narastek.

Potrebujemo: za ometle: četrt litra mleka, 2 rumenjaka, 12 dkg moke, sol, sneg iz 2 beljakov, mast za cvrjenje. Nadev: 2 dkg masti, čebulo, zelen peteršilj, 25 dkg ostankov pečenke, jajce, sol, poper.

Poliv: eno osminko litra kislega smetane ali mleka, sol.

Specemo 5 enakih ometov. V masti oprazimo sesekljano čebulo in v to zmešamo ostanke zmletega mesa in sesekljan zelen peteršilj, dodamo še jajca, sol in poper. Nadev razdelimo na 4 enake dele ter ga na cvrtnjake amažemo tako, da jih polagamo enega vrh drugega v namazano kozico. Zadnja plast je omet. Vse polijemo s kislo smetano. Nekajkrat prebodemo z dolgo iglo do dna in pečemo pol ure v pečici.

Por s smetano

Potrebujemo: 1 kg pora, 3 dkg surovega masla, sol, smetano, polovico žličke moke, malo vode.

Por očistimo, dobro operemo in bele dele zrežemo na prst široke koščke. Damo jih v raztopljeno suro maslo, osolimo in zalijemo s smetano. Iz moke in malo vode napravimo podmet, prilijemo k poru in ga dušimo do mehkega.

Centralni zavod za napredek gospodinjstva

Squaw Valley

Zlato za planiškega junaka

Vzhodni Nemec Helmut Recknagel zmagovalac v skokih — Finec Halonen drugi, Avstrijec Leodolter pa tretji — Svetovni prvak Juhani Kärkinen vendar nastopil in zasedel osmo mesto — Hokejski turnir dobile ZDA

SQUAW VALLEY, 28. februarja — Enajsti in zaključni dan VIII. olimpijskih iger je naposled prinesel odločitvi še v obeh preostalih zvrsteh. V skokih se Srednjeevropeci doživeli veliko slavo, saj so z Recknagelom in Leodolterjem odnesli zlato in bronasto kolajno. Tega uspeha smo lahko veselili tudi Jugoslavlani, saj je Helmut Recknagel prav na naši planiški prireditvi — tega je sedaj tri leta — dosegel svoj prvi veliki mednarodni uspeh. Končni vrstni red hokejskega turnirja pa je prav tako presenetljiv: olimpijski zmagovalac in svetovni prvak 1960 je namreč ekipa — ZDA!

Recknagel pristal pri 93,5 in 84,5 m

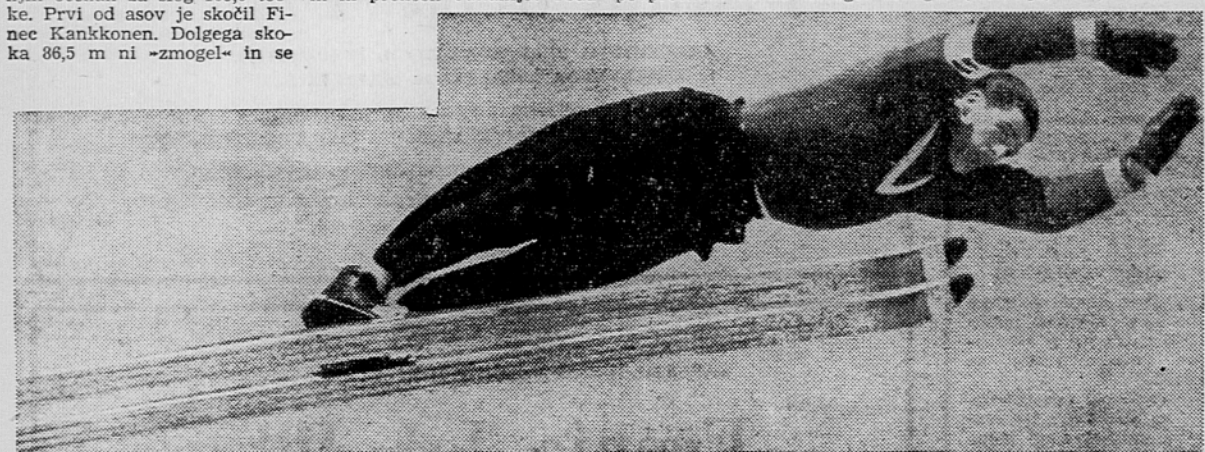
Startna lista je obsegala skupno 46 imen in ko so do najmanjše podrobnosti uredili skakalnico, se je po zvokih fanfar — te so zadonele za vsakega tekmovalca posebej — spustil po zaletu Sved Eriks-son. Ni bil med favoriti, toda zanimiv za orientacijo. Pristal je pri 83,5 m in zbral ob srednjih ocenah za slog 103,6 točke. Prvi od asov je skočil Fin-ec Kankkonen. Dolgega skoka 86,5 m ni »zmogel« in se

je zvalil po doskočišču. Njegov rojak Juhani Kärkinen, ki so ga v zadnjem trenutku le uvrstili v ekipo, je zelo lepo doskočil pri 87,5 m. Prevzel je vodstvo, ki mu ga tudi Kärth z 88,5, Tsakadze z 89, Samuelsten z 90 in Bolkart s 87,5 m niso mogli odvzeti. Rus Kamenski pa je dosegel 90,5 m in prekosil Juhanija. Toda

še ni bilo konec. Stevilka 44 — Helmut Recknagel — je opravičil vlogo favorita. Dolžina 93,5 m in ocene 18,5, 18, 18, 17,5 in 18 so mu — vsaj za-časno — prinesle prvo mesto. Takoj za njim je skočil Halonen, mladi up Fincev. Dosegel je isto daljavo, a nekoliko slabše ocene za slog, tako da je bil vrstni red po prvem skoku: 1. Recknagel 117,6, 2. Halonen 115,3, 3. Kamenski 114,2, 4. Kärkinen 112,3, 5. Samuelsten 111,8, 6. Tsakadze 111,0 in 7. Yggseth 110,6. Za drugi skok so skrajšali zalet, ker so skakalci že preveč preskočili kritično točko skakalnice. Posledica so bili mnogo krajši skoki in težave pri odzivu, ker je bila za mnoge hitrost na mlzi nekoliko pre- majhna. Kärkinen je v zelo povprečnem skoku dosegel 82

m, Samov lepo 80,5 m, Tsaka- dze in Samuelsten pa spet slabše 79,5 m. Bolkart je bil z lepim slogom in daljavo 81 m med onimi, ki so lahko raču- nali na izboljšanje uvrstitve. Vrstilo so se Kamenski 79 m, Yggseth 82,5 m in Leodol- ter 83,5 m. Poter je bila vrsta spet na Recknaglu in Halone- nu. Nemec tudi tokrat ni šte- dil z odzivom in je zelo lepo letel na 84,5 m, največjo da- ljavo drugega skoka. Sodniki so pokazali ocene: 18,5, 18, 18, 18, 17,5. Vsem je bilo jasno, da bi samo več kot fantasti- čen skok — mnogo boljši po dolžini in slogu — lahko še re- šil zmago Fincem. Halonen se je potrdil, toda več kot 83,5 m in povprečno 17,5 ni zmo- gel.

Rezultati: 1. Helmut Recknagel (Nemčija) 227,0 (skoka

To je posnetek novega olimpijskega zmagovalca v skokih Helmuta Recknagela — njegov slog je dovršen

Američani prvi!

V zadnjem kolu olimpijskega hokejskega turnirja so bili doseženi naslednji izidi: ZDA : CSR 9:4 (3:3, 0:1, 6:0), Šved- ska : Nemčija 8:2 (2:0, 2:2, 4:0) in Kanada : SZ 8:5 (3:0, 1:3, 4:2). S tem je ekipa ZDA prvič postala olimpijski prvak in drugič (po letu 1933) osvojila svetovno prvenstvo, nadaljnji vrstni red pa je tak: 2. Kanada, 3. SZ, 4. CSR, 5. Švedska, 6. Nemčija, 7. Finska, 8. Japonska in 9. Avstralija.

Zadnje tri tekme so bile si- cer izredno zanimive, čeprav je bilo prvo mesto oddano že po prvi izmed njih. Kanadanci so pred petim kolom še imeli teoretično možnost za osvojitve prvenstva, če bi CSR premaga- la ZDA, oni sami pa SZ. Ure- snili pa se je samo drugi del pogoja. Čehi so se ekipi ZDA sicer krepko upirali celih 40 minut (po drugi tretjini pa so

vodili 4:3), v zaključnem delu pa so povsem končili pred raz- igralnimi nasprotniki. Tako je bilo srečanje ZS:Kanada odlo- čilno samo še za srebrno pri- znanje. Kanadčani so začeli v neverjetnem tempu. V začetku druge tretjine so že vodili 4:0, tako da je malone kazalo na katastrofo Rusov. Ti pa so se kasneje le še ujeli, čeprav je bil njihov poraz neizbežen.

Vrstni red lanskega svetov- nega prvenstva (1.Kanada, 2. SZ, 3. CSR) in razvrstitev zad- nih olimpijskih iger (1. SZ, 2. ZDA, 3. Kanada) sta se torej spremenila. Zmaga Američanov pa je povsem zaslužena, saj so pokazali v povprečju najbolj- stanovitno igro, vrh tega pa so imeli v vratarju Mc Carneju ter igralcih v polju Christianu in bratih Cleary tudi najboljše posameznike na turnirju sploh

Novi olimpijski prvak v skokih Vzhodni Nemec Hel- muth Recknagel se je rodil 20. marca 1937 v Steinachu. Po poklicu je tehnik. Skake od leta 1950. Zmagal je na avstrijsko-nemški turneji leta 1957 in 1959, v Planici leta 1957, Oberstdorfu leta 1958 in bil drugi na Kulmu leta 1959. Leta 1957 je zasedel prvo me- sto v Holmenkollenu, nasle- dnje leto pa je bil na tem tek- movanju drugi. Na svetovnem prvenstvu leta 1958 v Lahtiju je bil tretji, letos pa je dose- gel največji uspeh z zmago na švedskih igrah v Falunu. Odlikuje ga odličan slog, zla- sti pa njegova velika zanes- ljivost pri doskoku.

Zaključno slavlje

Ob 0,45 uri po jugoslovanskem času so v Squaw Valley slovesno zaprli VIII. zimske olimpijske igre. Potem ko so proglašili še zadnje tekme — pričakovani finale Kanada : Sovjetska zveza — prevelil naposled le v odlo- čilno srečanje za srebrno ko- lajno. Ameriško moštvo si je namreč že prej zagotovilo prvo mesto. Povsem zaslu- ženo, saj je edino izmed vseh ostalo nepremagano. In ker so Američani pokazali v zad- njih dvajsetih minutah po- slednje tekme s CSR je za- res vredno olimpijskih zma- govalcev — v nenadkrljivim finišu so zaostanek 3:4 spre- menili v veliko zmago — 9:4.

Na olimpijski skakalnici pa so nato popoldne — pred več

Olimpijski dnevnik

V Squaw Valleyju je padel zastor. Enajsti dan VIII. olimpijskih iger je bil hkrati tudi zadnji. Nepozabno zim- skosportno slavlje je zaklju- čeno. Če postrežemo brž tudi že z oceno: Američani so pri- pravili prireditve, ki je uspe- la nad pričakovanji.

Tudi zaključni dan je po- stregel z izredno privlačnimi

boji. Zadnje tri tekme hokej- skega turnirja so bile nape- te, pa čeprav se je zadnja tekma — pričakovani finale Kanada : Sovjetska zveza — prevelil naposled le v odlo- čilno srečanje za srebrno ko- lajno. Ameriško moštvo si je namreč že prej zagotovilo prvo mesto. Povsem zaslu- ženo, saj je edino izmed vseh ostalo nepremagano. In ker so Američani pokazali v zad- njih dvajsetih minutah po- slednje tekme s CSR je za- res vredno olimpijskih zma- govalcev — v nenadkrljivim finišu so zaostanek 3:4 spre- menili v veliko zmago — 9:4.

Na olimpijski skakalnici pa so nato popoldne — pred več

ko 30.000 glav množico in v ugodnih vremenskih pogojih, pokopali še zadnjo tradicijo. Prvič v zgodovini olimpijskih iger je v samostojnih skokih zmagal nesevnerjak. Po še- stih norveških in eni finski zmagi se je na najvišjo stop- nico zmagovalnega odra po- stavlil srednjeevropejec — Vzhodni Nemec — Helmut Recknagel. Tretje mesto pa je pripadalo — Avstrijcu! Sklepa športna ocena Squaw Valleyja je torej ta- ka: ne samo zimski sport, marveč tudi uspehi v njem niso več samo odraz večde- setletne tradicije...

Točno ob 15,45 uri po lo- kalnem času so nato na le- denem stadionu slovesno za- prli VIII. zimske olimpijske igre. Enajst dni velikih bojev na snegu in ledu je šlo v ana- le, z njim vred pa tudi tale — seveda neuračni — vrstni red držav:

1. SZ 40 točk (7 zlatih, 5 srebrnih in 9 bronastih ko- lajnih), 2. ZDA 20 točk (3—4—3), 3. Nemčija 19 točk (4—3—1), 4. — 6. Finska (2—3—3), Norveška (3—3—0) in Švedska (3—2—2) vse po 15 točk, 7. Avstrija 10 točk (1—2—3), 8. Kanada 9 točk (2—1—1), 9. Švica 6 točk (3—0—0), 10. Francija 5 točk (1—0—2), 11.—12. Nizozemska (0—1—1) in Poljska (0—1—1) po 3 točke, 13. CSR (0—1—1) in 14. Italija 1 točko (0—0—1).

Letošnji partizanski pohod v Ljubljani

Ob 15-letnici osvoboditve bo Ljubljana še posebno slovesno in množično oživila spomine na herojsko dobo v letih okupacije — Za nastope se je treba resno pripraviti

Tudi letos bomo seveda po- slavili osvoboditev Ljubljane in njen herojski boj z okupa- torji s partizanskim pohodom — Ob žici okupirane Ljubljane». Letošnja manifestacija bo še bolj množična kot lanska, ka- tere se je udeležilo več kot 4500 članov množičnih organizacij. To omogoča razpis letošnjega pohoda — tekmovalne bo 8. maja — ki razvršča udeležence v množični pohod ter na tekmovalni pohod, oboje za moške in ženske ekipe, ki šte- jejo po pet oseb. Proga za moške ekipe v tekmovalnem pohodu bo dolga 25 km, za ženske pa 14 km. V množič- nem pohodu za moške in žen- ske ter tudi mešane ekipe pa bo merila 20 km.

Statetni tek za moške in ženske bo letos nekaj posebe- nega ker imajo pravico na- stopa ne le reprezentance mest, marveč tudi občini iz vse države, povabljeni pa so tudi reprezentance nekaterih evropskih mest. Manifestacija bodo letos poživili pionirji, ki bodo prvič sodelovali na tem pohodu, kolikor ni šlo do zdaj samo za izjeme.

Ta naša velika prireditve, ki ni le manifestacija, marveč v pravem pomenu besede tek- movanje, kolikor ne gre za množični pohod, ima namen povežati aktivnost vseh mno- žičnih organizacij, predvsem

pa telesno-kulturnih. Za po- hod (tekmovalni in množični) se je treba namreč smotno pripravljati, kajti le tak bo imel športno veljavo. Izidi te- ga tekmovalja naj bodo tudi rezultat naših izkušenj, pri- prav in naposled napredka,

kar zadeva telesno zmogljivost in vzajemno sodelovanje med člani ekip na pohodu samem. Vse to pa nalaga, kakor je že rečeno, velike, toda prijet- ne dolžnosti, zlasti vsem te- lesno-kulturnim organizaci- jam.

ZIMSKA UNIVERZIADA 1960

V Chamonixu začeli

CHAMONIX, 29. febr. (Posebej za »Dele« — po televiziji, večeraj se v tem znamenem francoskem zimskošportnem središču slovesno odprli zimska univerziada 1960. Na ločenem stadionu so v slavnost- nem sprejemu korakale reprezen- tance 15 udeležencev držav. Naj- močnejše zastopstvo je poslala Sovjetska zveza, ki nastopa s 27 tekmovalci in tekmovalkami. Vse- ga skupaj pa je v Chamonix pri- spelo več kot 200 zimskih špor- tnikov — študentov. V imenu vseh udeležencev je priselga Francozi- nja Cecile Prince in prav ona je bila tudi prva zmagovalka pri- ditve. V edini disciplini, ki je bi- la danes na sporedu — v slalo- mu za ženske — je namreč zma- gala s skupnim časom 9:14 pred rojakinjo Tuto Songet, Avstrijko pri- spelo več kot 200 zimskih špor- tnikov — študentov. V tej di- sciplini Jugoslavija ni bila zastop- pana.

Naše tekmovalce čaka prva pre- izkušnja jutri, ko bo na sporedu veleslalom za moške. Proga je speljana na enem izmed okoliških hribov, start pa bo v višini 2200 metrov. Proga bo dolga 1899 m z višinsko razliko 590 m. Prijavlje- ni tekmovalci so: Francija, Romu- nija, Nemčija, Norveška, Poljska, Italija, Avstrija, Švedska, Jugo- slavija, Dan- ska, Švica, Finska, Kanada, Japo- nska, Češka, Poljska, Nemčija, Rus- sija, ZSSR, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Svoobodna Irsko, Vzhod- na Nemčija, Anglija, Bolgarija, Danska, SZ, Grčija, Belgija in Ju- goslavija. Čakajo se na prijave Zahodne Nemčije, Romunije, Fran- cije, Švedske in Poljske.

Zvezni kapetan Zlatko Weller je določil naslednje igralce in igralke, ki bodo zastopali naše barve na prvenstvu: moški: Ra- nangozo, Marković, I. Marković, II. Vojnović (Terzan); ženske: Čović, V. Nikolić, I. Plutova in Nikolićeva II.

stopniki pa so dobili naslednje startne številke: 11. Lakota, 22. Jamnik in 41. Janc. Za favorita imajo Nemca Müllerja, ki je lani zmagal ne samo v veleslalomu, marveč tudi v smuku in kombi- naciji.

Tekaci kljub pomankljivi sne- ga v nižini pridno trenirajo, tar- ko da bomo — upam vsaj — na- red za prvo preizkušnjo, ki nas čaka v četrtek.

RAZHOD PO POKALU ALPSKIH DEZEL

Maribor, 29. febr. — V prostorih Velike kavarne je bila sinoči ob 20. uri slovesna razglasitev rezul- tatov tradicionalnega VI. mladost- skega tekmovalja za pokal Alp- skih dežel. Ob tej priložnosti so predsednik prirediteljskega odbora Lavoslav Kranjčič, glavni sekre- tar Dušan Senarčič in vodja tega uspešnega tekmovalja Marjan Ko- žuh razdelili okusne spominske in praktične nagrade vsem udeležem- cem.

Po krajšem poslovnem nago- voru je predsednik smučarskega kluba Branik (predsednja) Duša- na Senarčiča se je v imenu zastop- stev iz Francije, Poljske in Italije prisrčno zahvalil za zgledno go- stojtvo in v zvezi s tem organizaci- jo vrhovni sodnik Italijan Richard Plattner.

Za zaključek so prireditelji pri- pravili vsem mladim gostom pri- jeten družabni večer.

KROS V BUKAREŠTI

Romunski atletski se je dal časa vestno pripravljajo za balkanski kros, ki bo 29. marca v Bukare- sti. Kandidati za moške in žen- sko reprezentanco so se v nedeljo pomerili na progi, kjer bo bal- kanski kros. Moški so morali pre- teči 10 km, ženske pa 2 km. V mo- škiji konkurenci je zmagal dva- kratni balkanski prvak Greescu, ki je za prvi premagal mladega Barabasa v času 35:22,5. Tretji je bil Birdau 35:35,5. Med atletinji- mi je zmogala balkanska rekor- derka Todocova v času 7:28 pred Voinovo in Dumitrescu.

Za letošnji balkanski kros so se prijavile reprezentance Romu- nije, Turčije, Bolgarije in Ju- goslavije. Tek bo na hipodromu v Bukaresti. V istem času bo tudi sestežen komiteja za balkaniade, na katerem bodo razpravljali o velikih atletskih nastopih balkan- skih držav v tej sezoni.

TVD »Partizan« Brezovica pri Ljubljani je preteklo nedeljo or- ganiziralo društveno prvenstvo v namiznem tenisu. Nastopilo je 22 tekmovalcev. Med člani je bil naj- boljši Admiral pri Bjakom in Slabotom, pri mladincih pa Kor- diš.

NOVO PO TUJEM

STUTTGART. — V tekmovalju za pokal raketnih praznov Evro- pe je šampion Zah. Nemčije Frischauf premagal Dinamo iz Bu- kareste 3:0 (5:4).

UDINE. — V prijateljski ko- šarkarski tekmi je ženska repre- zentanca Italije premagala Mad- žarsko 81:46 (14:22).

SOFIA. — Na šahovskem pr- venstvu Bolgarije je drugič zap- red osvojil naslov prvaka Zdrav- ko Miliev s 13,5 točke (8 zmag, 11 remijev). Za njim so: Bobocov 12,5, Najdich 12, Kolarov 11,5, Mi- nev in Pravor po 11 točk. Prvi tri- je — Miliev, Bobocov in Najdich — bodo sodelovali na osonskih tur- nirjih za svetovno prvenstvo.

VSAKO NAJ ZNA PLAVATI

V nedeljo je bila v Beogradu letna skupščina Plavalne zveze Jugoslavije. Največ se razpravl- jalo o nadaljnjem razvoju plava- nja pri nas. Največja naloga or- ganizacij bo naučiti vsakega mlade- ga človeka plavati. Prav tako naj bi povsod, kjer je mogoče, uspešno izvajale plavalne šole, ki bi bile dostopne vsakemu državljanu. Te šole naj bi skrbela za trenir- jne kvalitetnih plavalcev — tekmoval- cev, kakor tudi za rekreacijske de- lovne ljudi.

CASABLANCA. — V osmini fi- nala tekmovalja za pokal odboj- karskih prvakov Evrope je Ju- goslavija — iz Beograda v prvem srečanju premagala zastopnika Maroka ASPP 3:0 (15:8, 15:5, 15:9). Drugo srečanje bo v Rabatu.

OLDENBURG. — B reprezentan- ca Zah. Nemčije je boksa re- c odločno z moštvo Velike Brita- nije 10:10.

PRJAVE IZ 13 DRŽAV ZA ZAGREB

ZAGREB, 29. februarja. Jutri se bo dokončno vedelo, katere države bodo nastopile na II. namizno- tekmovalnem evropskem prvenstvu, ki bo od 3. do 10. aprila v Zagrebu. Do sedaj se je prijavilo 13 držav: Siva, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Svoobodna Irsko, Vzhod- na Nemčija, Anglija, Bolgarija, Danska, SZ, Grčija, Belgija in Ju- goslavija. Čakajo se na prijave Zahodne Nemčije, Romunije, Fran- cije, Švedske in Poljske.

Zvezni kapetan Zlatko Weller je določil naslednje igralce in igralke, ki bodo zastopali naše barve na prvenstvu: moški: Ra- nangozo, Marković, I. Marković, II. Vojnović (Terzan); ženske: Čović, V. Nikolić, I. Plutova in Nikolićeva II.

XV. ŠAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Obe prekinjeni partiji - pričakovano

Iz prvega kola državnega prvenstva sta ostali nedokon- čani samo dve partiji. V večeršnjem dopoldanskem nadalje- vanju sta Vuković in Čiric takoj sklenila remi, ker njeasen položaj nikomur ni obetal več. Janošević pa je že po na- daljnjih 10 potezah primoral Udovičta, da se je vdal. Tako so bile v uvodnem kolu zabeležene tri zmage (vse z belimi figurami), šest partij pa se je končalo z delitvijo točke.

V nadaljnjem objavljamo potek vseh partij I. kola:

PARTIJE I. KOLA

GLIGORIĆ — SOFREVSKI (Ragovznov sistem)

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. Sd3, 0-0 5. Lg5, h6 6. Lh4, c5 7. d5, b5 8. Tc1, Lb7 9. e5, d6 10. de, d6 11. cb, d5 12. Le2, Sd7 13. 0-0, De7 14. a3, La5 15. b4, cb 16. Da4, Lb6 17. ab, e5 18. Db3, Kh8 19. Sa4, Tc8 20. Sb6, ab 21. Db2, Tfe8 22. Tc8, Tc8 23. Ta1, Dd6 24. Lg3, Te8 25. Tg3, Se4 26. Lh2, De6 27. Tc1, Sd6 28. Tc7, La8 29. Da2, Se4 30. Ta7, Sc3 31. Db2, d4 32. Lg3, Se2+ 33. De2, Lf3 34. D-f3, Sf6 35. Db7, Tg8 36. De8, Df5 37. D-b6, Dbl+ 38. Kh2, d3 39. L-e5, d2 40. L-f6, d1d 41. L-g7+, T-g7 42. D-b6+, Dh7 43. Ta8+, Tg8 44. Df5+ remi.

VUKOVIĆ — ČIRIC (Poislavanka)

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sc3, c5 4. Sf3, Sf6 5. e3, Sbd7 6. Dc2, Ld6 7. Ld3, 0-0 8. b3, e5 9. cd, cd 10. de, S-e5 11. Lb2, Sf3+ 12. gf, Ld3 13. Lf1, L-f1 14. K-f1, Dd7 15. Dd3, Dh3+ 16. Ke2, Le5 17. Ta1, Sh5 18. Tg3, Tg8 19. Tg6, T-e5 20. S-d5, Tg3 21. Ke1, h6 22. Se7+, Kh8 23. Dd6, De6 24. D-e6, f5 25. Dd6, Kh7 26. T-e6, Te8 27. Te4, Tc5 28. Kd3, Tg8 29. f4, Sf6 30. L-f6, T-f6 31. f4, Tg7 32. Sf5, g6 33. e4, K-g7 34. Td3.

Td7 35. Kd2, Kf7 36. b4, Tc8 37. a4, Ke3, h4, Td6 39. Td3, Tc4 40. Ke3, h5 41. Td1 remi.

PUC — MATULOVIC (Francoska)

1. e4, e5 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5, Se7 5. a3, L-c3+ 6. bc, b6 7. Lg5, La6 8. La6, Sa6 9. Dg4, Tg8 10. f4, h6 11. L-e7, D-e7 12. De2, Sd8 13. Sd3, Se6 14. 0-0, Sa5 15. Sd2, g6 16. c4, S-c4 17. S-c4, de 18. D-e7 0-0 19. a4, Dd7 20. Tfd1, Dd5 21. D-d5, T-d5 remi.

DAMJANOVIĆ — BERTOK (Orangutan)

1. b4, Sf6 2. Lb2, g5 3. e4, d6 4. Sc3, Lg7 5. d4, a5 6. b5, 0-0 7. Ld3, e5 8. de, de 9. Sf3, Te8 10. Lc4, De7 11. 0-0, Lg4 12. a4, Sbd7 13. h3, Sb5 14. Dd7 15. Dd1, Dc8 16. T-d8, D-d8 17. Lb3, Ta8 18. De2, Le6 19. Ld3, L-c6, T-e6 20. Td1, Dc8 21. Lc5, Sd7 22. Lb6, S-b6 23. Sd5 remi.

PARMA — TOT (Igra 3 skakačev)

1. e4, e5 2. Sf3, Sc3 3. Sc3, Lb4 4. Sd3, d6 5. S-b4, S-b4 6. Le2, Se7 7. 0-0, h6 8. c3, Sc6 9. Dc2, De7 10. d3, h6 11. Sd2, g5 12. Sc4, d5 13.

ed, S-d5 14. Lf4, Sd6 15. Te1, S-c4 16. cd, Df5 17. Ld2, Df7 18. Le4, Dd8 19. Lc5, Te8 20. Ta1, Le6 21. Dd3, a5 22. b3, a4 23. Df3, Le6 24. La7, Ta8 25. Le3, Ta6 26. Td2, Ta8 27. Df5, Sc6 28. h4, f5 29. L-c6, bc 30. hg, f4 31. Te6, Sd6 32. L-c7, T-c6 33. Ld4, Te6 34. b7+, L-b7 35. T-c6, T-c6 36. L-c6, Df5 37. D-f5, L-f5 38. L-f4, ab 39. ab, Ta1+ 40. Kh2, Td1 41. b4, Kf7 42. L-c7, Le6 in črna se vda.

MINIĆ — BULAT (Spanka)

1. e4, e5 2. Sf3, Sc3 3. Lb5, Lc5 4. c3, Sf6 5. 0-0, 0-0 6. d4, Lb6 7. de, S-e4 8. Dd5, Sc6 9. Lg5, De7 10. Te1, Se6 11. Ld3, Sd7 12. Dc4, Sg6 13. Sbd2, h6 14. Ld3, Te7 15. Sd3, c5 16. Td1, L-c5 17. T-c5, d5 18. ed, D-d5 19. L-c5, Df4 20. De2, Df6 21. c3, Sg5 22. S-g5, D-g5 23. Td4, Df6 24. Sc5, Dd5 25. Sb3, Df6 26. Sc5, Dg5 27. Sg5, Df6 remi.

KOZOMARA — SMEDEREVAC (Holandica)

1. c4, f5 2. f4, Sf6 3. b3, e5 4. g3, c5 5. Lg2, Sc6 6. Sf3, Le7 7. Lb2, 0-0 8. Sa3, d5 9. 0-0, b6 10. Se5, Lb7 11. Sc2, Tc8 12. Tc3, Tc7 13. De1, d4 14. Lc5, L-c5 15. S-c5, T-c6 16. b4, e5 17. e3, ed 18. ed, Dd7 19. Dd2, Sg4 20. b3, Sh6 21. Tacl, S7 22. De2, Ld8 23. Kh2, g5 24. Lc1, Td6 25. fg, Lg5 26. Lf4, Tg6 27. L-f4 28. gf, Dd8 29. De7, Da8 30. Td2, ab 31. Te6, ab 32. T-g6, h3 33. Tg2, Kf7 34. De5, Sd8 35. D-b6, Df3 36. D-c3, D-f4+ 37. Kgl, Dc1+ 38. Kd2, Df4+ 39. Kgl, Dc1+ 40. Kh2, Df4+ remi.

TRIFUNOVIĆ — KNEŽEVIĆ (Holandska)

1. d4, f5 2. Lg2, c5 3. dc, Da5+ 4. Sc3, e5 5. e4, fe 6. Ld2, D-c5 7. S-e4, De5 8. Ld3, d5 9. Sf3, Db2 10. Seg5, Lb4 11. 0-0, L-d2 12. D-d2, Sd6 13. Sd4, 0-0 14. Sd-c6, L-c6 15. S-c6, Td6 16. Sg5, Td8 17. Tacl, D-a2 18. Dc3, Da1 19. Se6, d4 20. Dc5, Sbd7 21. Dd6, Dc5 22. D-d4, Td7 23. Sg5, Te7 24. Le4+, Kf8 25. Df4, g6 26. Lb5, Dc3 27. L-d7, h6 28. Se6+, Kf7 29. T-b7 in črna se vda.

JANOŠEVIĆ — UDVOIČ (Sicilijanka)

KINO K MALU KOTA 905

SPORED ZA TOREK

KINO UNION: ameriški barvni film ZBOGOM OROŽJE. Po romanu Ernesta Hemingwaya. Režija Charles Vidor. Igrajo Rock Hudson, Jennifer Jones, Vittorio de Sica. Teknik FN 8. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane za 50%. Predstave ob 15., 18. in 21. uri. Ob 10 matineja amer. barv. cin. filma TROJANSKA HELENA.

KINO KOMUNA: ital. barvni film DOBRI STARI PLANING. Režija France Kosmač. Igrajo Vida Kuharjeva, Kristian Much, Bert Solter, France Milčinski. Teknik FN 9. Predstave ob 15., 17. in 19. uri.

KINO VICE: ameriški barvni film mascope film KRALJ IN JAZ. Režija Walter Lang. Igrajo Deborah Kerr, Yul Brynner, Rita Moreno, in Rex Thompson. Teknik FN 9. Predstave ob 15., 17.30. 20. uri. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane za 20. din.

KINO SLOGA: amer. film PESEK TWO JIME. Režija Allan Dwan. Igrajo John Wayne, John Agar, Adela Mara. Predstave ob 15., 17. in 21. uri.

KINO SOCA: amer. mascope film MOŽ S TISOČ OBRAZI. Igrata James Cagney in Dorothy Malone. Predstave ob 15., 17.30 in 20. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane za 10. dinarjev.

KINO SIKSA: amer. barvni mascope film ZBOGOM OROŽJE. Teknik FN 8. Predstave ob 15., 17.30 in 21. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane za 50. odstotkov.

TRIGLAV: ital. barvni mascope film RIMSKE ZGODBE. Teknik FN 8. Predstave ob 15., 17.30 in 21. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane za 10. din. Danes zadnji prikaz.

KINO LITOSTROJ: ital. film - "KJE JE SREČA", ob 20. Zadnjič.

KINO DUPLICA: ital. mascope, barvni film POSLEDNJI RAJ, ob 19.

KAMNIK - DOM: jugoslov. film SKOZI VEJEVE NEBO, ob 20. **SKOPIJA LOKA - DOM:** angl. mascope, film - "KER VETER NE ZNA CITATI", predstave ob 18 in 20. uri.

KRANJ - STORŽIČ: amer. vstavision film LJUBEZEN POPOLNE. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane za 10. din. Ob 15.10, 17.10, 20.10.

RADOVLJICA: amer. barv. dokumentarni film AFRISKI LEV, ob 20. uri.

BELO: amer. film USODNA NEZNANKA, ob 20.

JESSENCE: **KINO RADIO:** argent. film ANDALUZIJSKA LJUBEZEN, ob 18. in 20. uri.

KINO PLAVZ: amer. barv. cinem. film OD PEKLA DO TEXASA, ob 18 in 20. uri.

KOR. BELA: jugoslov. film CANPO MANOKA, ob 19. uri.

ZALEC: italijan. film SLAMNATI VDOVEC, ob 20. uri.

MESTNI KINO PTUJ: ital. film - "SIROMASNI, TODA LEPI", ob 18. in 20. uri.

MURSKA SOBOTA - PARK: ital. film - "BIGAMIST", ob 17.30 in 20.

KOPER - SOCA: indijski barvni film - "KRALJICA JANSIJA", ob 16. 18 in 20.

IZOLA - ZVEZDA: angl. barvni mascope, film - "SPOMINI IZ ITALIJE", ob 17.30 in 20.

PORTOROŽ - LJUDSKI DOM: ital. barv. film - "TURK NAPOLITANE", ob 17.30 in 19.30.

PIRAN - CARLALDI: amer. barv. film - "TROBENTE OPOLDNE", ob 16, 18, 20.15.

BAZPISI

Komisija za uslužbenske zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Crnuče razpisuje delovno mesto: referenta za delo.

Pogoji: srednja šolska izobrazba s petletno upravno prakso. Ponudbe pošljite do 10. marca 1960 na Tajništvo Oblo Logatec z ustreznim življenjepisom in dokazili o izobrazbi. R

"omisija za sodelovanje z mednarodnimi zdravstvenimi organizacijami

razpisuje

NATEČAJ

za 18 medicinskih sester za enoletno delo v angleških bolnišnicah v 1960. letu in sicer za naslednja delovna mesta:

1. INTERNA
2. KIRURGIJA
3. ORTOPEDIJA
4. PEDIATRIJA (dve mesti)
5. TUBERKULOZA S PRSNO KIRURGIJO
6. FOTERMOLOGIJA
7. OTORINOLARINGOLOGIJA
8. DISPANZERSKO IN AMBULANTNO DELO V BOLNIŠNICI (dve mesti)

POGOJI ZA SODELOVANJE PRI NATEČAJU SO NASLEDNJI:

1. Dobro znanje angleškega jezika.
2. Kandidatinja ne sme biti mlajša od 21 let in starejša od 35 let.
3. V postev ne pridejo osebe z mladoletnimi otroki.
- PROŠNJI PRILOŽITE:
1. Potrjen prepis diplome o dokončani srednji medicinski šoli.
2. Življenjepis.
3. Zgodovnost ustanove, v kateri dela, za odhod v inozemstvo.
4. Potrdilo o znanju angleškega jezika.
5. Državne kolke v vrednosti 50 din.

Natečaj je razpisan za en mesec po objavi natečaja. Prijave pošljite Komisiji za sodelovanje z mednarodnimi zdravstvenimi organizacijami, poslojpe Zveznega izvršnega sveta, Novi Beograd. 1757

ZAHVALA

Ob težavni izgubi našega dobrega očeta

VIKTORIJA MIHELICA,

šolskega upravitelja v p.

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovo poslednjo pot, nam pismeno in ustno izrazili sožalje, z nami sočustvovali in mu poklonili toliko cvetja.

Posebno se zahvaljujemo predstojniku infektivske klinike prof. dr. Bedjančiču, dr. Radčeviću ter ostalim zdravnikom kot bolničarskemu in stremžnemu osebju za veliko prizadevnost, da bi nam ohranili našega očeta.

Lepa hvala govornikom, ki sta se poslovala od njega v imenu SZDL, stanovskih tovarštev in društva upokojencev, zastopnikom Oblo Polje, dobrim sosedom, šolski mladini in učiteljskemu in profesorjskemu zboru, duhovščini, učencem in profesorjem gimnazije v Trbovljah, osebju infektivske oddelke bolnišnice Maribor, kolektiv Oblo Ljubljana-Vič ter vsem mnogobroječnim prijateljem in znancem

Mihelčević

ZAHVALA

Ob tragični, mnogo prerani izgubi mojega dobrega moža in skrbnega očeta

ANTONA BERDNKA

se zahvaljujem vsem, ki so reševali truplo iz ledenomrzle vode in tvegali svoja življenja, kakor tudi Antonu Černetu iz Zaloške c. 76, Notranji upravi, Poklicnim gasilcem, upravnemu odboru in sindikatu ter kolektivu Ljubljanske opekarne, kolektivu »Zimnice«, socialnemu skrbstvu, tov. Gombaču Brunu ter vsem sorodnikom, ki so mi stali ob strani in mi nudili socialno pomoč, nadalje se zahvaljujem tov. Opeki Ivanki iz Brda za tolažilne besede, pevcem, duhovščini, darovalcem vencev kakor tudi šoli Vrhovci in profesorjskemu zboru in prav vsem, ki ste pismeno ali ustno izrazili sožalje. Zahvalo sem dolžna vsem, ki ste ga spremljali kljub hudemu mrazu in tako velikemu številu na njegovo zadnjo, prerano pot. Vsem iskrena hvala.

Zalujoci: žena Adela, roj. Krže, sinova Ladislav in Branko ter hčerka Adela.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

Ljubljana, 1. marca 1960.

GOSTINSKO podjetje - Kolodvorska restavracija - Ljubljana - sprejme več kvalificiranih natakarjev. 3972-1

SEFA oddelka za reklamo in analizo trga s prakso na podobnih delovnih mestih sprejme industrijsko podjetje v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 3964-1

VODJO obratovnega knjigovodstva s prakso sprejme industrijsko podjetje v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 3965-1

GOSTINSKA z večletno prakso poslovočinje, sposobna, želi namestitev v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 3946-2

PRODAM dve kmečki skrinji, novi, bojata rezbarija. Naslov v ogl. odd. 3983-4

MOŠKO OBLEKO, črno, moderen kroj, za postavbo do 180 cm, skoraj novo, zelo ugodno prodaja Verbič, Jana Husa 24. 3978-4

SODAVICARJI! Več steklenic po kalic z zaboji zelo ugodno prodaja Verbič, Jana Husa 24. 3977-4

NOVO ZENSKO in moško kolo - »Rog« prodam. - Naslov v ogl. odd. 3948-4

DVOJNA dvokrilna vrata, pripravna za delavnico, prodam. Mirje 21. 3989-4

FOTOAPARAT Rolleicord - Compur, nemški, zelo dobro ohranjen, takoj prodam. Ogled v ogl. odd. »Dela«, Ljubljana. 3988-4

NUJNO iščem sobo, lahko tudi izven Ljubljane. - Ponudbe pod »Samski« v ogl. odd. 3949-9

ZA HRANO in stanovanje pomagaj v dopoldanskem času. Ponudbe pod »Poštena« v ogl. odd. 3962-9

ZAMENJAM ali prodam dvosobno stanovanje za enosobno. Naslov v ogl. odd. 3996-9

VISOKOSOLKI oddam lepo sobo. Ponudbe pod »Takoj 2« 3995-9

POZNANA oseba, ki je namenoma vzela modri nylon plašč dne 27. II. 1960 v Domu Partizana na Viču, naj ga vrne v 24 urah v Dom Partizana pri hišniku. V nasprotju s tem bo sodniško postopala zoper njo. 3990-10

PRODAM hišo - 2 sobi, kuhinja, 2 kleti, hlev in 2 ha zemljišča. Informacije: Mehiha Slavko, Klanec 30, pošta Kozina. P 362-7

Dotrpela nam je v visoki starosti 88. let naša zlata mama, stara mama, prababica in teta

NEŽA SAJEVIC
rojena PODLIPNIK

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 2. marca 1960 ob 15. uri iz Jakobeve mrliške vežice na Zalah.

V globoki žalosti hčerka Minka por. Hočvar z možem, vnuk Milan z ženo Ivico, vnukinja Vlasta por. Rački z možem, pravnuk Robert in ostalo sorodstvo. Ljubljana, Škofja Loka, Toronto - Kanada, Jesenice, dne 29. februarja 1960.

Za vedno nas je zapustila naša draga teta, zvesta in dolgoletna kuharica v gostilni »Sokol«

ANA
KRAMPERŠEK

Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 1. marca 1960 ob 10. uri izpred pokopališča v Braslovcah.

Zalujoci: družina Kramperšek in Metka Hubad.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

Ljubljana, Braslovce - dne 29. februarja 1960.

ITALIJSKI športni vozilec kupim. Sporočite po telefonu 21-072. NA JESENICAH iščem sobo, po možnosti prazno ali kupim prostor za predelavo v sobo. Kuvek, Javorniško nabrežje 14, Javornik. P 364-9

PRODAM majhno posestvo z gospodarskim poslopljem v Trnčah št. 12, pošta Starše pri Mariboru. P 350-7

TRGOVSKO podjetje »Jestvina« - Koper prodaja po ugodni ceni poltovorni avto Fiat 1100, nosilnost 500 kg in Opel Blitz, nosilnost 1000 kg. Interesenti si lahko ogledajo vozila dne 3. marca 1960, od 7. do 14. ure. Prednost do nakupa imajo gospodarske organizacije. P-4

POSLOJLO 100.000 din, kratkoročno, za dobre obresti, iščem. Ponudbe pod »Obri« v ogl. odd. 3984-11

23-LETNA, osamljena, želi spoznati poštenega, duševno omikanega tovarša. Samo resne ponudbe pod »Flemenkost« v ogl. odd. 3967-11

POBIRALKA zank dobil službo takoj, eventualno tudi stanovanje. Ponudbe pod »Izurnjena« pošljite Delu, Kranj. P 365-1

TRGOVSKI POTNIK, več vseh trgovskih poslov, z 20-letno prakso, star 37 let, z lastnim avtom, z znanjem slovenskega, srbohrvatskega in italijanskega jezika, išče takojšnjo namestitev v Sloveniji. Ponudbe pod »Sposoben« na podružnico »Dela«, Koper. P 360-2

PRODAM nov pištilni stroj. - Ponudbe pod »Neke« na podružnico Koper. P 359-4

FIAT 600, M 57, dobro ohranjen - prodam (580.000). Vodnatska 30, Moste, tel. 30-517. 3988-4

GOSPODINSKO pomočnico, večjo vodenja samostojnega gospodinstva, staro od 25 do 40 let, takoj sprejme družina z dvema otrokoma v starosti 2 in 3 leta. Plača 5000 din, ostali pogoji ugodni. Naslov posreduje podružnica Dela, Videm-Krško. P 355-1

KROJAŠKEGA pomočnika za velika dela sprejme takoj: Glovan, Nazorjeva 3-1. 3951-1

GRAND HOTEL »UNION« sprejme takoj mlajšo, zdravo perico. Plača po tarifnem pravilniku. - Ležišča podjetje nima. 3958-1

VOLKSWAGEN, stroj, kompleten, nov, prodam po ugodni ceni. Pismene ponudbe pod »Volkswagen« v ogl. odd. 3881-4

PRODAM weekend hišo, montažno, 16 kv. m., ki je primerna tudi za stanovanje. Brezovica 132. NAPRODAJ je tovarni avto znamke »Austin«, 4 tone, v voznem stanju, vgrajen nov motor TAM in poltovorni avto znamke Ford 1.5 ton - z delnim popravilom sposoben za uporabo. Prednost do nakupa imajo gospodarske in družbene organizacije, nato pa tudi zasebniki. Obrnite se na Tovarno mesnih izdelkov Postojna, 31. III. 1960. K 1751-4

FIAT 600 takoj prodam, ima prevoženih 7000 km. Vprašajte od 7. do 14. ure po tel. 22546-8. 3953-4

POCENI prodam žensko kolo in radio. Ponudbe pod »Iskreno« v ogl. odd. 3957-4

SAMSKI ZDRAVNIK v Koprnu - sprejme gospodinsko pomočnico za vodenje gospodinstva. Naslov v ogl. odd. P-1

ZA SVOJE USLUŽBENCE iščem 5 samskih podnajemniških sob. Plačamo po dogovoru. Naslov v ogl. odd. ali po telefonu 32-077. K 1661-9

SPREJMEMO verziranega komercialista tekstilne stroje z dolgoletno prakso. Potrebno aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Delovno mesto v Ljubljani. - Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Izredna prilika«. K 1599-1

SPREJMEMO v službo: laboranta s končano tehnično srednjo šolo, tehničnega administratorja, strugarja, ključavničarje, soferja C-kategorije, kurjaka parnega kotla, navadne delavce za delo v obratu. Zaželen takojšnji nastop službe. Naslov v ogl. odd. K 1701-1

ISCEMO predstavnik za Slovenijo, ki je dobro uveden v industrijskih podjetjih tekstilne stroje in je dober poznavalec tekstilnih izdelkov in surovin. Predpogoji je tekstilna tehnična ali komercialna izobrazba ali dolgoletna praksa v komercialnih poslih v tekstilni stroki. Potrebno je znanje vsaj enega tujega jezika. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Beograd«. 1601-1

ZAVRATNA BOLEZEN NAMA JE UGRABILA
NAJINEGA LJUBLJENEGA MOŽA IN OČKA

Franja Ježa - Pikota

USLUŽBENCA TURISTIČNE ZVEZE JUGOSLAVIJE
REZERVNEGA LETALSKEGA MAJORJA JLA

NA ZADNJO POT GA BOMO SPREMILI V SREDO,
2. MARCA OB 17. URI IZPRED VINOCETA NA VIŠKO POKOPALIŠČE.
DOTLEJ LEŽI NA ŽALAH V NIKOLAJEVI MRLIŠKI VEŽICI.
ZALUJOČI: ŽENA MILA, HČERKA MARJETKA IN OSTALO SORODSTVO.
LJUBLJANA, 29. FEBRUARJA 1960.

ZAPUSTIL NAS JE NAŠ ZVESTI IN ISKRENI TOVARIS

Franjo Jež - Piko

TURISTIČNI PREDSTAVNIK NA DUNAJU

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM IN DOBREM SPOMINU.
POGREB BO V SREDO, 2. MARCA OB 17. URI
NA POKOPALIŠČE NA VIČU.
KOLEKTIV GLAVNEGA TAJNIŠTVA
TURISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE
LJUBLJANA, 29. FEBRUARJA 1960.

VSEM PRIJATELJEM IN SODELAVCEM SPOROČAMO

ZALOSTNO VEST, DA JE MNOGO PREZGODAJ ZA VEDNO
ZAPUSTIL NAŠ KOLEKTIV TOVARIS

FRANJO JEŽ

PREDSTAVNIK TURISTIČNE ZVEZE JUGOSLAVIJE NA DUNAJU

DRAGEGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.
POGREB BO V SREDO, 2. MARCA 1960, OB 17. URI
NA POKOPALIŠČE NA VIČU.

TURISTIČNA ZVEZA JUGOSLAVIJE

BEograd, 29. FEBRUARJA 1960.

JANEZ OBLAK

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 2. marca 1960 ob 16. uri v Škofji Loki, iz hiše žalosti, Jegorovo predmestje 12.

Zalujoci: žena Marija, hčere z družinami, brat in sestra z družinami ter ostalo sorodstvo.

Škofja Loka, Ljubljana, Sentvid, Vrhnik, 29. marca

OBJAVE

JAVNA SKLADIŠČA,
LJUBLJANA, SMARTINSKA CESTA 152-A

prodaja

KANTINETOV-PALIC

20 x 22 mm, dolžine 50 cm
iz neparjene suhe bukovine

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA
SLUŽBA ZA NUJNE OBISKI NA
BOLNIŠKOVEM DOMU OD 20-2
URE ZJUTRAJ, OB NEDELJAH IN
PRAZNIKIHS VES DAN.

Zdravstveni dom Moste:

ZD - Moste, Prvomajska 11, tel.

31-539. V odsotnosti zdravnika

kličite tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom Center:

Dr. Kozak Vlasta, Miklošičeva c.

24, tel. 39-151. Za obiske otrok

kličite isto številko.

Zdravstveni dom Vič:

Dr. Grapar Stane, Kogeljeva 5, tel.

32-372.

Zdravstveni dom Rudnik:

Dr. Velikonja Tine, Rudnik 80,

tel. 23-282. V odsotnosti zdravnika

kličite tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom Šiška:

Dr. Jenko Rozalija, Cernetova 31,

tel. 22-831.

Zdravstveni dom Bežigrad:

Dr. Setina Milos, Velikovskova 5,

tel. 31-281.

Turkovi Meti za diplomu iskreno

čestita »stari Anton«.

Za diplomu na pravni fakulteti

čestitajo Jožetu Kocjanu športni

tovariši iz NTK Odrad.

Ing. Rudolf Ocvirk, ki je di-

plomiral na gradbeni fakulteti -

iskreno čestitajo prijatelji (ice).

Za uspešno opravljenjo diplomu

Ing. Slavku Pleteršniku čestitajo

Petkovi.

Na strojni fakulteti je diplomiral

Slavko Pleteršnik - čestitamo do-

mači.

Na medicinski fakulteti je pro-

movirala dr. Marička Korosec -

čestitajo kolegi.

Dr. Tomažu Jelačinu čestitamo

za promocijo! Tomo, Slavko, Ma-

tič, Nani, Fedor, Mišo, Jože, Ro-

bert.

Dr. Tomažu Jelačinu čestitajo

za promocijo na medicinski fakulteti

kolegi.

Doktorsko disertacijo bo branil

v sredo, dne 2. marca 1960, ob 9.

uri v sejni dvorani rektorata uni-

verzete tov. Nace Sumi, konservator

v Ljubljani. Naslov teme je »Ljub-

ljanska baročna arhitektura«.

Vstop prost.

Planinci! Obiščite krasna smu-

tišča Komne, kjer je idealna smu-

ka.

Flex

Ne čisti madežev z bencinom -
Specijalen preparat »FLEX« ni
vnetljiv, slajsko čisti in ne pušča
roba okrog madeža.

Gledališče

REPERTOAR

DRAMA LJUBLJANA

Torek, 1. marca ob 20: Križar:

Arete. Abonma TS. (Stojšča so

v prodaji.) (Livijo igra S. Sever-

jeva.)

Sreda, 2. marca, ob 15: Bor: Zve-

zede so večne. Zaključena pred-

stava. (Kralja igra Zvonimir Rogoz.)

Izven in za podelitve. (Vstopnice

so že v prodaji.)

Cetrtek, 3. marca, ob 20: Molijere:

Don Juan. Premiera. Izven.

Vstopnice so tudi v prodaji.

Petek, 4. marca, ob 15:30: Molijere:

Don Juan. Dijaški abonma II.

(Stojšča in nekaj sedežev v

prodaji.)

ob 19:30: Rose-Budjuhn: Dvanajst

porotnikov. Abonma U. (Preosta-

le vstopnice so v prodaji.)

Sobota, 5. marca, ob 19:30: Saro-

yan: Jamski ljudje. Gostovanje

Zagrebskega dramskega kazali-

šta. (Kralja igra Zvonimir Rogoz.)

Izven in za podelitve. (Vstopnice

so že v prodaji.)

ob 20: Anouilh: Ornifle ali Sa-

pica. Gostovanje ljubljanske Dra-

me v Kopru. (Grofice igra Sava

Severjeva.)

Nedelja, 6. marca, ob 16: Anouilh:

Ornifle ali Sapica. - Gostovanje

ljubljanske Drame v Kopru. -

(Grofice igra Sava Severjeva.)

Ob 20: Fischer: Prosti dan. Go-

stovanje ljubljanske Drame v

Kopru.

Ponedeljek, 7. marca, ob 20: Fi-

schler: Prosti dan. Gostovanje

ljubljanske Drame v Izoli.

V cetrtek, 3. marca, bo v Drami

SNG sedma letošnja premiera. Pri-

vič na slovenskem odru bo upri-

ran. V komediji igrajo Ruša Boj-

čeva, Anka Cigojeva kot gost, Vla-

doša Simčičeva, Vera Murkova,

Pavle Jelenc, Milan Kalan. -

Osmatke za sceno je izdelal arh.

Svetla Jovanovič, za kostume pa

Valči Bozarijeva.

SENJAKOVSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana - Mestni dom

Sreda, 2. marca ob 16: K. Wit-

tinger: »Mlada ljubezen na ob-

isku«, komedija. Red Sreda-po-

podanski. Nekaj vstopnic je tu-

di v prodaji.

Sobota, 5. marca ob 20: I. Tavtar:

»Otrok in Struga«, romantična

igra. Proslava 25-letnice gledal-

ške dejavnosti tov. Juleta Virža-

ka. Premiera.

Nedelja, 6. marca ob 15: S. Sku-

ca: »Trauljčica«, pravljica igra

z godbo in pejem. Popoldanska

predstava. Izven.

ob 17:15: Br. Nušić: »Ujez«, ve-

selogra. Popoldanska predstava.

Izven.

ob 20: I. Tavtar: »Otrok in Stru-

ga«, romantična igra. Večerna

predstava. Izven.

V soboto, 5. marca bo v Senja-

kovskem gledališču premiera Tav-

tarjeve romantične igre »Otrok in

Struga«, pri kateri bo proslavljal

25-letnico gledališke dejavnosti

dolgoletni član gledališča tov. Jule

Vizjak. Poleg ljubljana bodo na-

stopili v glavnih vlogah: Bečveva,

Petrovičeva, Simončičeva, Vuko-

vičeva, Bergant, Gnidovec, Karus

in Penko.

Rezervacije za premiero zaradi

velikega zanimanja sprejemamo že

od danes dalje. Telefon št. 32-880.

MALI ODER SIG. CELJE

Nedelja, 6. marca, ob 20. uri: Er-

win Sylvanus: Korzjak in otroci.

Gostovanje v Eksperimentalnem

gledališču v Ljubljani.

SLOVENSKO LJUD. GLEDALIŠČE

CELJE

Sreda, 2. marca, ob 20. uri: Gol-

doni: Prebrisana vdoma. Gostova-

nje v Mozirju.

Cetrtek, 3. marca, ob 16. in 20. uri:

Rose in Budjuhn: Dvanajst po-

rotnikov. - Gostovanje v Trbo-

vliju.

Petek, 4. marca, ob 19. uri: Kret:

Krajinski komedijanti. Gostova-

nje v Vidmu-Kriškem.

Sobota, 5. marca, ob 20. uri: Rose

in Budjuhn: Dvanajst porotni-

kov. Izven po znanjst cenah. -

Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 6. marca, ob 10. uri: Gol-

doni: Prebrisana vdoma. II. ne-

deljski abonma.

KONCERTI

Radiotelevizija Ljubljana priredi

v petek, 4. marca, ob 20.15 v Vel-

iki filharmonični dvorani šest kon-

cert opernih arij pod naslovom »V

svetu opernih melodij«. Na kon-

certu bodo sodelovali sopranisti

Sofija Jankovič iz Beograda, Mi-

leeva Pertot iz Maribora, tenorist

Gasper Dermota iz Ljubljane in

Drago Bernardić iz Zagreba. Orke-

ster RTV Ljubljana bo dirigiral

Rado Simoniti. - Na sporedu so

operi odlomki iz oper Rossinija,

Mozarta, Thomasa, Borodina, Ver-

dija in Puccinija. - Predprodaja

vstopnic je pri dnevnih blaginji

Slovenske filharmonije.

PREDAVANJA

Hortikulturno društvo Slovenije,

podružnica Ljubljana, prireja c.

klus predavanj iz vrtnarstva v pre-

davalnici agronomске fakultete -

Poljanska 2. Začetek v sredo, 2.

marca ob 17. uri. - Predavanja

sprijetno bomo dopolnili. Po-

log članov vabljeni tudi nečlani!

Slovensko geološko društvo vabi

na predavanje dr. ing. Borisa Ber-

četa: Struktura ozemlja med Cer-

klom, Idrijo in Rovtami. Predava-

nje bo v sredo, 2. marca, ob 17. uri.

v matematični predavni zali.

Planinsko društvo Ljubljana -

načista prireja dvojne predavanj:

2. marca bo predavanje tov. univ.

prof. dr. Viktorja Petkovška »Naše

planine in njihova cvetoča odeja«,

5. marca bo predaval tov. Petar

Ludič-Rokl »Savstvo in planine

Bosne« z barvnimi diapozitivi. P

Klub prostovoljnih delavcev okraja

Ljubljana vabi na predavanje, ki

ga bo imel tov. France Kosmač,

filmski režiser in književnik o te-

mi: O filmu in filmski vzgoji. Pre-

danje bo v dvorani Tehniške šo-

le za elektrotehniško stroko, ve-

govca ul. 4-1. Ljubljana, v sredo,

2. marca 1960, točno ob 20. uri. P

ŠOLSTVO

Upravičelstvo osnovne šole Na-

rodnega heroja Tomca Tomšiča,

Sanarjeva 7, obvešča starše, da

bo vstopovanje otrok v I. razred

v petek, 4. marca ob 8-11. ure

in od 15-18. ure.

v soboto, 5. marca ob 8-11. ure

in v nedeljo, 6. marca ob 8-11.

ure, vedno v šolski pisarni v I.

nadstropju.

Starši naj prinesejo s seboj otro-

ka, rojeni let in potrdilo o cep-

ljenju kot vzpisni bodo otroci,

rojeni 1. 1953 ter januarja in fe-

bruarja 1954. Seznanj uče šol-

skega okolja bo objavljen od 1.

marca dalje na oglasni deski v

šolski avli.

RTV Ljubljana

DNEVNI SPORED ZA TOREK

5.00-8.00 Dobro jutro! (glasn

glasbeni spored) - vrnica ob 6.30

- 8.40 Reklame; 8.05 Iz skladišče-

ške popotne torbe; 8.55 Radijska

šola za srednjo stopnjo - Brez

naslova; 9.25 Evropa - ekspoz;

9.45 Iz Poličeve opere Deseti brat

Ščit: M. Rida Polajnar, Rudolf

Franci in Ladko Korosec, zbor in

orkester ljubljanske opere dirigira

Samo Hubad; 10.10 Izberite melo-

dijo tedna (Ponovitev večerne od-

daje od nedelje dne 23. II. 1960);

11.00 Obisk pri Franzu Schubertu;

11.30 Panoramski melodij; 12.00 Igra

Knežica godba; 12.05 Knežski

nasveti; - Jože Kregar: Vrt v

marcu; 12.25 V valčeknem ritmu

z ansambli Maurice Larcange

12.45 Veselo narodne in domače

višje; 13.15 Obisk v zabavnih

glasba; 13.30 Prvo dejanje Puccini-

jeve opere Manon Lescaut iz

vajajo: Renata Tebaldi, Mario del

Mosco, Mario Bonello, Piero di

Palma, Antonio Sacchetti, zbor

in orkester rimske Akademije di-

rigira Francesco Molinari-Pradel-

li; 14.05 Radijska šola za 14.55

Intermezzo z godali; 14.45 Franz

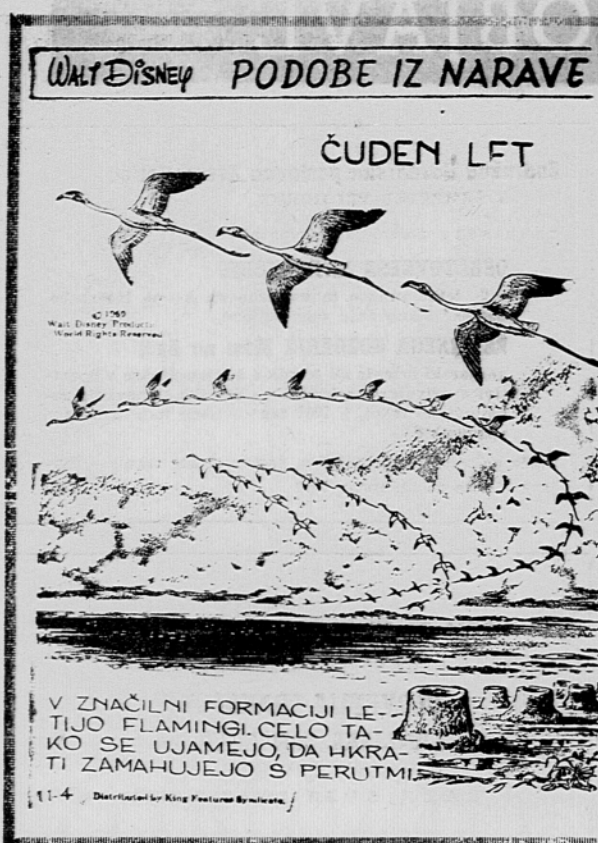
Laszi: Prehujti; 15.15 Reklame

15.40 Naši popotniki na tujem -

Milorad Popović: Venezuela II.

del; 16.00 »Končar pa z muho ple-

de...« Okrogle in poskočne za

LUCIEN
CHAUVET

OTROKA V PRISTANIŠČU

RŠE
DRAGO
STRMEC

112. Končno je doktor Camus vendarle dvignil glavo iznad Desijevih prsi in skoraj očitajoče pogledal Mila: »Prav treba me je bilo vabiti sem! Tvoj bratec je že skoraj zdrav. Malce bronhitisa ima, napisal bom recept in kmalu bo vse dobro.« Preden je Milo utegnil pomisliti na zahvalo, je zdravnik strumno pozdravil z malabarskim pozdravom in se poslovil.

113. Za naslednji večer pa je Peppo povabil v goste Malabarce. Vesela družba se je zbrala v njegovi koči. Fantje so čuvaju v zahvalo za njegovo skrb za Desija prinesli steklenico dobrega vina, Peppo pa jim je skuhal odličan čaj. Dobre volje ni manjkalo in fantje so novega znanca kar zasuli z vprašanji o njegovi domovini, o Španiji.

114. »Kje ste doma,« so ga vpraševali. »V Asturiji,« je odgovarjal Spanec. »Kje pa je to?« so hoteli vedeti mladi. Peppo je vstal in izza omare potegnil velik ploščat zavoj. Skrbno ga je odvil in pokazal prijateljem iz lesa izrezan zemljevid Španije. Reče obarvan črke so na njem sestavljale imena pokrajin in glavnih mest. Asturija je bila zgoraj, na levi.

KONCERT V MAKETI

Magnetofonski trak v službi arhitektov

- Med druge svetovno vojno so bile porušene številne koncertne in gledališke dvorane. Treba jih je bilo obnoviti, hkrati pa zagotoviti v novih poslopih kar najboljšo akustičnost. Na tem področju sodelujejo z arhitekti inštituti za tehnično akustiko in znanstveni fiziki.

Sodobne raziskave gradbene akustike so prinesle vrsto novih postopkov. Arhitekti in fiziki so hoteli ugotoviti, kakšna bo akustičnost te ali one nove dvorane, ki je še na papirju, zato so začeli graditi natančne modele istih dvoran, in sicer v razmerju 1:10 ali 1:20. Na neznatni oder v maketi

montirajo potem majhen zvočnik, ki reproducira skladbo, posneto na magnetofonski trak. Skladbo reproducirajo v modelu s hitrostjo, ki je deset- ali dvajsetkrat večja od normalne. Posledica tega pospeška: vse tonske lege se pomaknejo navzgor, nekatere celo do meja že neslišnega ultra zvoka.

To pomeni, da postanejo zvočni valovi deset, ali dvajsetkrat krajši, zato napolnjujejo prostor v maketi natanko tak, kakor bo to kasneje v dvorani, kjer bodo igrali v normalnem tempu. Temu postopku pravijo prenos frekvenc v skladu z razsežnostmi dvorane. V maketi zvok spet posnamejo na magnetofonski trak, ki se vrtil deset- ali dvajsetkrat počasneje, odvisno od razmerja med maketo in bodočo dvorano. S tem pride tonska lega sestavnih delov skladbe na normalno področje, slišno za človeško uho. Po tej reprodukciji ugotovijo, ali so dimenzije nove dvorane najprimernejše za akustičnost. Po potrebi dimenzije spreminjajo in po dolgotrajnih poslušnih dobli najboljšo sozamerje.

skladb, katerih toni imajo frekvenco nad 2500 Hz. Reprodukcijska dinamika blizu 70 decibelov (decibel je merska enota za zvok) je skoraj vedno brezhibna.

Kljub pomanjkljivosti se postopek s tonsko reprodukcijo skladb v maketi izplača, ker zahteva takšno preizkušanje le dober odstotek skupnih gradbenih stroškov, to pa je malo v primerjavi s tistimi, kar bi tvegali, če bi dvorane gradili brez teh poskusov. V tem primeru bi lahko pokazal za prvi koncert v novi dvorani, da so se graditelji glede akustičnosti krepko zmotili, to pa je potem težko popraviti.

Svojevrsna pustna šema? Ne, temveč zaščitna maska iz plastične snovi in s steklenimi pleksi v gornjem delu, kakor si je vse skupaj zamislil vratar hokejskega moštva Jacques Plante iz Montreala v Kanadi.

Izreden lovski uspeh

Gligor Gligorovski iz Volkovije pri Gostivarju je na lovu na divje prašiče zagledal v Dubovu, soteski ob Radiki, čredo divjih prašičev. Večer se je pognal proti njemu, lovec ga je ustrelil. Dva dni potem je šel Gligor spet na lov. Opazil je divjo svinjo s sedmimi mladiči. Najprej je ustrelil samico, potem pa vse pujske. Samica je tehtala nad 100 kg, mladiči pa vsak dobrih 40 kg.

METEOROLOGI pomagajo graditi NOVI BEOGRAD

Pri nadaljnji graditvi Novega Beograda na levi savski obali, kjer že stoji poslopje Zveznega izvršnega sveta ter bloki študentskega mesta in stanovanjske četrti, bodo razen inženirjev, tehnikov in drugih strokovnjakov sodelovali tudi meteorologi. Strokovnjaki za vreme in podnebje pravijo, da bi bile potrebne številne meteorološke meritve, preden bi se z urbanističnega in gradbenega stališča odločili za objekte, ki naj bi jih v prihodnje gradili v novem delu jugoslovanskega glavnega mesta.

V načrtu imajo, da bodo po prej proučili učinek košave, močnega vetra, ki piha od Djevdapa, na prostoru med desnim in levim bregom donavskega rokava v Novem Beogradu. Vzporedno s tem bodo določili tudi položaj sonca v trenutku, ko je na zemeljski površini najvišja temperatura. Potrebne bi bile mikroklimatske meritve med zgrajenimi stanovanjskimi paviljoni in izven njih. V višini kakih 15 m in 10 cm vstran od zidov bi določili temperaturo zraka ob palači Zveznega izvršnega sveta.

Hrast na vseh zemljevidih

Na pol poti med Labovom in Batocino stoji osamljen hrast, ki je precej višji od drevev v okolici. Nič ne ve natančno, koliko let že raste. Najstarejši okoliščani pripovedujejo, da je rasel že med prvim srbskim uporom. Pod njim so se baje sestajali uporniki iz Resave s Karadjordjevim ljudmi in se menili o boju proti Turkom. Hrast je zaznamovan na vseh topografskih kartah. Zaščitjen je kot naravna znamenitost.

ne, verande in druge prizidke. (Pres-servis).

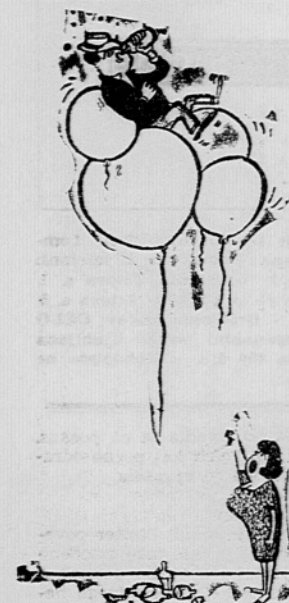

Zaskrbljeno gleda rimski kočijaž na toplomer. Ali ni konjska glava nenavadno vroča? — Seveda kočijaž vneto zatiruje, da si s tem ne dela reklame...

Za dobro voljo

»Francelj, ali ne greš na maskarado?« — »Hudiča, ko pa skozi vrata ne morem!«

RAZLIKA
Ženi znanih dramskih pisateljev sta se pogovarjali o svojih močeh.
»Mojemu se ne da delati. Le z muko ga pripravim do tega, da napiše vsakeh nekaj mesecev po eno dejanje.«
»Moj pa mi vsak dan priredi po en prizor.«

SAMO NJEGA...
»Očka je zelo vesel, da si prišel, strček.«
»Tako? Kaj pa je rekel?«
»Ko te je videl spodaj na cesti, je rekel mami: Samo še tega nam je manjkalo!«

TAKOJ PO DARILU
»Le kako si mogla sprejeti od povsem neznanega človeka darilo, ki je vredno vsaj sto tisočakov?« je mati karala hčer.
»Od neznanega človeka? Motiš se, mama! Brž ko mi je dal ta lepi prstan, sva postala stara prijatelja.«

»Tako dol, ali pa streljam!«

Drobiž

ZMAGOVALEC
V temi se je vmeškal George Suwayz iz Denvera z dela. V mračni ulici ga je z naperjenim samokresom ustavil neznanec in zahteval denar. Suwayz pa je srečno izšel iz ročaja in je nato izšel iz ročaja. Zmagal strel Prav. pozabiva to. Jaz bom prvi izmed najhu, ki bo tekel. — Pa ni, ker ga je Suwayz peljal na policijo.

KAZNOVANI MORALIST
Kraljevska pošta Alameda Delgamunija so zaprli zaradi nenavadnega prekrška. Vrsto let je raznašal pisma in spoznal namerno držanje. Pisma namenjena deklicam in dečkom, starih od 12 do 17 let, je poštar odpiral in jih bral, nato pa jih je pošiljal staršem s pripombo: »Skočite kaj, da boste svojega sina (ali hčer) spravili na pravo pot!«

CE SE KLJUČ IZGUBI...
Ameriško mesto Salt Lake City je nedavno obiskala delegacija veterancev. Vodji delegacije je naj bi izročil simbolično darilo: ključ mestnih vrat. Ker pa se je ta ključ zadnji trenutek kar na lepem izgubil, so si predsedatelji sprejeli v zadregi izposoditi ključ mestnih zaporov in ga izročiti gostu. To je pomembno odnesel »mestni ključ« na vrh v zaporu pa so potem morali zamenjati ključavnico.

DODATEK ZA NEVARNOST
Londonski hišni lastniki se jezijo na zidarja, ki pripise v računu dodatnih pet funtov. Kadar mora na dolgo lestev »veste, sem mnogo bolj boje kot drugi zidarji,« pravi mojster.

Krizanka

1	2	3	4	5	6	7
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						

VODORAVNO: 1. strelni prah, 8. svetilka s steklenim ohišjem, 9. koradni otok, 10. različna so glasnika, 11. astronomski pojav, 12. enota za moč električnega toka, 13. medmet, 14. ime umirje pesnice Nove, 15. hormon, ki ga loča trebušna slinavka, 17. stopničasti slap.

NAVPIČNO: 1. pokrivalo, ki nas varuje pred močnim soncem, 2. priletna gosa, 3. kopno, obdano z vodo, 4. kos celote, 5. kraljica za »Narodna republika«, 6. deloma ali popolnoma za delo nezmožen človek, 7. vojaška ali delavska pivnica, 12. manjša hiša z vrhom, 14. čebula, 16. kratka zločinških nemških vojaških oddelkov.

RESITEV PREJŠNJE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. Spa, 4. Kuma, 5. Treviso, 9. Oersted, 10. Tot, 11. da, 12. so, 13. ala, 15. krajina, 16. risanje, 19. bat, 20. jed.

ZASEDANJE MZS V TUNISU KONČANO

Letošnji delovni program sprejet

Spreminjalni predlogi kitajske delegacije so bili zavrnjeni, njen napad na ZŠJ pa je ostal osamljen — ZŠJ bo verjetno objavila dokumente o neutemeljenih kitajskih napadih

TUNIS, 29. febr. (Tanjug.) Izvršni odbor Mednarodne zveze študentov je ob zaključku zasedanja v Tunisu sprejel 11 resolucij kot tudi program dela za leto. Ko so sprejemali resolucije, se je kitajski delegat, ki je ves čas zasedanja nasprotoval politiki širšega in univerzalnega študentskega sodelovanja ter enotnosti študentskega gibanja, vzdržal glasovanja o nekaterih resolucijah. Kitajski delegat je tudi napadel Zvezo študentov Jugoslavije.

Na zadnji seji so sprejeli resolucije o miru, splošni razorožitvi, položaju na Blaznem vzhodu, v Afriki in Latinski Ameriki. Sprejeli so tudi besedilo odprtega pisma nacionalnim študentskim organizacijam o študentskem sodelovanju in enotnosti kot tudi program dela za leto 1960.

Resolucija o Alžiriji podpira osvobodilni boj alžirskega naroda in poziva študentske organizacije, naj bodo solidarne v boju proti kolonializmu. Posebna resolucija obsodja atomske poskuse v Sahari.

Posebno pozornost na zasedanju v Tunisu je vzbudila razprava o sklicanju konference za okroglo mizo, po-

svečene enotnosti študentov. V razpravi o tem so zavrnili spreminjalne predloge Vsekitajske študentske federacije, katerih namen je bil, zožiti pobude Mednarodne zveze za mednarodno študentsko sodelovanje.

Poljski delegat je pri tem, ko je glasoval proti kitajskim spreminjalnim predlogom, izjavil, da nasprotujejo resoluciji o sodelovanju, sprejeti na kongresu v Pekingu. Indijski delegat pa je poudaril, da bi bilo odprto pismo izvršnega odbora o študentskem sodelovanju in enotnosti brez pomena, če bi sprejeli kitajske predloge. Bolgarski delegat je v celoti podprl stališče poljskega in indijskega dele-

gata. Proti kitajskim predlogom so glasovali delegati študentskih organizacij iz socialističnih dežel, Latinske Amerike in Severne Afrike.

Izvršni odbor Mednarodne zveze študentov je sprejel širok program praktičnega sodelovanja, v katerega je bila na predlog delegatov iz Alžirije, Tunizije in Maroka sprejeta tudi dejavnost, ki jo letos organizirala Zveza študentov Jugoslavije. Program dela je bil sprejet soglasno, le kitajska delegacija je glasovala proti. Njen voditelj Cen Li Jen je dejal, da se v bistvu strinja s programom dela za leto 1960, da pa ga ne more sprejeti, ker so vanj vključili tudi štiri dejavnosti, ki jih je predlagala Zveza študentov Jugoslavije. Pri tem je napadel Zvezo študentov Jugoslavije. Dejal je, da so jugoslovanski študentje baje skušali razcepiti Mednarodno zvezo študentov in Vsekitajsko študentsko organizacijo.

Opazovalec Zveze študentov Jugoslavije Miloš Beljić je takoj odgovoril na izpadi kitajskega delegata. Odločno je zavrnil neutemeljene napade na Zvezo študentov Jugoslavije. Opozoril je na grobo diskriminacijo, ki jo je Vsekitajska študentska federacija zagrešila proti predstavnikom Zveze študentov Jugoslavije na petem kongresu Mednarodne zveze študentov leta 1958 v Pekingu. Beljić je poudaril, da bo zaradi tega, ker je kitajski delegat na tem zasedanju ponovno pačil dejstva, Zveza študentov Jugoslavije verjetno prisiljena objaviti dokumentacijo o neutemeljenih kitajskih napadih.

Na koncu je Miloš Beljić dejal, da jugoslovanski študentje zelo cenijo duh sodelovanja, ki ga je izrazila večina delegatov, posebno pa podporo jugoslovanskim pobudam.

Kitajskega delegata v napad-

dih na Jugoslavijo ni nihče podprl. Izvršni odbor je sklenil, da bolj prihodnji kongres Mednarodne zveze študentov v oktobru letos v Bagdadu. Hkrati so bili zavrnjeni spreminjalni predlogi kitajske delegacije v zvezi z dnevnim redom kongresa.

Namen Vignyjevega obiska

Bruselj, 29. febr. (AP) — Predstavnik za tisk belgijskega zunanjega ministrstva je danes izjavil, da bo zunanji minister Pierre Vigny med bližnjim uradnim obiskom v Jugoslaviji govoril o jugoslovanskim predstavnikom o razorožitvi in odnosih med Vzhodom in Zahodom. Predstavniki v Jugoslavijo ni spornih vprašanj na političnem ali gospodarskem področju. Zato se razgovori ne bodo nanašali na te teme. Minister Vigny ima zlasti namen v Beogradu pojasniti vprašanje evropske integracije in jugoslovanske predstavnik obvestiti o stvarih, ki so navdihovale to integracijo, je izjavil predstavnik belgijskega zunanjega ministrstva.

Deklaracija alžirske vlade

Alžirska vlada se je pripravljena takoj začeti pogajati s francosko vlado, zahteva pa jamstva za uveljavljanje načela samoodločbe

TUNIS, 29. febr. (AFP.) Začasna alžirska vlada je danes objavila deklaracijo, v kateri je ponovila svojo pripravljenost, da se začne takoj pogajati s francosko vlado, in zahtevala jamstva za uveljavljanje načela samoodločbe. Deklaracija poudarja, da se ne bi pogajali o prihodnosti Alžirije, ker se bo o tem izreklo alžirsko ljudstvo.

Deklaracijo začasne alžirske vlade je po tuniziskem radiu prebral predsednik Ferhat Abbas. Poudaril je, da začasna vlada sprejema načelo samoodločbe, zavrača pa kantonalne volitve, ki jih je razpisala francoska vlada za mesec april. Alžirska vlada je tudi proti razdelitvi Alžirije med domačini in Francozi. Namesto tega predlaga, naj bi se takoj začeli pogajati o uveljavljanju načela samoodločbe.

Alžirska vlada sodi, da pomenijo predlogi predsednika de Gaulle v njegovi izjavi z dne 16. septembra nov in pozitiven element v urejanju alžirskega vprašanja, ker je de Gaulle postavil alžirski problem v njegov realni politični okvir. Alžirsko vprašanje bo urejeno enkrat za vselej, če bo načelo samoodločbe uveljavljeno z demokratičnim postopkom. Če bo alžirskemu narodu omogočeno, da bo svobodno in suvereno odločil o svoji usodi, bo lahko dosegel svojo neodvisnost na mirnoljubnem načinu.

Alžirska vlada obsodja načrte o volitvah in o razdelitvi al-

žirskega prebivalstva in ozemlja. Potrebno je soglasje alžirskega naroda, da bi bilo načelo samoodločbe dobro uveljavljeno, to soglasje pa je

lahko izraženo samo s pogajanjem, ki naj bi se takoj začela.

Mir v Alžiriji je moč doseči na podlagi svobodne odločitve alžirskega prebivalstva. Deklaracija alžirske vlade poudarja na koncu, da je moč odstraniti vse ovire za tesno sodelovanje med Alžirijo in Francijo, če bo lahko alžirski narod sam odločal.

Jugoslovanska industrijska razstava v Rangunu

RANGUN, 29. februarj. — (Tanjug.) V Rangunu bo jutri slovesna otvoritev jugoslovanske industrijske razstave, ki jo je organizirala jugoslovanska Zvezna znanstveno-izumiteljska zbornica. Razstavo bo odprl podpredsednik burmanske vlade U Lun Bo.

Triinpetdeset podjetij bo razstavljalo tudi kmetijske stroje, transformatorje, cement, vozila, stroje za predelavo kovin, orodne stroje, kable in žice, gradbeni material, električne potrebščine, kemične izdelke, tekstilije in druge.

Direktor razstave Feliks Vrbanc je sinoči na sestanku,

na katerem je bilo okrog 60 novinarjev vseh burmanskih listov, poudaril, da se v razstavi zrcalijo nadaljnji napori Jugoslavije, da prav tako dobro volja in razumevanje vlade in pristojnih oblasti Burmanske unije, da bi se okrepili sedanji prijateljski odnosi in gospodarski stiki. Na sestanku sta bila tudi jugoslovanski veleposlanik v Rangunu Iso Njegovan in direktor inštituta za tujanjo trgovino Ivo Barbalat.

Vsi burmanski listi so danes objavili Vrbancovo izjavo in posebne članke ter fotografije o razstavi in jugoslovanskem gospodarstvu.

VLADNA IN POLITIČNA KRIZA V ITALIJI

Predsednik senata odstopil

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

RIM, 29. febr. (Po telefonu.) Predsednik senata Merzagora je danes odstopil zaradi kritik, na katere je naletel njegov zadnji govor v senatu pretekli četrtek. Z mnogih strani so mu namreč očitali, da je z omejenim govorom prekoril svoje pristojnosti, predvsem pa tudi to, da je za vse stvari, ki jih je v govoru obsodil, vedel že prej, vendar je vseh sedem let molčal in je prišel z njimi na dan šele v trenutku, ko je tako težavne vladne krize. Merzagorin odstop bo nedvomno še bolj zapletel reševanje krize in težavni politični položaj.

Predsednik republike Gronchi bo nocoj nadaljeval posvetovalne za rešitve vladne krize. Na vrsti so predstavniki parlamentarnih skupin. Večinski parlamentarni skupini v senatu in skupščini sta se na svojih sejah sporazumeli tudi glede osebnosti, ki naj bi skušale sestaviti novo vlado. Izbrila je padla na senator Piccionia in bivšega premiera Segnia. Končna izbira pa seveda priteče predsedniku republike in ta se zna po mnenju tujakinskih političnih krogov zavleči do začetka drugega tedna, ko bo končan kongres italijanske republi-

demokratski stranki namreč prevladuje želja, da bi sestavili štiristrankarsko sredinsko vlado, čeprav se hkrati zavedajo, da je trenutno ta rešitev skoraj nemogoča zaradi nasprotij med liberalci na eni strani in socialisti na drugi. Položaj bi se morda lahko spremenil, če bi na republikanskem kongresu prevladala Pacciardijeva desničarska skupina, ki nima pomislekov proti sodelovanju z liberalci in je pripravljena odstopiti tudi od nekaterih osnovnih pogojev, ki jih postavlja sedanje vodstvo pod La Malfa, kakor

so na primer dosledno izvajanje ustave, ustanovitve deželnih avtonomij, nacionalizacija električne energije in dosledna reforma šolstva, to je tiste programske točke, proti katerim so liberalci. Mnogi se namreč boje, da bi v primeru Pacciardijeve zmage na kongresu popustili tudi socialni demokrati, s čimer bi objektivno nastala možnost sredinske rešitve krize. Z ozirom na to, da ima La Malfa trenutno le neznatno premoč nad Pacciardijem, da ima Pacciardi močno zaslonbo okoli sebe, se ne izključuje možnost njegove zmage, kar bi bilo v interesu vse desnice s cerkvijo na čelu. Vedeti je namreč treba, da so se cerkve in liberalci — dve sicer klasično-antagonistični sili — znašli v tej krizi na istih pozicijah, to je za vsako ceno onemogočiti vsakršno približanje socialistov, tudi v obliki njihovega združenja v parlamentu. Pritiske cerkve in ekonomske desnice je tako močan, da tudi v naprednejših krogih vse bolj upada upanje na sredinsko-levo rešitev krize. Dalje je temu vzrok tudi kriza v krščansko-demokratski stranki, kjer se vse bolj zaostrejo trenja tudi v okviru posameznih njenih struj. Zato v tujakinskih političnih krogih sodijo, da bi lahko prišlo tudi do ponovitve Segnijeve vladne formule, le brez fašistov, čeprav je od se-

Zbirka govorov naših državljanov izšla v Džakarti

Džakarta, 29. febr. (Tanjug.) V Džakarti je bila te dni objavljena zbirka govorov jugoslovanskih državljanov o zunanji politiki Jugoslavije. Zbirka, ki jo je pripravil jugoslovanski veleposlanik v Džakarti, je prikaz jugoslovanskih gledišč o mednarodnih razmerah narekovalo zanimanje javnosti, kakor tudi želja, da bi bralcem nudili pomoč za boljše razumevanje sedanjih odnosov v svetu.

Jugoslavija, je rečeno v predgovoru, kot socialistična država in država, ki ne pripada nobenemu bloku, zavzema izjemno mesto v današnjem mednarodni skupnosti, ker ima dobre odnose tako z državami vzhodnega bloka kakor tudi z državami zahodnega bloka — navzlic občasnim težavam in motnjam, ki nastajajo proti volji Jugoslavije.

Postelje v amerškem senatu

Senatorji iz južnih držav hočejo preprečiti, da bi sprejeli zakon o pravicah državljanov

Washington, 29. febr. (Reuters) V amerškem senatu se je danes začela debata o zakonu o pravicah državljanov, ki ima namen zaščititi volilne pravice črnskega prebivalstva, zlasti v južnih državah ZDA. V teh federalnih enotah črncem na razne načine oprekajo pravico glasovanja, zato zakon, ki je sedaj pred senatom, predvideva pooblastila za federalno vlado, na podlagi katerih bi lahko podvela ukre-

pe za zaščito volilne pravice črncev. Senatorji iz južnoameriških držav bodo z vsemi razpoložljivimi sredstvi skušali preprečiti izglasovanje zakona. Uporabili bodo že preizkušeno metodo obstrukcije in z dolgimi govori zavlačevali seje. Zato bo debata nepretrgoma noč in dan. V prostoru senata so bili pripeljani postelje, na katerih bodo izmenoma spali senatorji, da bi na ta način zagotovili kvorum.

Delo komisije OZN za človekove pravice

Zeneva, 29. febr. (Reuters) Danes se je tu začelo zasedanje komisije OZN za človekove pravice, ki bo trajalo tri tedne. Komisija bo razpravljala o ukrepih za izkoreninjenje rasnih predsodkov, kakor so bile nedavne protizidovske demonstracije. Z predstavniki komisije je bil izvoljen argentinski član Amadeo, za podpredsednika pa Filipinec Delgado in Belgijec Jacques Basyin.

Orkan nad Indijskim oceanom

London, 29. febr. (Reuters) Britansko ministrstvo za kolonije je objavilo, da je orkan, ki je divjal nad otokom Mauritius v Indijskem oceanu, povzročil veliko škodo. V Port Louisu, glavnem mestu otoka, je polovico tisoč poštinih ali poštomaršev, Hudo so poškodovani tudi dokl v pristanišču in železniška postaja.

Nehru o obisku Ču En La a

Indijski premier je poudaril, da bi bil za Indijo zelo prikladen sestanek v aprilu

NEW DELHI, 29. febr. (Tanjug.) Ministrski predsednik Nehru je danes na seji obeh domov indijskega parlamenta prebral Ču En Lajev pismo, v katerem je Ču En Laj sprejel njegovo povabilo, naj bi se sestala v New Delhiju. Nehru je izrazil zadovoljstvo, da je Ču En Laj povabilo sprejel. Poslanci so s pliskanjem pozdravili Ču En Lajev izjavo.

Nehru je v zelo kratki izjavi poudaril, da bi bil za Indijo prikladen aprilski datum sestanka, kakor je to predlagal kitajski ministrski predsednik, medtem ko marec ne bi bil ustrezen, čeprav je to svoj čas predlagala Indija. Nehru je pripomnil, da bo konec aprila verjetno odpoval v London na konferenco predsednikov vlad držav, ki so Ča-

nice Britanske skupnosti, in da mu ustreja vsak datum pred tem njegovim potovanjem. Dejal je, da je zdaj potrebno, da bi čimprej določili dan sestanka.

Na koncu je Nehru poudaril, da bo Indija izkazala Ču En Laju spoštovanje in gostoljubje v skladu s svojimi tradicijami.

Eisenhower v Santiagu

Predsednik ZDA je včeraj prispel v glavno mesto Čila — Izjavi pred odhodom iz Argentine — Skupno sporočilo o razgovorih v Buenos Airesu

SANTIAGO, 29. febr. (AP.) Predsednik ZDA Eisenhower je danes dopoldne prispel v Čile. Čile je tretja država, ki jo je obiskal na svojem potovanju po Latinski Ameriki. Po slovesnem sprejemu in kosilu v rezidenzi ameriškega veleposlanika je predsednik Eisenhower položil venec na grob Bernarda O'Higginsa, boreca za osvoboditev Čila iz začetka 19. stoletja. Popoldne je obiskal predsednika Jorga Alessandrija in imel z njim zasebne razgovore.

Jutri dopoldne bo predsednik Eisenhower govoril v čilskem kongresu. Zvečer bo priredil večerjo predsedniku Alessandriju v ameriškem veleposlanstvu, v sredo jutraj pa bo odpoval v Montevideo, s čimer bo zaključeno njegovo potovanje po deželah Latinske Amerike.

V Buenos Airesu je predsednik Eisenhower pred odhodom v Čile izjavil, da ZDA prisojajo največji pomen prijateljskim stikom z Argentino in drugimi deželami Latinske Amerike. Ponovno je zatrdil, da so ZDA proti vmešavanju v notranje zadeve latinsko-ameriških dežel. »Priznavamo našo gospodarsko, socialno in kulturno medsebojno odvisnost,« je dejal Eisenhower, »in smo trdno odločeni, da bomo delali v korist drug drugemu.«

V odgovor predsedniku Eisenhowerju je argentinski predsednik Frondizi izjavil, da so bili razgovori, ki jih je imel z njim, iskreni. Dejal je, da se njegova gledišča o medameriških vprašanjih ujemajo z gledišči ameriškega predsednika. Izjavil je tudi, da je s predsednikom Eisenhowerjem razpravljal tudi o mednarodnem položaju.

Ob zaključku tridnevnih razgovorov med predsednikom Eisenhowerjem in predsednikom Frondizijem so sinoči v Bariloosu objavili skupno sporočilo, ki pravi, da so se razgovori nanašali na vprašanja miru in napredka na ameriški celine. Oba predsednika sta iz-

razla trdno odločenost svojih vlad, da delujeta za zboljšanje življenjskega standarda na tem

prostoru. Ugotovila sta da je uresničitev tega cilja odvisna od gospodarske politike, mednarodne gospodarskega sodelovanja in uspešnega izkoriščanja naravnih bogastev.

Sporočilo tudi poudarja, da je za mednarodno razumevanje in prijateljsko bistveno važno nemešavanje v zadeve drugih in spoštovanje dežel, naj bodo velike ali majhne.

Tiskovna konferenca v Džakarti

Premier Hruščev se je med drugim zavzel za to, da bi na konferencah vodilnih državnikov sveta sodelovale tudi države, kot so Kitajska, Indija, Indonezija in Japonska

DŽAKARTA, 29. febr. (AP.) Predsednik sovjetske vlade, ki je bil 12 dni na uradnem obisku v Indoneziji, je danes pred odhodom iz Indonezije na sestanku z novinarji v Džakarti izjavil, da bi se morale konference vodilnih državnikov, ki bo po sestanku v Parizu, udeležiti tudi Kitajska in druge države.

Hruščev je menil, da je moč številna vprašanja, kot je nemško vprašanje, urediti na bližnjem sestanku velikih štirih brez sodelovanja Kitajske. Toda Sovjetska zveza se ne dolgo zavzema za to, da bi na konferencah vodilnih državnikov sodelovale države, kot so Kitajska, Indija, Indonezija in Japonska.

Toda to je zapleteno vprašanje, je pripomnil Hruščev, ker nekatere velesile niso priznale LR Kitajske.

Hruščev sodi, da bodo bližnji predsedniški razgovori pomenili samo začetek razprav o najvažnejših mednarodnih problemih. Kitajska in ostale dežele naj bi sodelovale na konferencah, ki bi jih sklicali po tem sestanku.

Na prošnjo novinarjev, naj pove svoje mnenje o japonsko-amerškem sporazumu o

varnosti, je Hruščev dejal, da pomeni po mnenju japonskega ministrskega predsednika Kišija sovjetsko reagiranje na sklenitev tega sporazuma vmešavanje v notranje zadeve Japonske. Toda isto bi lahko rekli tudi japonskemu ministrskemu predsedniku, je pripomnil Hruščev, to je, da pomeni ta sporazum vmešavanje v notranje zadeve Sovjetske zveze, ker določa, da bodo ameriške okupacijske čete ostale na Japonskem. Po mnenju Hruščeva je oboroževanje Japonske naperjeno proti Kitajski in Sovjetski zvezi. Meni pa je, da bo na koncu zmagal zdrav razum.

Kredit za namakalni sistem na reki Ind

London, 29. febr. (AP) Mednarodna banka je sporočila, da je bil dosežen sporazum o finančni pomoči Indiji in Pakistanu za izgradnjo namakalnega sistema na reki Ind. Za uresničitev načrta bo potrebna milijarda dolarjev, ki čemur bodo ZDA prispevale skoraj polovico.

Nota ZDA Kubi

Washington, 29. febr. (AFP) Vlada ZDA je v današnji notni kubanski vladi izrazila pripravljenost za razgovore o spornih vprašanjih med obema deželama. Nota predlaga, naj bi priprave za razgovore uredili po diplomatski poti.

Najnovejši v športu

HOKEJ NA LEDU
Jesenice : Neuchatel
7:7 (3:1, 4:5, 0:1)

Bo obveljal Lloydov načrt?

Razorožitveni načrt, ki ga nameravajo predložiti zahodne države v Ženevi, je v bistvu isti kot predlog britanskega zunanjega ministra

WASHINGTON, 29. febr. (Tanjug.) Priprave petih zahodnih vlad na razorožitveno konferenco, ki poteka od januarja v Washingtonu, se bodo nadaljevale tudi ta teden. Poluradni krogi poročajo, da morajo zahodni izvedenci za razorožitve vskladiti še gledišča o nekaterih podrobnostih zahodnega načrta.

Pravijo da je načrt, s katerimi bodo zahodne vlade prišle 15. marca v Ženevo, dejansko program o razorožitvi v treh etapah, ki ga je britanski zunanji minister Selwyn Lloyd že v lanskem septembru obrazložil v OZN.

To, da so v Washingtonu sprejeli Lloydov načrt potrjuje, da je ameriška vlada opustila namen, da bi sestavila lastne predloge. Sredi lanskega leta je predsednik Eisenhower

imenoval skupno strokovnjakov z nalogo, da pripravijo načrt o razorožitvi. Pred dvema mesecema so predložili Bell hiš tako imenovano Cooldgeovo poročilo o razorožitvenih problemih, vendar ni bilo odobreno. Nekateri deli poročila imenovane skupine strokovnjakov, kot na primer predlog o ustanovitvi »cone zmanjšane oborožitve v Srednji Evropi«, so zadeli na znaten odpor administracije.

Čeprav se med ZDA, Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo nadaljujejo razgovori o atomski eksploziji, od jeseni leta 1957 pomen Vzhodom in Zahodom dejansko ni bilo formalnih razgovorov o splošni razorožitvi.